

5084 SAYILI
YATIRIMLARIN VE İSTİHDAMIN TEŞVİKİ İLE
BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI
HAKKINDA KANUN VE UYGULAMASI

(5228 ve 5350 Sayılı Kanunlarla değişen Şekli ile)

Mustafa Bahadır ALTAŞ
Malatya SMMM Oda Başkanı
SMMM

TÜRMOB YAYINLARI- 268
ANKARA - 2005
Sirküler Rapor Serisi
Seri No: 2005 - 8

TÜRMOB Adına Sahibi
Mehmet TİMUR

Sorumlu Yazışleri Müdürü
Ali E. DOĞANOĞLU

Dizgi - Düzenleme

TÜRMOB
Basın - Yayın Servisi

Yayın Türü

Yaygın Süreli

Baskı

Matsa Basımevi
(0.312) 395 20 54

Sirküler Rapor kitaplarında yer alan yazılarda ileri sürülen görüşler yalnızca yazarlarına aittir. Yayıncı kuruluş TÜRMOB'u bağlamaz.

ÖNSÖZ

Bilgi ve iletişimin ön plana çıktığı bir çağı yaşıyoruz. Muhasebecilik, Mali Müşavirlik mesleği doğası gereği bilgiye ve bilgininde sürekli güncel olmasına dayanmaktadır. Bu yapısı itibarıyla mesleğimiz çağımızın en önemli mesleklerinden birisi haline gelmiştir. TÜRMOB ve Odalarımız, meslektaşlarımızın ihtiyaç duyduğu bilgi ve eğitimi karşılaması temel öncelikleri arasındadır.

Meslektaşlarımızın ve aday meslek mensuplarımızın ihtiyaç duyacakları bilgiye, en kolay şekilde ulaşmalarını sağlamak, TÜRMOB'un temel hedeflerinden birisidir. Geniş bir yayın yelpazesi ile bu eğitim ve bilgilenmeye yönelik ihtiyacı karşılamaya çalışıyoruz. **Sirküler Rapor** yayınımla mevzuatta meydana gelen değişiklikleri ve uygulamaya yönelik bilgilendirmeyi sağlama gayreti içindeyiz.

Sirküler kitaplarımız, bir plan doğrultusunda hazırlanarak, her ay bir kitap olarak sizlere ulaştırılmaktadır. Kitaplarımız bir okuma komisyonu tarafından incelendikten sonra basılarak sizlerin istifadesine sunulmaktadır.

Siz değerli meslektaşlarımızın ve stajyerlerimizin beğeni ve takdirini toplayacağına inandığımız 20058 Seri Numaralı bu kitabı; Malatya SMMM Oda Başkanı Mustafa Bahadır ALTAŞ tarafından hazırlanan **“5084 Sayılı ‘Yatırımların ve İstihdamın Teşviki İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’ ve Uygulaması”** isimli eser oluşturuyor. Bu çalışma bir kaynak kılavuz niteliğinde olup konuyu örnekleri ile açıklamaktadır.

Kitabın, meslek camiamıza ve uygulamacılara faydalı olmasını diliyorum.

Nail SANLI
Genel Sekreter

İÇİNDEKİLER

Yatırımların Ve İstihdamın Teşviki İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	1
5350 Sayılı Yasada Getirilen Diğer Maddeler	15
1 Seri No'lu Yatırımların Ve İstihdamın Teşviki Genel Tebliği	17
Gelir Vergisi Stopajı Teşvikine İlişkin Bildirim	27
2 Seri No'lu Yatırımların Ve İstihdamın Teşviki Genel Tebliği	29
Yatırımların Ve İstihdamın Teşvikine İlişkin 5084 Sayılı Kanun Uyarınca Yapılacak İşlemler SSK 16- 314 Ek Genelge	44
5084 Sayılı Kanunda 5350 Sayılı Kanunla Yapılan Düzenlemeler SSK 16-344 Ek Genelge	65
Enerji Desteğinin Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No:2004/1)	86
Enerji Teşvikine Valiliklere Gönderilen Yazılar	100
Enerji Desteği Uygulama Esasları	113
Enerji Desteği İle İlgili Sıkça Sorulan Sorular	126
Kalkınmada Öncelikli Yörelere Yapılacak İstihdam Yaratıcı Ve Teşvik Belgeli Yatırımlar İçin Gerçek Ve Tüzel Kişilere Hazineye Ait Arazi Ve Arsaların Bedelsiz Devrine İlişkin Yönetmelik	135
Organize Sanayi Bölgelerinde Yer Alan Parsellerin Gerçek Veya Tüzel Kişilere Bedelsiz Tahsisine İlişkin Yönetmelik	145

5084 Sayılı Yasa Sonrası Serbest Bölgeler Serbest Bölgelerde Gerçekleştirilen Faaliyetlerin Vergi Kanunları Karşısındaki Durumu	160
Sorularla 5084 Ve 5350 Sayılı Değişiklik Uygulamaları (Özellik Arz Eden Hususlar)	172
Gelir Vergisi Teşviki Ve Sigorta Primleri İşveren Hissesi Teşvikine İlişkin Örnek Uygulamalar	180
Eski İşyerleri İçin 5350 Sayılı Yasa İle Teşvikten Yararlanma	181
Çözüm Bekleyen Sorunlar	184
5084 Sayılı Yasaya Göre Gelir Vergisi SSP İşveren Hissesi Ve Enerji Teşviki Muhasebe Uygulaması	186
5084 Sayılı Yasa ve Muhasebe Uygulamaları	190

**YATIRIMLARIN VE İSTİHDAMIN TEŞVİKİ İLE
BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI
HAKKINDA KANUN**

Kabul Tarihi : 29.01.2004

Kanun No : 5084

RG. 06.02.2004 TARİH 25365 SAYI

(5084 sayılı Kanunun bazı maddeleri 18.05.2005 tarih ve sayılı resmi gazetede yayınlanan 5350 sayılı kanunla değiştirilmiştir.)

Amaç

MADDE 1.- Bu Kanunun amacı; bazı illerde vergi ve sigorta primi teşvikleri uygulamak, enerji desteği sağlamak ve yatırımlara bedelsiz arsa ve arazi temin etmek suretiyle yatırımları ve istihdam imkânlarını artırmaktır

Kapsam

MADDE 2.- Bu Kanun;

a) Vergi ve sigorta primi teşvikleri ile enerji desteği açısından Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca 2001 yılı için belirlenen fert başına gayri safi yurt içi hâsıla tutarı, 1500 ABD Doları veya daha az olan iller ile bu iller dışında kalan ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca 2003 yılı için belirlenen sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasına göre endeks değeri eksi olan illeri,¹

¹ (5350 sayılı kanunla değişmeden önceki Madde -2: a) Vergi ve sigorta primi teşvikleri ile enerji desteği açısından Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca 2001 yılı için belirlenen fert başına gayrisafi yurt içi hâsıla tutarı 1500 ABD Doları veya daha az olan illeri,)

b) Bedelsiz arsa ve arazi temini açısından (a) bendindeki iller ile kalkınmada öncelikli yöreler kapsamındaki diğer illeri, Kapsar²

Gelir vergisi stopajı teşviki

MADDE 3.- 31.12.2008 tarihine kadar uygulanmak üzere 2 nci maddenin (a) bendi kapsamındaki illerde;

a) 01.04.2005 tarihinden itibaren yeni işe başlayan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, en az otuz işçi çalıştırmaları koşuluyla, bu iş yerlerinde çalıştırdıkları işçilerin,

b) 01.04.2005 tarihinden önce işe başlamış olan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, 01.01.2005 tarihinden önce ilgili idareye vermiş oldukları en son aylık prim ve hizmet belgelerindeki işçi sayısını en az yüzde yirmi oranında artırmaları ve çalıştırılan toplam işçi sayısının asgari otuz kişiye ulaşması halinde, bu iş yerlerinde çalıştırılan toplam işçi sayısını geçmemek üzere, artırdıkları işçi sayısı ile mevcut işçilerden artırdıkları işçi sayısının iki katı kadar işçinin,

Ücretleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinin; organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu iş yerleri için tamamı, diğer yerlerdeki iş yerleri için yüzde sekseni, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden terkin edilir.

2 5228 sayılı kanunun MADDE 53. - 4706 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 6. - Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 29.1.2004 tarihli ve 5084 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin (b) bendi kapsamındaki illerde; onaylı imar planlarında küçük sanayi sitesi olarak ayrılmış alanlarda bulunan Hazineye ait taşınmazlar, bu amaçla kurulmuş kooperatiflere ve kamu kurum ve kuruluşlarına, araziler için belirlenmiş 492 sayılı Harçlar Kanununun 63 üncü maddesinde yer alan harca esas değer üzerinden doğrudan satılabilir. Bu yerlerin amacı dışında kullanılmayacağına dair tapu kütüğüne şerh konulur

Terkin edilecek tutar, işçi sayısı ile asgari ücret üzerinden ödenmesi gereken gelir vergisinin çarpımı sonucu bulunacak değer üzerinden yukarıda belirtilen oranlara göre saptanan tutarı aşamaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir³

Sigorta primi işveren paylarında teşvik

MADDE 4.- 31.12.2008 tarihine kadar uygulanmak üzere 2 nci maddenin (a) bendi kapsamındaki illerde;

a) 01.04.2005 tarihinden itibaren yeni işe başlayan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, en az otuz işçi çalıştırmaları koşuluyla, bu iş yerlerinde çalıştırdıkları işçilerin,

b) 01.04.2005 tarihinden önce işe başlamış olan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, 01.01.2005 tarihinden önce ilgili idareye

3 (5350 sayılı kanunla değişmeden önceki madde : Madde 3.- 31.12.2008 tarihine kadar uygulanmak üzere, 2 nci maddenin (a) bendi kapsamındaki illerde, 1.10.2003 tarihinden itibaren yeni işe başlayan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, bu iş yerlerinde çalıştırdıkları işçiler ile 1.10.2003 tarihinden önce işe başlamış olan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu tarihten önce ilgili idareye vermiş oldukları en son dört aylık sigorta prim bordrolarında bildirdikleri işçi sayısına ilâve olarak yeni işe aldıkları ve bu iş yerlerinde fiilen çalıştırdıkları işçilerin ücretleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinin organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu iş yerleri için tamamı, diğer yerlerdeki iş yerleri için % 80'i, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden terkin edilir.

Terkin edilecek tutar, yeni işe alınan işçi sayısı ile asgari ücret üzerinden ödenmesi gereken verginin çarpımı sonucu bulunacak tutarın organize sanayi ve endüstri bölgelerindeki iş yerlerinde tamamını, diğer yerlerdeki iş yerlerinde ise % 80'ini aşamaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.)

vermiş oldukları en son aylık prim ve hizmet belgelerindeki işçi sayısını en az yüzde yirmi oranında artırmaları ve çalıştırılan toplam işçi sayısının asgari otuz kişiye ulaşması halinde, bu iş yerlerinde çalıştırılan toplam işçi sayısını geçmemek üzere, artırdıkları işçi sayısı ile mevcut işçilerden artırdıkları işçi sayısının iki katı kadar işçinin,

Prime esas kazançları üzerinden 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 72 ve 73 üncü maddeleri uyarınca hesaplanan sigorta primlerinin işveren hissesinin; organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu iş yerleri için tamamı, diğer yerlerdeki iş yerleri için yüzde sekseni Hazinece karşılanır.

Hazinece karşılanacak tutar, işçi sayısı ile Sosyal Sigortalar Kanununun 78 inci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazanç alt sınırına göre hesaplanan işveren hissesi prim tutarının çarpımı sonucu bulunacak değer üzerinden, yukarıda belirtilen oranlara göre saptanan tutarı aşamaz.

İşveren hissesine ait primlerin Hazinece karşılanabilmesi için işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içerisinde Kuruma verilmesi ve sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin işçi hissesine isabet eden tutarı ile Hazinece karşılanmayan işveren hissesine ait tutarın ödenmiş olması şarttır. Bu maddeye göre işveren tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, Hazinece Kuruma yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı, işverenden tahsil edilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakan-

lığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken belirlenir.⁴

Bedelsiz yatırım yeri tahsisi

MADDE 5.- (5228 SAYILI KANUN 54 maddesi ile değiştirilen şekli)⁵ Bu Kanunun 2 nci maddesinin (b) bendi kapsamındaki illerde

4 (5350 sayılı kanunla değişmeden önceki madde : Madde 4.- 31.12.2008 tarihine kadar uygulanmak üzere, 2 nci maddenin (a) bendi kapsamındaki illerde, 1.10.2003 tarihinden itibaren yeni işe başlayan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, bu iş yerlerinde çalıştırdıkları işçiler ile 1.10.2003 tarihinden önce işe başlamış olan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu tarihten önce ilgili idareye vermiş oldukları en son dört aylık sigorta prim bordrolarında bildirdikleri işçi sayısına ilâve olarak yeni işe aldıkları ve bu iş yerlerinde fiilen çalıştırdıkları işçiler için, 17.7.1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 72 ve 73 üncü maddeleri uyarınca prime esas kazançları üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin işveren hissesinin organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu iş yerleri için tamamı, diğer yerlerdeki iş yerleri için % 80'i Hazinece karşılanır.

Hazinece karşılanacak tutar, organize sanayi ve endüstri bölgelerindeki iş yerleri için 506 sayılı Kanunun 78 inci maddesi uyarınca belirlenen kazanç alt sınırına göre hesaplanan işveren hissesi prim tutarını, diğer yerlerdeki iş yerleri için 506 sayılı Kanunun 78 inci maddesi uyarınca belirlenen kazanç alt sınırına göre hesaplanan işveren hissesi prim tutarının % 80'ini aşamaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlıkça müştereken belirlenir.)

5 (5228 sayılı kanunla Değişmeden Önceki Şekli) Madde . 4.-Bu Kanunun 2 nci maddesinin (b) bendi kapsamındaki illerde en az on kişilik istihdam öngören yatırımlara girişen gerçek veya tüzel kişilere; Hazineye, katma bütçeli kuruluşlara, belediyelere veya il özel idarelerine ait arazi veya arsaların mülkiyeti bedelsiz olarak devredilebilir. Ancak, organize sanayi veya endüstri bölgelerinde yer alabilecek yatırımlar için bu bölgelerde tahsis edilecek boş parsel bulunmaması şartı aranır. Devre konu taşınmaz üzerindeki kamuya ait bina ve müstemilâti, 29.7.1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca binalar için arsa payı hariç hesaplanan vergi değeri üzerinden devredilir.)

en az 30 kişilik istihdam öngören yatırımlara⁶ girişen gerçek veya tüzel kişilere; Hazineye, katma bütçeli kuruluşlara, belediyelere veya il özel idarelerine ait arazi veya arsaların mülkiyeti bedelsiz olarak devredilebilir. Üzerinde henüz faaliyete geçmemiş yatırım bulunan arazi veya arsalar da bu kapsamda değerlendirilir. Ancak organize sanayi veya endüstri bölgelerinde yer alabilecek yatırımlar için bu bölgelerde tahsis edilecek boş parsel bulunmaması şartı aranır. Devre konu taşınmaz üzerindeki kamuya ait bina ve müştemilatın devir tarihindeki bedeli, devir tarihini izleyen ikinci yılın sonundan başlayarak iki yıl içinde altışar aylık dönemler itibarıyla eşit taksitler halinde tahsil edilir. Bu bedel, 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca binalar için arsa payı hariç hesaplanan vergi değeridir. (5350 Sayılı kanunla eklenen bent) 6831 sayılı Orman Kanununa tabi alanlar hariç olmak üzere, Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunması nedeniyle mülkiyeti devredilemeyen taşınmazlar üzerinde bedelsiz kullanma izni verilir.

Devir konusu arazi veya arsaların, imar plânları yoksa, bunların imar plânları öncelikle yapılır

İstihdam edilecek işçi sayısına, yatırımın faaliyete geçmesi tarihinden itibaren beş yıl süre ile uyulması zorunludur.

Devredilen arazi veya arsaların tapu kaydına; Hazinece, katma bütçeli kuruluşlarca, belediyelerce veya il özel idarelerince bedelsiz olarak devir olunduğu, devir amaç ve koşullarına, devir alan gerçek veya tüzel kişilerin uymak zorunda olduğuna dair şerh konulur. (5350 sayılı yasa ile eklenen bent) Ancak devredilen veya kullanma

6 5350 sayılı yasanın 5 maddesi ile 01.04.2005 tarihinden geçerli olmak üzere "en az on kişilik istihdam öngören yatırımlara" ibaresi "en az otuz kişilik istihdam öngören yatırımlara" olarak değiştirilmiş

izni verilen taşınmazın değerinin yatırım maliyet bedelinin yüzde elisinden fazla olması halinde, şerh kaldırılırken bu taşınmazın Kanunda öngörülen amaçlar dışında kullanılmayacağına dair tapuya şerh konulur.

Bu madde kapsamında belirlenmiş şartlara uyulmuş olması kaydıyla, talep üzerine, tapu kaydındaki şerh terkin edilir. Devredilen arazi veya arsa üzerindeki toplam yatırımın yarısından fazlasının tamamlanmış olması ve yatırımcının talep etmesi halinde, devredilen arazi veya arsanın rayiç bedeli tahsil edilerek tapu kayıtlarındaki şerh terkin edilir.

Yatırımcının, bu madde kapsamında belirlenen şartlara uymadığının veya öngörülen sürede yatırımın tamamlanmadığının tespiti halinde, herhangi bir yargı kararı aranmaksızın taşınmaz, üzerindeki muhde sat ile birlikte Hazine, katma bütçeli kuruluşlar, belediyeler veya il özel idareleri adına kaydolunur.

Bu maddenin uygulanması ile ilgili istihdam, yatırıma başlama ve tamamlama süresi, devredilen taşınmazın teminat olarak gösterilmesi, miktar ve devir veya satış koşulları ile diğer usul ve esaslar, Bakanlar Kurulu kararı ile çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir

Enerji desteği

MADDE 6.- 31.12.2008 tarihine kadar uygulanmak üzere 2 nci maddenin (a) bendi kapsamındaki illerde, 01.04.2005 tarihinden itibaren faaliyete geçen, fiilen ve sürekli olarak; hayvancılık (su ürünleri yetiştiriciliği ve tavukçuluk dahil), seracılık, sertifikalı tohumculuk ve soğuk hava deposu yatırımlarında asgari on; imalât sanayi, madencilik, turizm konaklama tesisi, eğitim veya sağlık alanlarında ise asgari otuz işçi çalıştıran işletmelerin, elektrik enerjisi giderlerinin yüzde yirmisi Hazinece karşılanır. Bu orana asgari sayıdan son-

raki her bir işçi için 0,5 puan eklenir. Hazinece karşılanacak oran, organize sanayi veya endüstri bölgelerinde faaliyette bulunan işletmeler için yüzde elliye, diğer alanlarda faaliyette bulunan işletmeler için yüzde kırkı geçemez.

Bu Kanun kapsamındaki illerde 01.04.2005 tarihinden önce yukarıdaki fıkrada belirtilen alanlarda faaliyete geçmiş olan işletmeler, 01.01.2005 tarihinden önce ilgili idareye vermiş oldukları en son aylık prim ve hizmet belgesinde bildirdikleri işçi sayılarını, 01.04.2005 tarihinden itibaren fiilen ve sürekli olarak; hayvancılık (su ürünleri yetiştiriciliği ve tavukçuluk dahil), seracılık, sertifikalı tohumculuk ve soğuk hava deposu yatırımlarında en az yüzde yirmi oranında artırmaları ve çalıştırılan toplam işçi sayısının asgari on kişiye ulaşması; imalât sanayi, madencilik, turizm konaklama tesisi, eğitim veya sağlık alanlarında ise en az yüzde yirmi oranında artırmaları ve çalıştırılan toplam işçi sayısının asgari otuz kişiye ulaşması halinde, yüzde yirmi oranında elektrik enerji desteğinden yararlanır. Bundan sonraki her bir işçi için destek oranı 0,5 puan artırılır. Yararlanılabilecek destek oranı organize sanayi veya endüstri bölgesinde kurulu işletmeler için yüzde elliye, diğer alanlarda kurulu bulunan işletmeler için yüzde kırkı geçemez.

Fiilen ve sürekli olarak çalıştırılan işçi sayısının tespitinde, aylık prim ve hizmet belgeleri esas alınır

Bu maddenin uygulanmasına yönelik asgari kapasiteleri belirlemeye Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığı, elektrik enerjisi giderlerinin iadesine ilişkin süreleri tespit etmeye, iadeyi nakden veya mahsuben yaptırmaya ve uygulamanın usul ve esasla-

rmı belirlemeye Maliye Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığı müştereken yetkilidir.⁷

Çeşitli hükümler

MADDE 7.- Bu Kanunun uygulanmasında:

a) 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4734 sayılı Kamu İhale Ka

7 (5350 sayılı kanunla değişmeden önceki madde : Madde 5.-31.12.2008 tarihine kadar uygulanmak üzere, 2 nci maddenin (a) bendi kapsamındaki illerde, 1.10.2003 tarihinden itibaren imalât sanayi, madencilik, hayvancılık (su ürünleri yetiştiriciliği ve tavukçuluk dahil), seracılık, soğuk hava deposu, turizm konaklama tesisi, eğitim veya sağlık alanında faaliyete geçen, fiilen ve sürekli olarak asgari on işçi çalıştıran işletmelerin elektrik enerjisi giderlerinin % 20'si Hazinece karşılanır. Bu orana ondan sonraki her bir işçi için 0,5 puan eklenir. Hazinece karşılanacak oran, organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu bulunan işletmeler için % 50'yi, diğer alanlarda kurulu bulunan işletmeler için % 40'ı geçemez.

1.10.2003 tarihinden önce birinci fıkrada belirtilen konularda faaliyete geçmiş olan işletmeler, bu maddenin yürürlük tarihini müteakip 1.10.2003 tarihinden önce ilgili idareye vermiş oldukları en son dört aylık sigorta prim bordrolarında bildirdikleri işçi sayılarını fiilen ve sürekli olarak en az % 20 oranında artırmaları ve asgari on işçi çalıştırmaları koşuluyla % 20 oranında enerji desteğinden yararlanır. Bundan sonraki her bir işçi için destek oranı 0,5 puan artırılır Yararlanılabilecek destek oranı organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu bulunan işletmeler için % 50'yi, diğer alanlarda kurulu bulunan işletmeler için % 40'ı geçemez.

Fiilen ve sürekli olarak çalıştırılan işçi sayısının tespitinde, bir takvim yılının en az 3/4'ünde çalıştırılmış işçi sayısı esas alınır.Yıl içinde faaliyete başlanmış olması halinde, faaliyette bulunulan süre dikkate alınır

Bu maddenin uygulanmasına yönelik asgari kapasiteleri belirlemeye Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığı, enerji giderlerinin iadesine ilişkin süreleri tespit etmeye, iadeyi nakden veya mahsuben yaptırmaya ve uygulamanın usul ve esaslarını belirlemeye Maliye Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakanlık müştereken yetkilidir.)

nunu ve uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan hizmet ve yapım işlerinin gerçekleştirilmesine yönelik faaliyetler hakkında 3, 4 ve 6 ncı madde hükümleri uygulanmaz⁸

- b) 21.1.1998 tarihli ve 4325 sayılı Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 8 inci maddesi kapsamında bedelsiz olarak tahsis edilen arazi veya arsalar istinat ettiği mevzuat hükümleri uygulanır.
- c) 01.10.2003 tarihinden sonra özelleştirme kapsamında devir alınan işletmeler hariç olmak üzere, mevcut ve faaliyette bulunan işletmelerin devredilmesi, birleşmesi, bölünmesi veya nevi değiştirmesi gibi haller 3, 4 ve 6 ncı maddelerin uygulamasında yeni işe başlama olarak değerlendirilmez⁹.
- d) Kapsama dahil olan illerde bulunan iş yerleri dolayısıyla birden fazla aylık prim ve hizmet belgesi verilmesi durumunda işçi sayısı olarak, 6 ncı madde uygulamasında ilgili işkolu veya sektörde faaliyet gösteren işletmelere ilişkin bordrolardaki işçi sayısının toplamı dikkate alınır Mevcut bir işletmenin kapatılarak de-

8 (5350 satılı kanunla değişmeden önceki şekli , a) 8.9.1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4.1.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tâbi olan hizmet ve yapım işlerinin gerçekleştirilmesine yönelik faaliyetler hakkında 3, 4 ve 6 ncı madde hükümleri uygulanmaz.)

9 (5350 satılı kanunla değişmeden önceki şekli, c) Mevcut ve faaliyette bulunan işletmelerin devredilmesi, birleşmesi, bölünmesi veya nevi değiştirmesi gibi haller, 3, 4 ve 6 ncı maddelerin uygulamasında yeni işe başlama olarak değerlendirilmez.)

ğişik bir ad veya unvan ya da bir iş birimi olarak açılması halinde, bu faaliyetle ilgili olarak bu Kanun hükümleri uygulanmaz¹⁰.

- e) Yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması, şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi gibi ek bir kapasite ve istihdam artışına neden olmayan, sadece teşviklerden yararlanmak amacıyla yapılan işlemler, bu Kanunla getirilen teşviklerden yararlanamaz.
- f) 4 üncü madde hükmüne göre Hazinece karşılanan prim tutarları gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz, 6 ncı madde kapsamında Hazinece karşılanılan enerji giderleri, iadenin yapıldığı dönemde gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gelir olarak dikkate alınır
- g) Kamu işletmeleri hakkında 4 üncü madde hükmü uygulanmaz.
- h) Bu Kanun kapsamına giren illerde 31.12.2007 tarihine kadar tamamlanan yeni yatırımlar için 3, 4 ve 6 ncı maddelerde yer alan destek ve teşvikler, bu maddelerde yer alan sürelerle bakılmaksız-

10 (5350 satılı kanunla değişmeden önceki şekli, d) Dört aylık sigorta prim bordrolarında bildirilen işçi sayısı olarak bordronun ilgili olduğu dönemin son ayına ilişkin işçi sayısı dikkate alınır Kapsama dahil olan illerde bulunan iş yerleri dolayısıyla birden fazla bordro verilmesi durumunda işçi sayısı olarak, 6 ncı madde uygulamasında ilgili işkolu veya sektörde faaliyet gösteren işletmelere ilişkin bordrolardaki işçi sayısının toplamı dikkate alınır Mevcut bir işletmenin kapatılarak değişik bir ad veya unvan veya bir iş birimi olarak açılması halinde, bu faaliyet ile ilgili olarak bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

zın yatırımın tamamlandığı tarihi izleyen beş yıl süresince uygulanır¹¹

- i) Bu Kanun kapsamındaki yatırımlarla ilgili olarak yatırıma başlama ve yatırımın tamamlanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı müştereken yetkilidir.
- j) Bu Kanun kapsamındaki illerde bulunan işletmelerden, bu Kanunda düzenlenen destek unsurlarından diğer ilgili mevzuat uyarınca yararlanmakta olanlar; aynı dönem için ve mükerrer olarak, bu Kanunla sağlanan destek unsurlarından ayrıca yararlanamaz. Bu durumda, işletmelerin tercihleri dikkate alınmak suretiyle uygulama, destek unsurlarından sadece biriyle sınırlı olarak yapılır¹²

MADDE 8.- 6.6.1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 6 .- Serbest bölgeler gümrük bölgesi dışında sayılır. Bu bölgelerde gümrük ve kambiyo mükellefiyetine dair mevzuat hükümleri uygulanmaz.

Kullanıcıların tutmak zorunda oldukları defterler ile düzenleyecekleri belgelere ilişkin olarak, 4.1.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun hükümlerine bağımlı olmaksızın düzenleme yapmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.

11 (5350 satılı kanunla değişmeden önceki şekli h) Bu Kanunun yayımını izleyen tarihten itibaren azamî iki yıl içerisinde tamamlanan yeni yatırımlarda, 3, 4 ve 6 ncı maddelerde yer alan destek ve teşvikler, bu maddelerde yer alan sürelere bakılmaksızın yatırımın tamamlandığı tarihi izleyen beş yıl süresince uygulanır (5228 Sayılı Kanunun 55 maddesi ile eklenmiştir.)

12 (i) ve (j) bendleri 5350 Sayılı kanunla eklenmiştir

İşleticiler ve kullanıcılar yatırım ve üretim safhalarında Bakanlar Kurulunca belirlenecek vergi dışı teşviklerden yararlandırılabilir.”

MADDE 9.- 3218 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3.- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanuna göre kurulan serbest bölgelerde faaliyette bulunmak üzere ruhsat almış mükelleflerin;

- a) Bu bölgelerde gerçekleştirdikleri faaliyetleri dolayısıyla elde ettikleri kazançları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla faaliyet ruhsatlarında belirtilen süre ile sınırlı olmak üzere gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır. Bu istisnanın 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin (b) alt bendi kapsamında yapılacak tevkifata etkisi yoktur
- b) Bu bölgelerde istihdam ettikleri personele ödedikleri ücretler 31.12.2008 tarihine kadar gelir vergisinden müstesnadır. Ancak, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ruhsatlarında belirtilen süre 31.12.2008 tarihinden daha önceki bir tarihte sona eriyorsa, istisna uygulamasında ruhsatta yer alan sürenin bitiş tarihi dikkate alınır
- c) Bu bölgelerde gerçekleştirdikleri faaliyetleri ile ilgili olarak yaptıkları işlemler 31.12.2008 tarihine kadar her türlü vergi, resim ve harçtan müstesnadır.

Serbest bölgelerde faaliyette bulunan gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin bu bölgelerde imal ettikleri ürünlerin satışından elde ettikleri kazançları Avrupa Birliğine tam üyeliğin gerçekleştiği tarihi içeren yıllık vergileme döneminin sonuna kadar gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır. Bu istisnanın Gelir Vergisi Kanu-

nunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin (b) alt bendi kapsamında yapılacak tevkifata etkisi yoktur.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 10.- 12.4.2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 14 üncü maddesinin son fıkrası ile 21.1.1998 tarihli ve 4325 sayılı Kanunun 8 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1.- Bu Kanunun 2 nci maddesinin (b) bendi kapsamındaki illerde bulunan ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığı kredisi kullanan organize sanayi bölgelerindeki tahsis edilmemiş parseller, organize sanayi bölgesinin yetkili organlarının karar almaları halinde gerçek veya tüzel kişilere, bedeli Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından organize sanayi bölgesine verilen krediden mahsup edilmek üzere bedelsiz olarak tahsis edilebilir.

Kanunun yayımı tarihinden önce bedelli olarak tahsis edilmiş parseller için ödemeler durdurulur ve kalan meblağ kredilerden mahsup edilir. Mahsup işlemleri, Hazine Müsteşarlığının uygun görüşü alınmak suretiyle Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca her organize sanayi bölgesi için tespit edilecek yılı metrekare fiyatı üzerinden yapılır.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı kredisi kullanmamış ya da kredi borcunu ödemiş olan organize sanayi bölgelerinden de yetkili organlarının karar almaları halinde parsel tahsisi yapılabilir. Bu durumda tahsis edilen parsel bedeli, organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğine Hazinece ödenir. Bedel ödemeleri, Hazine Müsteşarlığının uygun görüşü alınmak suretiyle Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca her organize sanayi bölgesi için tespit edilecek yılı metrekare fiyatı üzerinden yapılır.

Organize sanayi bölgelerinde parsel tahsisine ilişkin uygulama, bu

Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl süre için geçerlidir. Bu süre Bakanlar Kurulu kararı ile en fazla üç yıla kadar uzatılabilir.

Bu maddenin uygulanması ile ilgili istihdam, yatırıma başlama ve tamamlama süresi, tahsis ve devir işlemleri ile diğer hususlar Bakanlar Kurulu kararı ile çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir

Yürürlük

MADDE 11.- Bu Kanunun 3, 4 ve 6 ncı maddeleri yayımını izleyen ay başında, diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer

Yürütme

MADDE 12.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür

5350 SAYILI YASADA GETİRİLEN DİĞER MADDELER

GEÇİCİ MADDE 1.-

a) 29.01.2004 tarihli ve 5084 sayılı Kanunun, bu Kanunla değiştirilmeden önceki 2 nci maddesinin (a) bendi kapsamına giren illerde faaliyette bulunanlardan, 5084 sayılı Kanunun, bu Kanunla değiştirilmeden önceki 3 ve 4 üncü maddelerinde belirtilen teşvik ve desteklerden yararlanma hakkı kazanan mükellefler, bu haklarından aynen yararlanmaya devam ederler. Ancak, bu mükellefler, gerekli şartları sağlamaları ve talep etmeleri halinde, 5084 sayılı Kanunun bu Kanunla değişik 3 ve 4 üncü maddeleri hükümlerinden yararlanabilirler.

b) 5084 sayılı Kanunun, bu Kanunla değiştirilmeden önceki 5 inci maddesine göre bedelsiz olarak yatırımcılar tarafından devri talep

edilen taşınmazlarla ilgili işlemler, mezkur madde hükümlerine göre yürütülür.

c) 5084 sayılı Kanunun, bu Kanunla değiştirilmeden önceki 6 ncı maddesine istinaden enerji desteğinden yararlanabilecek işletmelerle ilgili uygulamaya; aylık prim ve hizmet belgeleri esas alınmak suretiyle, bir takvim yılı için en az ?'ünde çalıştırılmış olma şartı aranmaksızın, aynı madde hükümleri çerçevesinde devam olunur Ancak, 5084 sayılı Kanunun, bu Kanunla değiştirilmeden önceki 2 nci maddesinin (a) bendi kapsamına giren illerde; yeni işe başlayan işletmelerin, 5084 sayılı Kanunun bu Kanunla değişik 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında belirtilen şartları sağlamaları, 01.10.2003 tarihinden önce 5084 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında belirtilen konularda faaliyete geçmiş olan işletmelerin ise bu maddenin yürürlük tarihini müteakip 01.10.2003 tarihinden önce ilgili idareye vermiş oldukları en son dört aylık sigorta prim bordrolarında bildirdikleri işçi sayılarını, fiilen ve sürekli olarak 5084 sayılı Kanunun, bu Kanunla değişik 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen şartları sağlamaları halinde yeni hükümler uygulanır.

MADDE 7.- Bu Kanunun;

a) 6 ncı maddesi ile 5084 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasına eklenen (j) bendi 06.02.2004 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

b) Diğer hükümleri ise 01.4.2005 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

Yürürlüğe girer.

1 SERİ NO'LU YATIRIMLARIN VE İSTİHDAMIN TEŞVİKİ GENEL TEBLİĞİ

YAYIN TARİHİ 17/04/2004

RESMİ GAZETE 25436

29/1/2004 tarihli ve **5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun** da yer alan gelir vergisi stopajı teşvikinin uygulanmasına yönelik açıklamalar bu tebliğin konusunu oluşturmaktadır.

1. Gelir Vergisi Stopajı Teşvikinin Amacı

5084 sayılı Kanunun amacı; bazı illerde vergi ve sigorta primi teşvikleri uygulamak, enerji desteği sağlamak ve yatırımlara bedelsiz arsa ve arazi temin etmek suretiyle yatırımları ve istihdam imkânlarını artırmaktır.

Bu kapsamda söz konusu Kanunun 3 üncü maddesinde yer alan gelir vergisi stopajı teşviki ile belirli bölgelerde ek istihdam sağlayan işverenlerin, bu istihdam nedeniyle hesaplanacak gelir vergisinin tamamının veya bir kısmının, kamu tarafından üstlenilmesi ve bu suretle istihdam üzerindeki yükün azaltılması amaçlanmıştır. Bu teşvik daha sonrada belirtileceği üzere, muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden gelir vergisinin kamu tarafından üstlenilecek tutarının terkin edilmesi suretiyle uygulanacaktır.

2. Gelir Vergisi Stopajı Teşvikinin Uygulanacağı İller

Gelir vergisi stopajı teşviki açısından kapsama Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca 2001 yılı için belirlenen fert başına GSYİH tutarları 1500 ABD Doları veya daha az olan iller girmektedir.

Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca 2001 yılı için belirlenen fert başına GSYİH tutarları dikkate alındığında kapsama aşağıdaki iller girmektedir.

İl	Fert Başına GSYİH(\$)	İl	Fert Başına GSYİH(\$)	İl	Fert Başına GSYİH(\$)
Kırşehir	1488	Osmaniye	1157	Adıyaman	918
Sinop	1459	Düzce	1142	Kars	886
Giresun	1443	Çankırı	1136	Van	859
Amasya	1439	Siirt	1111	Iğdır	855
Uşak	1436	Gümüşhane	1075	Yozgat	852
Malatya	1417	Ordu	1064	Ardahan	842
Sivas	1399	Erzurum	1061	Hakkari	836
Tokat	1370	Bartın	1061	Bingöl	795
Diyarbakır	1313	Bayburt	1017	Bitlis	646
Afyon	1263	Şanlıurfa	1008	Şırnak	638
Batman	1216	Mardin	983	Muş	578
Erzincan	1158	Aksaray	966	Ağrı	568

2001 yılı sonrasında illerin fert başına GSYİH tutarları değişse de kapsamda bir değişiklik olmayacaktır.

3. Uygulamadan Yararlanacak Mükellefler

Gelir vergisi stopajı teşvikinden bir önceki bölümde belirtilen illerde;

- 1/10/2003 tarihinden sonra işe başlayan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri yarattıkları istihdam,
- 1/10/2003 tarihinden önce bölgede faaliyette bulunanlar yarattıkları ek istihdam,

ölçüsünde yararlanırlar.

Uygulamadan sadece gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olanlar yararlanacaktır. Dolayısıyla, gelir veya kurumlar vergisine tabi olmayanlar bu teşviktan yararlanamayacaktır.

Kamu kurum ve kuruluşlarına ait iktisadi işletmeler kurumlar vergisi mükellefi olması koşuluyla bu teşviktan yararlanacaktır.

Teşvikin uygulanmasında faaliyet konusu ile tam veya dar mükellefiyet esasında vergilendirilmenin bir önemi bulunmamaktadır.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tâbi olan hizmet ve yapım işlerinin gerçekleştirilmesine yönelik faaliyetler ile ilgili olarak yaratılmış istihdam artışları nedeniyle gelir vergisi stopajı teşviki uygulanmayacaktır.

Bu kapsamda kamu kurum ve kuruluşlarınca 2886 ve 4734 sayılı Kanunlara göre ihalesi yapılan inşaat işleri (köprü, baraj, okul, kamu binası yapımı gibi) ile ulaşım, temizlik, güvenlik işleri gibi hizmet işleri teşviktan yararlanamayacaktır.

Devlet İhale Kanunu ile Kamu İhale Kanununa göre kamu kurum

ve kuruluşlarınca ihalesi yapılan her türlü mal teslimi işlerinin gerçekleştirilmesine yönelik olarak Kanun kapsamına dahil illerde faaliyette bulunan işletmeler gerekli diğer koşulları sağlamaları halinde teşvikten yararlanabileceklerdir.

3.1. Yeni İşe Başlama Dolayısıyla Teşvikten Yararlanma

Bu Kanunun uygulaması bakımından yeni işe başlamaktan maksat, gelir veya kurumlar vergisi açısından ilk kez mükellefiyet tesisi veya kapsama dahil illerde yeni bir işyerinin kurulmasıdır.

Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine ait olup 1/10/2003 tarihinden önce faaliyeti durdurulan işletmelerin, bu tarihten sonra yeniden faaliyete geçirilmesi yeni işe başlama olarak kabul edilmez. Bunlar bir sonraki bölümde açıklanacağı üzere yarattıkları istihdam artışı ölçüsünde teşvikten yararlanacaklardır.

3.2. Ek İstihdam Artışı Dolayısıyla Teşvikten Yararlanma

Söz konusu bölgelerde 1/10/2003 tarihinden önce işe başlayanlar, 1/10/2003 tarihinden önce verdikleri en son dört aylık sigorta prim bordrosunda bildirdikleri işçi sayısına ilave olarak yeni işe aldıkları işçiler için (yarattıkları ek istihdam ölçüsünde) teşvikten yararlanabilecektir.

01/10/2003 tarihinden önce verilen en son dört aylık sigorta prim bordrosu 2003 yılına ilişkin Mayıs, Haziran, Temmuz ve Ağustos aylarını içeren "II.Dönem" bordrosudur. Ek bir istihdam yaratılıp yaratılmadığının tespitinde, bu bordroda Ağustos ayı ile ilgili olarak beyan edilen işçi sayısı dikkate alınacaktır. İşçi çalıştırılmaması nedeniyle bordro verme zorunluluğu bulunmadığı için bordronun verilmemiş olması halinde o işyeri için işçi çalıştırılmadığı kabul edilecektir. İşe alınan işçilerin tamamı ek istihdam olarak teşvik kapsamında değerlendirilecektir.

İşçi çalıştırılmış olmasına rağmen “II. Dönem” bordrosunun verilmiş olması veya bordronun 1/10/2003 tarihinden sonra verilmiş olması halinde, 1/10/2003 tarihinden önce usulüne uygun olarak verilmiş olan en son dönem bordrosu dikkate alınacaktır.

Bir sonraki bölümde belirtileceği üzere mevcut istihdamın kaydırılmasına yönelik işlemler, ek bir kapasite ve istihdam artışına neden olmayacağından, 5084 sayılı Kanunla getirilen teşviklerden yararlanamayacaktır. Bu kapsamda Kanunun 6 ncı maddesi uygulaması dışında, kapsama dahil olan ve olmayan illerde bulunan işyerleri dolayısıyla birden fazla bordro verilmesi durumunda işçi sayısı olarak bu bordrolardaki işçi sayısının toplamı dikkate alınacaktır.

3.3. Teşvikten Yararlanamayacak İşlemler

5084 sayılı Kanunun amacı, ülke genelinde istihdamın artırılması ve bu istihdamın ekonomik gelişmişlik düzeyi düşük olan yörelerde gerçekleştirilmesi suretiyle ülkemizdeki bölgelerarası gelişmişlik farklılıklarını azaltmaktır. Bu anlamda Kanun kapsamında olmayan bölgelerde var olan istihdamın Kanun kapsamındaki bölgelere veya kapsama dahil bölgelerde var olan istihdamın bölge içinde kaydırılmasına yönelik teşviklerden yararlanma amaçlı uygulamalar yeni işe başlama olarak kabul edilmeyecektir.

Bu kapsamda,

- Mevcut ve faaliyette bulunan işletmelerin devredilmesi, birleşmesi, bölünmesi veya nevi değiştirmesi,
- Mevcut bir işletmenin kapatılarak değişik bir ad veya unvan veya bir iş birimi olarak açılması,
- Yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan ve-

ya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması,

- Şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi,

gibi ek bir kapasite ve istihdam artışına neden olmayan işlemler sonucunda gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.

4. Fiilen Çalışma Zorunluluğu

Gelir vergisi stopajı teşviki sadece kapsama dahil illerde bulunan işyerlerinde fiilen çalıştırılan işçilerin ücretleri üzerinden hesaplanacak gelir vergisi açısından geçerlidir. Bu işyerlerine ilişkin bordrolarda gösterilmiş olsa dahi fiilen bu işyerlerinde çalışmayan işçiler açısından teşviktan yararlanmak mümkün değildir.

İzin, hastalık ve benzeri nedenlerle işyerinde bulunulmaması halleri fiilen çalışmama olarak kabul edilmez.

5. Uygulamanın Başlama ve Sona Erme Tarihleri

5084 sayılı Kanunun gelir vergisi stopajı teşvikini düzenleyen 3 üncü maddesi 1/3/2004 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir. Bu bağlamda, uygulama ilk olarak 1/9/2003 tarihinden sonra işe alınmış olanların 2004 yılının Mart ayı ücretleri üzerinden hesaplanacak gelir vergisi için geçerli olacaktır.

Teşvik 31/12/2008 tarihine kadar uygulanacaktır. Dolayısıyla en son uygulama, 2008 yılının Aralık ayı ücretleri üzerinden hesaplanacak gelir vergisi için geçerli olacaktır.

6. Sağlanan Teşvik Tutarının Belirlenmesi

Daha öncede belirtildiği üzere, yeni istihdam sağlayan işverenlerin, bu istihdam nedeniyle hesaplanacak gelir vergisinin tamamının veya bir kısmının, verecekleri muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden gelir vergisinden terkin edilmesi suretiyle istihdam üzerindeki yükün (istihdamın işverene maliyetinin) azaltılması amaçlanmıştır.

Terkin edilecek tutar, organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu iş yerleri için hesaplanan tutarın tamamı, diğer yerlerdeki iş yerleri için ise hesaplanan gelir vergisi tutarının %80'i olacaktır.

Bununla beraber terkin edilecek tutara ilişkin bir üst sınırlamaya da yapılan düzenlemede yer verilmiştir. Buna göre terkin edilecek tutar, yeni işe alınan işçi sayısı ile asgari ücret üzerinden ödenmesi gereken verginin çarpımı sonucu bulunacak tutarın organize sanayi ve endüstri bölgelerindeki iş yerlerinde tamamını, diğer yerlerdeki iş yerlerinde ise % 80'ini aşamayacaktır. Bu işlem çalıştırılan işçi bazında değil uygulamadan yararlanabilen işçi sayısı dikkate alınarak toplu olarak yapılacaktır.

Örnek: Kapsama dahil bir ildeki organize sanayi bölgesinde bulunan işyerinde öteden beri faaliyette bulunan mükellef, 1/10/2003 tarihinden önce vermiş olduğu en son dört aylık sigorta prim bordrosunun son ayında 30 işçi istihdam ettiğini bildirmiştir. Mükellef 1/12/2003 tarihinden itibaren işletmesinde çalıştırdığı işçi sayısını 75'e çıkarmıştır. Yeni işe alınan işçilerden 2004 Mart ayı ücretleri üzerinden kesilmesi gereken gelir vergisi tutarı 2.950.000.000 TL'dir.

Bu durumda, mükellefin yeni işe aldığı 45 işçi dolayısıyla muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden mahsup edilmek su-

retiyile terkin edilecek tutar olarak, yeni işe alınan işçilerin ücretleri üzerinden hesaplanan vergi tutarı ile yeni işe alınan işçi sayısının asgari ücret üzerinden hesaplanan vergi ile çarpılması sonucu bulunan tutardan düşük olanı olacaktır. Asgari ücret üzerinden hesaplanan vergi ile işçi sayısının çarpımı sonucu bulunan tutar (53.932.500 x 45=) 2.426.962.500 TL hesaplanan vergiden (2.950.000.000 TL) daha düşük olduğu için mahsup edilmek suretiyle terkin edilecek tutar 2.426.962.500 TL olacaktır.

Teşvikten yararlanılmaya başlanmasından sonra işçi çıkarılması nedeniyle toplam işçi sayısında azalma meydana gelirse, terkin edilecek vergi tutarının tespitinde kalan işçi sayısı dikkate alınacaktır. İşten çıkarılan işçinin kanun kapsamında olmayan eski işçiler olması halinde, terkin edilecek vergi tutarının hesaplanmasında Kanun kapsamında olan işçilerden hangisinin dikkate alınmayacağına mükellef serbestçe karar verebilecektir.

7. Teşvikin Uygulanması

5084 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinde düzenlenmiş olan gelir vergisi stopajı teşvikinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirleme konusunda Maliye Bakanlığına yetki verilmiştir. Bu yetki çerçevesinde teşvikin uygulanmasına ilişkin açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

Gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanacak olan mükellefler, ilgili döneme ilişkin verecekleri muhtasar beyannamelerinde, çalıştırdıkları tüm işçilere ait ücret matrahlarını beyan ederek bunlara ilişkin vergilerin tahakkuk ettirilmesini sağlayacaktır.

Gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanılabilmek için muhtasar beyanname ile birlikte bu Tebliğin ekinde yer alan bildirim de verilmesi gerekmektedir. Bu bildirimde teşvikin uygulanması ile ilgi-

li işyerleri ve istihdam edilen işçilere ilişkin bilgiler ve terkin konusu olacak vergi tutarı yer almaktadır. Bu bildirim internet ortamından alınacak çıktılar veya tebliğ ekindeki bildirimden fotokopi yoluyla çoğaltılması suretiyle kullanılabilir.

5084 sayılı Kanun gereğince gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanacak olan mükellefler, Gelir Vergisi Stopajı Teşvikine İlişkin Bildirimde yer alan terkin konu olacak vergi tutarını verecekleri muhtasar beyannamenin Tablo-1 "Matrah ve Vergi Bildirimi" bölümünün 18 no'lu satırında (G.V.K 94/6-a'ya Göre Hesaplanacak Gelir Vergisine Mahsup Edilecek Tevkifat Tutarları) göstereceklerdir.

Bu çerçevede vergi dairesince alınan muhtasar beyannameler üzerinden gerekli tahakkuk işlemi yapılacaktır. 5084 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde terkin konu edilen tutar muhtasar beyanname üzerinde gösterilmiş olduğundan, vergi dairesince ayrıca bir terkin işlemi yapılmayacaktır. Bu uygulama yeni bir düzenleme yapıncaya kadar devam edecektir.

Bildirim muhtasar beyannamenin verildiği vergi dairesine verilir. Bildirim verildiği vergi dairesinin sınırları içerisinde yer almayan işyerlerindeki istihdam dolayısıyla teşvikten yararlanılmışsa, bildirim bir örneği vergi dairesi tarafından gerekli kontrollerin yapılması açısından işyerinin bulunduğu ilgili vergi dairesine ayrıca gönderilir.

Ek istihdamın tespitinde esas alınacak olan bordrolar (1/10/2003 tarihinden önce Sosyal Sigortalar Kurumuna verilmiş en son dört aylık sigorta prim bordroları), Mart 2004 dönemine ilişkin muhtasar beyannamenin verileceği tarihe kadar bu beyannamenin verildiği vergi dairesine, birden fazla vergi dairesine muhtasar beyanname

verilmesi halinde ise gelir veya kurumlar vergisi bakımından bağı olunan vergi dairesine verilecektir.

8. Diğer Hususlar

Teşvikten yararlanan mükelleflerin sonradan yapılan tespitlerde teşvikten yararlanma şartlarına haiz olmadıklarının belirlenmesi halinde tahakkuk ettirilerek terkin edilen verginin, Vergi Usul Kanunu ile Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde gerekli müeyyideler uygulanarak tahsil edileceği tabidir.

İşverenin gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlandığı işçiler, ücretlerini vergisi kesilmiş olarak aldıklarından Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 121 inci maddesinde düzenlenmiş olan vergi indiriminden yararlanacaklardır

Gelir Vergisi Stopajı Teşvikine İlişkin Bildirim

Mükellefe İlişkin Bilgiler

Mükellefin Vergi Kimlik Numarası	Bildirim Ait Olduğu Dönem
Vatandaşlık Kimlik Numarası	Bildirim Verildiği Vergi Dairesi
Vergi Dairesi	
Soyadı (Unvan)	
Adı	

Bildirim Ait Olduğu Dönem	
Bildirim Verildiği Vergi Dairesi	

Tarih
...../...../200..... İnza

Bildirim Kapsamında Bulunan İşyerlerine İlişkin Bilgiler

Bulunduğu İl	İlçe	İlgili Vergi Dairesi	Çalışılan Toplam İşçi Sayısı	İşyerinin Adresi

Terkin Edilecek Tutara İlişkin Bilgiler

Organize Sanayi veya Endüstri Bölgesi	İşçi Sayısı (1)**		Tahakkük Eden Vergi (2)	Terkin Oranı (3)	Hesaplanan Tutar (4)=[2x3]	Terkin Edilebilecek Azami Tutar (5) **	Terkinine Konu Olacak Tutar (6) ***
	Yeni İşçi Sayısı	Eski İşçi Sayısı					
				% 100			
				% 100			
DİĞER							
							TOPLAM

* Teşvikten yararlanan yeni işçiler, eski işçiler ve toplam işçi sayıları bu satırlarda gösterilecektir.

** İşçi sayısı ile asgari ücret üzerinden hesaplanan verginin çarpımı sonucu bulunacak tutarı organize sanayi ve endüstri bölgelerinde tamamı, diğer yerlerde %80'i bu satura yazılacaktır.

*** (4) ile (5) inci satırlarda yer alan tutarları düşük olan bu satırlarda gösterilecektir.

Yatırımların ve İstihdamın Teşviki Genel Tebliği

(Seri No: 2)

04 Haziran 2005 Tarihli Resmi Gazete Sayı: 25835

Maliye Bakanlığından:

5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda 12/5/2005 tarihli ve 5350 sayılı Kanunla yapılan değişiklik sonrasında, gelir vergisi stopajı teşvikinin uygulanmasına yönelik açıklamalar bu Tebliğin konusunu oluşturmaktadır.

1. Gelir Vergisi Stopajı Teşvikinin Uygulanacağı İller

5084 sayılı Kanunun ikinci maddesinde 5350 sayılı Kanunla yapılan değişiklik sonrası gelir vergisi stopajı teşviki açısından kapsama; Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca 2001 yılı için belirlenen fert başına gayri safi yurt içi hâsıla tutarı, 1500 ABD Doları veya daha az olan iller ile bu iller dışında kalan ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca 2003 yılı için belirlenen sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasına göre endeks değeri eksi olan iller girmektedir.

Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca 2001 yılı için belirlenen fert başına GSYİH tutarları dikkate alındığında kapsama aşağıdaki iller girmektedir.

İl	Fert Başına GSYİH(\$)	İl	Fert Başına GSYİH(\$)	İl	Fert Başına GSYİH(\$)
Kırşehir	1488	Osmaniye	1157	Adıyaman	918
Sinop	1459	Düzce	1142	Kars	886
Giresun	1443	Çankırı	1136	Van	859
Amasya	1439	Siirt	1111	Iğdır	855
Uşak	1436	Gümüşhane	1075	Yozgat	852
Malatya	1417	Ordu	1064	Ardahan	842
Sivas	1399	Erzurum	1061	Hakkari	836
Tokat	1370	Bartın	1061	Bingöl	795
Diyarbakır	1313	Bayburt	1017	Bitlis	646
Afyon	1263	Şanlıurfa	1008	Şırnak	638
Batman	1216	Mardin	983	Muş	578
Erzincan	1158	Aksaray	966	Ağrı	568

Yukarıda belirtilen illerin yanı sıra Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca 2003 yılı için belirlenen sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasına göre endeks değeri eksi olan aşağıda belirtilen iller de, 1/4/2005 tarihi itibarıyla kapsama girmektedir.

İl	Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi	İl	Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi	İl	Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi
Kilis	-0,41175	Çorum	-0,32761	Elazığ	-0,10131
Tunceli	-0,40003	Artvin	-0,26018	Karaman	-0,09852
Kastamonu	-0,37558	Kütahya	-0,20684	Nevşehir	-0,07483
Niğde	-0,35582	Trabzon	-0,18582		
K.Maraş	-0,34968	Rize	-0,17840		

2001 yılı sonrasında illerin fert başına GSYİH tutarlarının ve 2003 yılı sonrasında illerin sosyo-ekonomik gelişmişlik endeks değerlerinin değişmesi kapsamında bir değişiklik yaratmayacaktır.

2. Uygulamadan Yararlanacak Mükellefler

5350 sayılı Kanunla 5084 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinde yapılan değişiklik sonrasında, gelir vergisi stopajı teşvikinden bir önceki bölümde belirtilen illerde;

- 1/4/2005 tarihinden itibaren yeni işe başlayan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri, en az otuz işçi çalıştırmaları koşuluyla, yarattıkları istihdam,
- 1/4/2005 tarihinden önce faaliyette bulunan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri, işçi sayısını en az yüzde yirmi oranında arttırmaları ve çalıştırılan toplam işçi sayısının asgari otuz kişiye ulaşması halinde, yarattıkları ek istihdam (yeni işe alınan işçiler ile mevcut işçilerden artırdıkları işçi sayısının iki katı kadar işçi ile ilgili olarak),

ölçüsünde yararlanırlar. (Gelir vergisi stopajı teşvikinden 1/4/2005 tarihinden önce yararlanmaya başlamış olanlar eski hüküm çerçevesinde, teşviklerden yararlanmaya devam edeceklerdir. Bu konuya ilişkin açıklama Tebliğin 7.1. bölümünde yer almaktadır.)

Uygulamadan sadece gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olanlar yararlanacaktır. Dolayısıyla, gelir veya kurumlar vergisine tabi olmayanlar bu teşvikten yararlanamayacaktır.

Kamu kurum ve kuruluşlarına ait iktisadi işletmeler kurumlar vergisi mükellefi olması koşuluyla bu teşvikten yararlanacaktır.

Teşvikin uygulanmasında faaliyet konusu ile tam veya dar mükellefiyet esasında vergilendirilmenin bir önemi bulunmamaktadır.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu veya uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan hizmet ve yapım işlerinin gerçekleştirilmesine yönelik faaliyetler ile ilgili olarak yaratılan istihdam artışları nedeniyle gelir vergisi stopajı teşviki uygulanmayacaktır.

Bu kapsamda kamu kurum ve kuruluşlarınca 2886 ve 4734 sayılı Kanunlara göre veya uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden ihalesi yapılan inşaat işleri (köprü, baraj, okul, kamu binası yapımı gibi) ile ulaşım, temizlik, güvenlik işleri gibi hizmet işleri teşvikten yararlanamayacaktır.

Devlet İhale Kanunu ile Kamu İhale Kanununa göre kamu kurum ve kuruluşlarınca ihalesi yapılan veya uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan her türlü mal teslimi işlerinin gerçekleştirilmesine yönelik olarak Kanun kapsamına dahil illerde faaliyette bulunan işletmeler gerekli diğer koşulları sağlamaları halinde teşvikten yararlanabileceklerdir.

2.1. Yeni İşe Başlama Dolayısıyla Teşvikten Yararlanma

Bu Kanunun uygulaması bakımından yeni işe başlamaktan maksat, gelir veya kurumlar vergisi açısından ilk kez mükellefiyet tesisi veya kapsama dahil illerde yeni bir işyerinin kurulmasıdır.

Yeni işe başlayan mükellefler en az 30 işçi çalıştırmaları koşuluyla işletmelerinde çalıştırdıkları tüm işçiler için bu teşvikten yararlanabileceklerdir.

Örnek- (A) Limited Şirketi, ambalaj ürünü imalatı faaliyetinde bulunmak üzere 1/7/2005 tarihinde Trabzon İlinde açtığı işyerinde 20 işçi, Kastamonu İlindeki işyerinde ise 32 işçi çalıştırmaktadır.

Kurumlar vergisi mükellefi olan (A) Limited Şirketinin Trabzon ilindeki işyerinde asgari 30 işçi çalıştırılma şartına uyulmadığından bu iş yerinde çalıştırılan işçiler için teşvikten yararlanamayacak Kastamonu ilindeki işyerinde ise 32 işçi çalıştırıldığından işçilerin tamamı için gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanabilecektir.

Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine ait olup 1/4/2005 tarihinden önce faaliyeti durdurulan, ancak mükellefiyeti devam eden işletmelerin, bu tarihten sonra yeniden faaliyete geçirilmesi işlemi yeni işe başlama olarak kabul edilmeyecektir. Bunlar bir sonraki bölümde açıklanan esaslar çerçevesinde yarattıkları istihdam artışı ölçüsünde teşvikten yararlanacaklardır.

2.2. Ek İstihdam Artışı Dolayısıyla Teşvikten Yararlanma

Kanun kapsamına giren illerde 1/4/2005 tarihinden önce işe başlayanlar, 1/1/2005 tarihinden önce ilgili idareye vermiş oldukları en son aylık prim ve hizmet belgelerindeki işçi sayısına ilave olarak işe aldıkları işçiler ile mevcut işçilerden artırdıkları işçi sayısının iki ka

tı kadar işçi için teşvikten yararlanabilecektir. Ancak, bu teşvikten yararlanabilmek için söz konusu aylık prim ve hizmet belgelerindeki toplam işçi sayısının en az %20 oranında artırılması ve bu artış sonucu o işyerindeki işçi sayısının 30 işçiye ulaşması şarttır.

1/1/2005 tarihinden önce verilmesi gereken en son aylık prim ve hizmet belgesi 2004 yılı Kasım ayına ilişkin belgedir. İşçi çalıştırılmaması nedeniyle, aylık prim ve hizmet belgesi verilme zorunluluğu bulunmadığı için Kasım ayına ait aylık prim ve hizmet belgesinin verilmemiş olması halinde, o işyerinde bu ayda işçi çalıştırılmadığı kabul edilecektir. Bu durumda 1/12/2004 tarihinden itibaren işe alınan işçilerin tamamı ek istihdam olarak teşvik kapsamında değerlendirilecektir. İşçi çalıştırılmış olmasına rağmen 2004 Kasım ayına ait prim ve hizmet belgesinin verilmemiş olması veya sözü edilen belgenin süresinden sonra verilmiş olması halinde, 1/1/2005 tarihinden önce o işyeri için usulüne uygun olarak verilmiş en son aylık prim ve hizmet belgesinde bildirilen işçi sayısı dikkate alınacaktır.

İşe yeni alınan bu işçilerin bir kısmının daha önceki dönemlerde işyerinde çalıştığı halde iş akitleri askıya alınan mevsimlik işçiler olması durumu değiştirmemekte olup, bu işçiler ek istihdamın tespitinde dikkate alınacaktır.

En son aylık prim ve hizmet belgelerinin verildiği Kasım ayı içinde işçi sayısında değişiklik olması halinde ek istihdamın tespitinde baz alınacak işçi sayısı ayın en son gününde çalışan işçi sayısı olacaktır.

Örnek-1 1/4/2005 tarihinden önce işe başlayan kurumlar vergisi mükellefi (A) Ltd.Şti.'nin Kanun kapsamında bulunan Nevşehir ilindeki işyeri için 1/1/2005 tarihinden önce ilgili idareye vermiş olduğu en son aylık prim ve hizmet belgesindeki işçi sayısı 25 kişi-

dir. 1/6/2005 tarihinde 5 işçi daha alınmış ve işçi sayısı 30 kişiye ulaşmıştır. Bu durumda şirket Temmuz ayında Haziran ayına ilişkin olarak vereceği muhtasar beyannamede bu işyerinde yaratılan ek istihdam (5 işçi) ve mevcut işçilerden 10 kişi olmak üzere toplam 15 işçi için teşvikten yararlanacaktır.

Örnek-2 (B) Anonim Şirketi, 1/4/2005 tarihinden önce Çorum İlinde faaliyete geçen işyerinde 20 işçi çalıştırmaktadır. 1/8/2005 tarihinde bu işletmedeki işçi sayısını %20 oranında artırmıştır. Bu artış sonucu işçi sayısı 24 işçiye ulaşmıştır. Bu kurum, işçi sayısını %20 oranında artırmakla birlikte asgari 30 işçi çalıştırma şartını gerçekleştirmedeğinden, gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanamayacaktır.

2.3. Fiilen Çalışma Zorunluluğu

Gelir vergisi stopajı teşviki sadece kapsama dahil illerde bulunan işyerlerinde fiilen çalıştırılan işçilerin ücretleri üzerinden hesaplanacak gelir vergisi açısından geçerlidir. Bu işyerlerine ilişkin bordrolarda gösterilmiş olsa dahi fiilen bu işyerlerinde çalışmayan işçiler açısından teşvikten yararlanmak mümkün değildir.

İzin, hastalık ve benzeri nedenlerle işyerinde bulunulmaması halleri fiilen çalışmama olarak kabul edilmez.

2.4. Teşvikten Yararlanamayacak İşlemler

Kanun kapsamında olmayan bölgelerde yer alan istihdamın Kanun kapsamındaki bölgelere veya kapsama dahil bölgelerde var olan istihdamın bölge içine kaydırılmasına yönelik teşviklerden yararlanma amaçlı uygulamalar yeni işe başlama olarak kabul edilmeyecektir.

Bu kapsamda,

- Mevcut ve faaliyette bulunan işletmelerin devredilmesi, birleşmesi, bölünmesi veya nevi değiştirmesi,
- Mevcut bir işletmenin kapatılarak değişik bir ad veya unvan veya bir iş birimi olarak açılması,
- -Yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması,
- -Şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi,

gibi ek bir kapasite ve istihdam artışına neden olmayan işlemler sonucu gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.

Ancak Kanun kapsamındaki illerde 1/10/2003 tarihinden sonra özelleştirme kapsamında devralınan işletmeler, yeni işe başlama olarak kabul edilerek en az otuz işçi çalıştırılması koşuluyla bu işyerinde çalıştırılan işçilerin tamamı için gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanılacaktır.

3. Uygulamanın Başlama ve Sona Erme Tarihleri

5350 sayılı Kanunla 5084 sayılı Kanunun gelir vergisi stopajı teşvikini düzenleyen 3 üncü maddesinde yapılan değişiklik 1/4/2005 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir. Bu bağlamda, yeni uygulama ilk olarak 2005 yılının Nisan ayı ücretleri üzerinden hesaplanan gelir vergisi için geçerli olacaktır.

Teşvik 31/12/2008 tarihine kadar uygulanacaktır. Dolayısıyla, son uygulama da 2008 yılının Aralık ayı ücretleri üzerinden hesaplanacak gelir vergisi için geçerli olacaktır.

Ayrıca 5084 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin (h) bendinde yapılan değişikliğe göre, bu Kanun kapsamına giren illerde 31/12/2007 tarihine kadar tamamlanan yeni yatırımlar için gelir stopaj vergisi teşviki, maddede yer alan süreye bakılmaksızın yatırımın tamamlandığı tarihi izleyen beş yıl süresince uygulanacaktır. Örneğin, 31/12/2005 tarihinde tamamlanan bir yatırım için 2010 yılının Aralık ayına kadar teşvikten yararlanılacaktır.

4. Sağlanan Teşvik Tutarının Belirlenmesi

Teşvik uygulamasıyla, teşvik kapsamında değerlendirilecek işçiler dolayısıyla hesaplanacak gelir vergisinin tamamının veya bir kısmının, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden gelir vergisinden terkin edilmesi suretiyle istihdam üzerindeki yükün (istihdamın işverene maliyetinin) azaltılması amaçlanmıştır.

Terkin edilecek tutar, organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu iş yerleri için hesaplanan tutarın tamamı, diğer yerlerdeki iş yerleri için ise hesaplanan gelir vergisi tutarının %80'i olacaktır.

Bununla beraber terkin edilecek tutara ilişkin bir üst sınırlamaya da yapılan düzenlemede yer verilmiştir. Buna göre terkin edilecek tutar, kapsama giren işçi sayısı ile asgari ücret üzerinden ödenmesi gereken verginin çarpımı sonucu bulunacak tutarın organize sanayi ve endüstri bölgelerindeki iş yerlerinde tamamını, diğer yerlerdeki iş yerlerinde ise % 80'ini aşamayacaktır. Bu işlem çalıştırılan işçi bazında değil uygulamadan yararlanabilen işçi sayısı dikkate alınarak toplu olarak yapılacaktır.

Örnek: Kapsama dahil Çorum ilindeki organize sanayi bölgesinde bulunan işyerinde öteden beri faaliyette bulunan mükellef, 1/1/2005 tarihinden önce vermiş olduğu en son aylık prim ve hizmet belgesinde 50 işçi istihdam ettiğini bildirmiştir. Mükellef

1/4/2005 tarihinden itibaren işletmesinde çalıştırdığı işçi sayısını 60'a çıkarmıştır

Mükellef işçi sayısında %20 oranında artış sağlaması ve asgari 30 işçi çalıştırması dolayısıyla yeni işe aldığı 10 işçi ile mevcut işçilerinden 20'si için teşvikten yararlanmaya hak kazanmıştır. Yeni işe alınan işçilerden 2005 Nisan ayı ücretleri üzerinden kesilmesi gereken gelir vergisi tutarı 710,00 YTL dir. Mükellef tarafından teşvikten yararlanmak için belirlediği mevcut 20 işçinin 2005 Nisan ayı ücretleri üzerinden kesilmesi gereken gelir vergisi tutarı ise 1.500,00 Yeni Türk Lirasıdır

Bu durumda, mükellefin teşvik kapsamında olan 30 işçi dolayısıyla muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden mahsup edilmek suretiyle terkin edilecek tutar, kapsamdaki işçilerin ücretleri üzerinden hesaplanan vergi tutarı ile kapsamdaki işçi sayısının asgari ücret üzerinden hesaplanan vergi ile çarpılması sonucu bulunan tutardan düşük olanı olacaktır. Asgari ücret üzerinden hesaplanan vergi ile işçi sayısının çarpımı sonucu bulunan tutar (62,31x30=) 1.869,30 YTL hesaplanan vergiden (2.210,00 YTL) daha düşük olduğu için terkin edilecek tutar 1.869,30 YTL olacaktır.

Teşvikten yararlanmaya başlanmasından sonra işçi çıkarılması nedeniyle işçi sayısında azalma olması halinde, terkin edilecek vergi tutarının tespitinde, %20 oranında istihdam artışı şartı gerçekleştirilmiş olmak kaydıyla kalan işçi sayısı dikkate alınacaktır. İşten çıkarılan işçinin Kanun kapsamında olmayan eski işçiler olması halinde, terkin edilecek vergi tutarının hesaplanmasında Kanun kapsamında olan işçilerden hangisinin dikkate alınmayacağına mükellef serbestçe karar verecektir. Öte yandan, işçi sayısındaki azalma sonucu işyerindeki işçi sayısının 30 işçinin altına düşmesi halinde o

işyerinde işçi sayısı yeniden 30 işçiye ulaşmadıkça teşvik uygulanmayacaktır.

Ek istihdam nedeniyle teşvikten yararlanacak eski işçilerden hangisinin teşvik kapsamında değerlendirileceğini mükellef serbestçe belirleyebilecektir.

5. Teşvikin Uygulanması

5084 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde düzenlenmiş olan gelir vergisi stopajı teşvikinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirleme konusunda Maliye Bakanlığına yetki verilmiştir. Bu yetki çerçevesinde teşvikin uygulanmasına ilişkin açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

Gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanacak olan mükellefler, ilgili döneme ilişkin verecekleri muhtasar beyannamelerinde, çalıştırdıkları tüm işçilere ait ücret matrahlarını beyan ederek bunlara ilişkin vergilerin tahakkuk ettirilmesini sağlayacaktır.

Gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanılabilmek için muhtasar beyanname ile birlikte bu Tebliğin ekinde yer alan bildirim de verilmesi gerekmektedir. Bu bildirimde teşvikin uygulanması kapsamında işyerleri ve istihdam edilen işçilere ilişkin bilgiler ve terkin konusu olacak vergi tutarı yer almaktadır. Bu bildirim internet ortamından alınacak çıktılar veya tebliğ ekindeki bildirim fotokopi yoluyla çoğaltılması suretiyle kullanılabilir.

5084 sayılı Kanun gereğince gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanacak olan mükellefler, Gelir Vergisi Stopajı Teşvikine İlişkin Bildirimde yer alan terkin konu olacak vergi tutarını verecekleri muhtasar beyannamenin Tablo-1 “Matrah ve Vergi Bildirimi” bölümünün (18) no’lu satırında (Ücret Ödemeleri Üzerinden Yapılan

Tevkifatın 5084 sayılı Kanun Gereği Terkin Edilen Tutarı) göstereceklerdir. Bu tutar, (17/b) no'lu satırda gösterilen gelir vergisi kesintisi toplamından indirilerek terkin sonrası kalan gelir vergisi tutarı (19) no'lu satırda gösterilecektir

Bu çerçevede vergi dairesince alınan muhtasar beyannameler üzerinden gerekli tahakkuk işlemi yapılacaktır. 5084 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde terkin konu edilen tutar muhtasar beyannamenin (18) no'lu satırında gösterilmiş olduğundan, vergi dairesince ayrıca bir terkin işlemi yapılmayacaktır

Bildirim muhtasar beyannamenin verildiği vergi dairesine verilir. Bildirimin verildiği vergi dairesinin sınırları içerisinde yer almayan işyerlerindeki istihdam dolayısıyla teşvikten yararlanılmışsa, bildirim bir örneği vergi dairesi tarafından gerekli kontrollerin yapılması açısından işyerinin bulunduğu ilgili vergi dairesine ayrıca gönderilir.

Ek istihdamın tespitinde esas alınacak olan belgeler (*1/1/2005 tarihinden önce ilgili idareye verilmiş olan en son aylık prim ve hizmet belgeleri*), en geç Mayıs 2005 dönemine ilişkin muhtasar beyannamenin verileceği tarihe kadar bu beyannamenin verildiği vergi dairesine, birden fazla vergi dairesine muhtasar beyanname verilmesi halinde ise gelir veya kurumlar vergisi bakımından bağlı olunan vergi dairesine verilecektir.

6. 5084 sayılı Kanuna Göre Vergi Teşvikinden Yararlanan İşverenlerin Yanında Çalışan Ücretlilerde Vergi İndirimi

5084 sayılı Kanun kapsamında bulunan işyerlerinde çalışan işçiler, ücretlerini vergisi kesilmiş olarak aldıklarından Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 121 inci maddesinde düzenlenmiş olan vergi indiriminden yararlanacaklardır.

5084 sayılı Kanun kapsamında bulunan illerdeki işyerlerinde, yeni istihdam sağlayan işverenlerin, bu istihdam nedeniyle hesaplanacak gelir vergisinin tamamı veya bir kısmı, verecekleri muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden gelir vergisinden terkin edilmektedir. Muhtasar beyannamelerde yapılacak terkin sonrası kalan vergi tutarından, halen çalışmakta olan ücretliler için hesaplanan vergi indirim tutarı mahsup edilecektir. Dolayısıyla ücretlilere mahsup edilen vergi indirim tutarı kadar ödeme yapılmış olacaktır.

Ancak, muhtasar beyannamede öncelikle 5084 sayılı Kanun gereğince yararlanılan gelir vergisi stopajı terkin edileceğinden terkin sonrası kalan tutar, hesaplanan toplam vergi indirim tutarının o ayda mahsup edilebilecek olan kısmını karşılayamaması durumu ortaya çıkabilecektir. Bu durumda, muhtasar beyannamede mahsup konusu yapılmayan vergi indirim tutarı, vergi dairesince harcamaların vergi indirim konusuna girip girmediği, belgelerin geçerli belge olup olmadığı ve vergi indirim tutarının doğru hesaplanıp hesaplanmadığı hususlarının tespitine ilişkin gerekli incelemenin yapılmasından sonra işveren kanalıyla hak sahiplerine ödenecektir. Bu incelemenin muhtasar beyannamenin verildiği ayı takip eden ikinci ayın sonuna kadar bitirilmesi gerekir. Müteakip aylarda yeniden inceleme yapılmayacak, işveren muhtasar beyanname ekinde, “vergi indirimine ait bordro”nun bir örneğini vergi dairesine ibraz edecek ve bu bilgilere göre o aya ilişkin vergi indirim tutarı beyannamenin verildiği ayın sonuna kadar işverene nakden iade edilecektir. İşveren nakden aldığı vergi indirim tutarını 3 gün içinde hak sahibine ödeyecektir.

Ancak, işverenler diledikleri takdirde vergi indirim tutarını nakit iadedenden önce ücret ödemelerini gerçekleştirdikleri tarihte çalışanlarına yansıtabileceklerdir.

7. Diğer Hususlar

7.1. 5084 sayılı Kanunda 5350 sayılı Kanunla Yapılan Değişiklik Öncesinde Teşviklerden Yararlanmaya Başlayanlar Eski Hükümlerden Yararlanmaya Devam Edecektir

5350 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinde yapılan düzenleme ile, 1/4/2005 tarihinden önce 5084 sayılı Kanunda yer alan gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanmaya hak kazanmış olan mükelleflerin, eski hüküm çerçevesinde teşvikten yararlanmaya devam etmelerine imkan tanınmıştır

Bu mükellefler, Bakanlığımızca yayınlanan 1 Seri No.lu Yatırımların ve İstihdamın Teşviki Genel Tebliğindeki açıklamalar çerçevesinde teşvikten yararlanmaya devam edeceklerdir.

Bu mükelleflerden gerekli şartları sağlayanlar dilerlerse, 5084 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin 5350 sayılı Kanunla değişen hükümlerinden yararlanabileceklerdir. 1/4/2005 tarihinden itibaren işe başlayanlar ise ancak yeni hükümler çerçevesinde teşvikten yararlanabileceklerdir.

7.2. Uluslararası Anlaşma Hükümlerine İstinaden Yapılan Hizmet ve Yapım İşleri

5350 sayılı Kanunun 6 maddesi ile 5084 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin (a) fıkrasında yapılan değişiklikle uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan hizmet ve yapım işlerinin gerçekleştirilmesine yönelik faaliyetlerde bulunanların gelir vergisi stopaj teşvikinden yararlanamayacakları düzenlenmiştir.

Buna göre, 1/4/2005 tarihinden itibaren uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden hizmet ve yapım işlerinin gerçekleştirilmesine

yönelik faaliyette bulunacak mükellefler, bu faaliyetlerine ilişkin istihdamları dolayısıyla gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanamayacaklardır.

Öte yandan, Kanun kapsamına giren illerde 1/4/2005 tarihinden önce uluslararası anlaşmalara göre, hizmet ve yapım işlerine fiilen başlamış olan ve bu nedenle 5084 sayılı Kanunun bu Kanunla değiştirilmeden önceki 3 üncü maddesinde yer alan vergi teşvikinden yararlanmaya başlayan mükelleflerin taahhüt ettikleri iş sonuçlanıncaya kadar teşvikten yararlanmaya devam edeceklerdir.

7.3. Teşvikten Yararlanma Şartlarına Haiz Olmadıkları Tespit Edilenlerle İlgili Olarak Yapılan İşlem

Teşvikten yararlanan mükelleflerin sonradan yapılan tespitlerde teşvikten yararlanma şartlarına haiz olmadıklarının belirlenmesi halinde tahakkuk ettirilerek terkin edilen verginin, Vergi Usul Kanunu ile Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde gerekli müeyyideler uygulanarak tahsil edileceği tabidir. Tebliğ olunur.¹³

¹³ 18/05/2005 tarihli ve 25819 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
SOSYAL SİGORTALAR KURUMU BAŞKANLIĞI
SİGORTA İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sigorta Primleri Daire Başkanlığı

TARİH : 13/04/2004

KONU : Yatırımların ve istihdamın teşvikine ilişkin 5084 sayılı Kanun uyarınca yapılacak işlemler.

G E N E L G E

16- 314 Ek

I-GENEL AÇIKLAMALAR:

Bilindiği gibi, 5084 sayılı “**Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun**” 06.02.2004 tarihli, 25365 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Kanunun “**sigorta primi işveren paylarında teşvik**” başlıklı 4 ‘üncü maddesinde, “31.12.2008 tarihine kadar uygulanmak üzere, 2’nci maddenin (a) bendi kapsamındaki illerde, 01.10.2003 tarihinden itibaren yeni işe başlayan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, bu işyerlerinde çalıştırdıkları işçiler ile 01.10.2003 tarihinden önce işe başlamış olan gelir ve kurumlar ver-

gisi mükelleflerinin bu tarihten önce ilgili idareye vermiş oldukları en son dört aylık sigorta prim bordrolarında bildirdikleri işçi sayısına ilave olarak yeni işe aldıkları ve bu işyerlerinde fiilen çalıştırdıkları işçiler için, 17.7.1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 72 ve 73' üncü maddeleri uyarınca prime esas kazançları üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin işveren hissesinin organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu işyerleri için tamamı, diğer yerlerdeki işyerleri için % 80'i Hazinece karşılanır.

Hazinece karşılanacak tutar, organize sanayi ve endüstri bölgelerindeki işyerleri için 506 sayılı Kanunun 78'inci maddesi uyarınca belirlenen kazanç alt sınırına göre hesaplanan işveren hissesi prim tutarını, diğer yerlerdeki işyerleri için 506 sayılı Kanunun 78'inci maddesi uyarınca belirlenen kazanç alt sınırına göre hesaplanan işveren hissesi prim tutarının % 80'ini aşamaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlıkça müştereken belirlenir” Denilmektedir.

5084 sayılı Kanunun yukarıda bahsi geçen 4'üncü maddesinin son fıkrası hükmü uyarınca Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlıkça uygulamanın usul ve esasları belirlenmiş olup, bu konuda ilgili Sigorta İl Müdürlüklerimizce yapılacak işlemler aşağıda açıklanmıştır:

II-5084 SAYILI KANUN KAPSAMINA GİREN İLLER :

5084 sayılı Kanun kapsamına; 2'nci maddenin (a) bendi çerçevesinde, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca 2001 yılı için belirlenen fert başına gayrisafi yurtiçi hasıla tutarı 1500ABD Doları veya daha az olan **Adıyaman, Afyon, Ağrı, Aksaray, Amasya, Arda-**

han, Batman, Bartın, Bayburt, Bingöl, Bitlis, Çankırı, Diyarbakır, Düzce, Erzincan, Erzurum, Giresun, Gümüşhane, Hakkari, Iğdır, Kars, Kırşehir, Malatya, Mardin, Muş, Ordu, Osmaniye, Siirt, Sinop, Sivas, Şanlıurfa, Şırnak, Tokat, Uşak, Van ve Yozgat illeri dahil olmak üzere 36 il girmektedir.

III- UYGULAMADA BAZ ALINACAK DÖNEM BORDROSU VE SİGORTALILAR :

1- Kapsama giren ve 2004/Mart ayında çalışan sigortalılardan dolayı 2004/Nisan ayında verilmesi gereken aylık sigorta primleri bildirgesi, ilk prim belgesi olacaktır.

2- Yukarıda belirtilen illerde, 01.10.2003 tarihinden itibaren yeni işe başlayan gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin, **bu işyerlerinde çalıştırdıkları işçiler** ile 5084 sayılı Kanunun “Çeşitli Hükümler Başlıklı” 7’nci maddesinin (d) fıkrası uyarınca, 01.10.2003 tarihinden önce işe başlamış olan gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin bu tarihten önce ilgili idareye verdikleri en son dört aylık sigorta primleri bordrolarındaki **son ayda bildirdikleri toplam işçi sayısına ilave olarak yeni işe aldıkları ve bu işyerlerinde fiilen çalıştırdıkları işçiler** kapsama girecektir.

Buna göre;

a) 5084 sayılı Kanunda, Sosyal Sigortalar Kurumuna 01.10.2003 tarihinden önce en son verilen bordronun esas alınacağı öngörüldüğünden, 2003 yılı II.Dönem bordrosunun **son ayında** kayıtlı toplam sigortalı sayısına ilave olarak **01.09.2003 tarihinden itibaren yeni işe alınan sigortalılar**, bu Kanun kapsamında değerlendirilecektir.

Örnek: Bir işverenin Uşak İlinde organize sanayi veya endüstri bölgesinde bulunmayan tescilli bir işyerinden 2003 /II nci dönem bordrosu verilmiş ve bu bordronun son ayında (Ağustos) (5) sigortalı kayıtlı ise, bu işyerine 01.09.2003 tarihinden itibaren (3) sigortalı daha (ilave) işe alınması ve bu ilave sigortalıların 2004/Mart ayında da işyerinde çalışmaya devam etmesi halinde, bu işveren tarafından yeni işe alınan toplam (3) sigortalıdan dolayı 2004/Mart ayı için düzenlenecek olan Aylık Sigorta Primleri Bildirgesinde kayıtlı kazançların, 506 sayılı Kanununun 78'inci maddesine göre belirlenen prime esas kazancın alt sınırına tekabül eden miktarı üzerinden taahhük edecek sigorta primlerinin işveren hissesinin % 80'i Hazinece karşılanacaktır.

Yukarıda belirtilen işyerinin **organize sanayi veya endüstri bölgesinde bulunduğu kanıtlanması durumunda**, mevcut sigortalılarına ilave olarak işe alınan (3) sigortalıdan dolayı tahakkuk edecek sigorta primlerinin işveren hissesinin bu defa, %100'ü Hazinece karşılanacaktır.

b) 01.10.2003 tarihinden önce Kurumumuza en son verilmiş olan 2003/II'inci dönem bordrosunun son ayı olan Ağustos ayında hiç sigortalı bildirimiminin olmaması halinde, aynı bordroda sigortalı bildiriminde bulunulan en son ayda kayıtlı sigortalı sayısı uygulamada baz alınacaktır.

Örnek: 2003/II'inci dönem bordrosunun Temmuz ve Ağustos aylarında herhangi bir sigortalı bildirimini olmayıp, en son Haziran ayında (10) sigortalı bildiriminde bulunulmuş ise, bu durumda söz konusu işverenin sigorta primi işveren payındaki teşvikten yararlanabilmesi için, 01.09.2003 tarihinden sonra (10)'un üzerinde sigortalı çalıştırması ve yeni işe aldığı bu sigortalıların (sayının 10 sigorta

lının altına düşmemesi kaydıyla) 2004/Mart ve sonraki aylarda da fiilen çalıştırılıyor olması gerekmektedir

c) Kapsama giren illerdeki işverenlerce, **sigortalı çalıştırılmamış olması nedeniyle**, 2003/II. Dönem bordrosu verilmemiş ise, daha önceki dönemler için bordro verilmiş olsa bile, bu tür işyerlerinde, 01.09.2003 tarihinden itibaren işe alınan sigortalıların 2004/Mart ayında da çalışıyor olmaları halinde tamamı kapsama dahil edilecektir.

d) **Fiilen veya kayden yapılan yada başka bir suretle sigortalı çalıştırıldığı tespit edilmiş olmasına rağmen**, 2003/II. Dönem bordrosunun yapılan tebligata rağmen işverence verilmemesi üzerine Kurumumuzca re'sen düzenlenmiş veya işverence 2003/II. Dönem bordrosunun **01.10.2003 tarihinden sonra verilmiş** olması halinde, **söz konusu bordrodaki sigortalı sayısı dikkate alınmayacak, ancak bu durumda 01.10.2003 tarihinden önce işveren tarafından verilmiş veya yine bu tarihten önce Kurumca re'sen düzenlenmiş olan en son döneme ait bordronun son ayındaki sigortalı sayısı baz alınacaktır .**

Örnek: Kapsamda bulunan bir ildeki tescilli işyerinden, Kurumumuza 01.10.2003 tarihinden önce en son 2003/I'inci dönem bordrosu verilmiş, buna karşın 2003/Mayıs, Haziran, Temmuz ve Ağustos aylarında sigortalı **çalıştırıldığı halde**, Kurumumuza 2003/II. Dönem bordrosu hiç verilmemiş veya 01.10.2003 tarihinden sonra verilmiştir. Bu durumda, sigortalı sayısının hesabında, 2003/II. dönem bordrosundaki sigortalı sayısı dikkate alınmayacak, bunun yerine 01.10.2003 tarihinden önce verilmiş olan 2003/I'inci dönem bordrosunun son ayında kayıtlı sigortalı sayısı uygulamada baz alınacaktır.

3- Kapsama giren illerde tescil edilmiş olan işyerlerinden dolayı 01.10.2003 tarihinden önce Kurumumuza verilmiş olan en son dönem bordrosunun son ayında kayıtlı bulunan ve uygulamada baz alınan sigortalı sayısının toplamı, 2004/Mart ve takip eden aylarda çalıştığı beyan olunan sigortalı sayısı ile her ay düzenli olarak mukayese edilecek, bu mukayese sonucunda baz alınan sigortalı sayısının üstünde çalıştığı Kurumumuza bildirilen sigortalılar ile ilgili olarak tahakkuk edecek sigorta primlerinin işveren hissesinin, işyeri organize sanayi veya endüstri bölgesinde ise %100 ü, diğer yerlerde ise, bu defa %80 i Hazinece karşılanacaktır.

Yapılacak mukayese sonucunda, baz alınan sigortalı sayısının altına düşülmesi veya sigortalı sayısının baz alınan sayı ile aynı olması halinde, bu durumun gerçekleştiği aydan başlanılarak Hazine yardımıyla yararlandırılmayacak, buna karşın sonraki aylarda baz alınan sigortalı sayısının üzerinde sigortalı istihdam edilmesi kaydıyla ilave sigortalılar için 4'üncü madde ile getirilen teşvikten yararlandırılmaya devam ettirilecektir.

4- 01.10.2003 tarihinden önce verilmiş olmak kaydıyla anılan Kanun kapsamına dahil olan illerde bulunan işyerlerinden dolayı, gerek işveren, gerekse bu işverenin aracılığıyla Kurumumuza birden fazla bordro verilmiş olması durumunda, **baz alınacak toplam sigortalı sayısının tespitinde; araçların vermiş oldukları bordrolarda kayıtlı sigortalılar da nazara alınacağından, 01.10.2003 tarihinden önce işveren ve her bir aracı tarafından en son verilmiş olan aynı döneme ilişkin bordroların son ayında kayıtlı bulunan sigortalıların toplamı dikkate alınacaktır.**

Örnek:

	2003/II. DÖNEM BORDROLARINDA KAYITLI SİGORTALI SAYILARI			
Bordro Verenler	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS
İşveren	5	5	6	10
1.Aracı	2	-	3	4
2.Aracı	3	4	1	-
3.Aracı	1	1	-	1
TOPLAM				15

Yukarıdaki örnekten de anlaşılacağı üzere, 2003/II. Dönem bordrosunda, Mayıs, Haziran ve Temmuz aylarındaki sigortalı sayıları değil, bordroların Ağustos aylarında kayıtlı toplam sigortalı sayısı (15), bildirilmiş olan (baz alınacak) sigortalı sayısı olarak kabul edilecektir.

Bu durumda, 2004/Mart ve takip eden aylarda ilave sigortalı sayısının tespitinde, 2003/Ağustos ayında Kurumumuza bildirilmiş olan toplam sigortalı sayısı (15) baz alınacak, başka bir ifadeyle 2004/Mart ayında, baz alınan 15'in üzerinde istihdam edilen ilave sigortalılar kapsama dahil olacaktır

5- 2004/Mart ila 2008/Aralık aylarına ilişkin olmak üzere düzenle-

nen ve çeşitli nedenlerle yasal süresi dışında verilen prim belgelerinde kayıtlı sigorta primlerinin işveren hissesi de (% 100'ü veya % 80'i) Kanunun 4'üncü maddesi kapsamında değerlendirilecektir.

Ancak, Kanunun uygulama süresi 31.12.2008 tarihinde sona ereceği ve 2008/Aralık ayına ait Aylık Prim ve Hizmet Belgesinin de yasal olarak 2009/Ocak ayının sonuna kadar verilmesi gerektiğinden, 01.03.2004 ile 31.12.2008 dönemine ilişkin olmak üzere 01.02.2009 tarihinden önce Kurumumuza verilmek kaydıyla geriye yönelik olarak verilecek söz konusu belgelerde kayıtlı sigorta primlerinin işveren hisseleri 5084 sayılı Kanunun 4'üncü maddesi hükümünden yararlandırılacaktır 01.03.2004 ile 31.12.2008 dönemi için yasal süresi geçirildikten (01.02.2009 tarihinden) sonra verilecek veya Kurumumuzca re'sen düzenlenecek prim belgelerinde kayıtlı sigorta primlerinin işveren hissesi tutarlarının tamamı ise işverenlerce ödenecektir.

Öte yandan, yasal süresi geçirildikten sonra verilen prim belgelerinin işleme konulup konulmaması, ayrıca değerlendirilecek olup, bu konuda, yayınlanmış olan genelgelerde açıklanan esaslar çerçevesinde işlem yapılacaktır.

6- Kapsama giren illerde, 01.03.2004 ile 31.12.2008 tarihleri arasında hizmet tespit ilamları veya yapılan teftiş ya da kontroller sonucunda işyerlerinde çalıştıkları tespit edildiği halde, Kurumumuza bildirilmeyen veya eksik bildirilen sigortalılarla ilgili olarak işverenlerden istenilecek prim belgelerinin, 01.02.2009 tarihinden önce verilmek veya Kurumumuzca re'sen düzenlenmek kaydıyla kapsama giren ve girmeyen sigortalılar için ayrı ayrı düzenlenmesi gerekmekte ve kapsama dahil sigortalılardan dolayı 506 Kanununun 78'inci maddesine göre belirlenen kazanç alt sınırı üzerinden tahakkuk edecek si-

gorta primlerinin işveren hissesinin (% 100'ü veya %80'i) Hazinece karşılanması, primlerin diğer kısımlarının ise işverenlerden tahsil edilmesi gerekmektedir.

IV- SİGORTA PRİMLERİNİN İŞVEREN HİSSESİNİN HAZINECE KARŞILANACAK TUTARI:

5084 sayılı Kanununun 4'üncü maddesi kapsamına giren sigortalıların (yeni işe alınan veya ilave olarak istihdam edilenlerin), 506 sayılı Kanununun 72 ve 73'üncü maddeleri uyarınca **prime esas kazançlarının alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin işveren hissesinin**, organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu işyerleri için **tamamı (%100'ü)**, diğer yerlerdeki işyerleri içinse **% 80'i** Hazinece karşılanacağından, kapsama giren bu sigortalılardan, prime esas kazançları 506 sayılı Kanununun 78'inci maddesine göre belirlenen alt sınırın üstünde olanların, **prime esas kazancın alt sınırına tekabül eden kısmın işveren hissesi prim miktarı hakkında 5084 sayılı Kanununun 4'üncü maddesi hükmü uygulanacak, bu sınırın üstündeki kazançların işveren hissesi primlerinin tümü ise, işverenlerce ödenecektir.**

Örnek: Organize sanayi bölgesindeki bir işyerinde 2004/Mart ayında çalışan kapsama dahil bir sigortalının prime esas aylık kazancı 2.000.000.000.-TL ise, bu kazancın 549.630.000.-TL tutarındaki kısmına ilişkin işveren hissesi priminin % 100'ü Hazinece karşılanacak, 1.450.370.000.-TL tutarındaki kazancın işveren hissesi primi ise, işverence ödenecektir. (Ek:3'deki örneğe bakınız.)

IV-AYNI İŞVERENİN BİRDEN FAZLA İŞYERİ OLMASI HALİNDE YAPILACAK İŞLEM :

5084 sayılı Kanununun 4'üncü maddesi gereği yapılacak uygulamada; aynı işverenin **kapsama giren ve girmeyen illerde birden fazla işyerinin bulunması halinde**, bu işyerlerinin tümünde çalıştırdığı sigortalılar için verdiği 2003/II. Dönem bordrolarındaki (sigortalıların bildirildiği son aydaki) **toplam sigortalı sayısına ilave olarak kapsama giren illerdeki işyerlerine** 01.09.2003 tarihinden itibaren yeni işe aldığı sigortalılar bu kapsamda değerlendirilecektir

Başka bir anlatımla, işveren bazında uygulama yapılacak ve aynı işverene ait gerek kapsama giren, gerekse kapsama girmeyen illerdeki işyerlerinde 01.09.2003 tarihinden önceki sürede çalışmakta iken, bu işverenin kapsama giren illerdeki işyerlerinde yeniden işe başlayan sigortalılar, ilave sigortalı durumunda değilse, yeni işe alınan sigortalılardan sayılmayacaktır

Bu nedenle, 5084 sayılı Kanunun uygulandığı illerdeki Sigorta İl Müdürlüklerimizce, işverenler tarafından ilave istihdam yarattıklarından bahisle müstakilen düzenlenerek verilen prim belgelerinde kayıtlı sigortalıların gerçekten ilave sigortalı durumunda olup olmadıkları, işverenin kapsama giren ve girmeyen illerdeki işyerlerinden verilen bordrolardan sorgulama yapılarak her ay düzenli bir şekilde araştırılacaktır.

Örnek: Bir işverenin Ankara'da, Samsun'da ve 5084 sayılı Kanunun uygulama alanına giren Tokat İlinde Kurumda tescilli üç ayrı işyerinden dolayı 01.10.2003 tarihinden önce Kurumumuza vermiş

olduğu en son dönem bordrolarının son ayında kayıtlı sigortalı sayısı aşağıdaki gibi ise,

İl	En Son Verilen Dönem Bordrosu	Bu Bordrolarda Kayıtlı Sigortalıların Çalıştığı Son Ay	Son Aylardaki Sigortalı Sayısı
Ankara	2003VII	2003\Ağustos	3
Samsun	2003VII	2003\Ağustos	4
Tokat	2003VII	2003\Ağustos	6
TOPLAM			13

Bu durumda, söz konusu işverenin 5084 sayılı Kanununun 4'üncü maddesi ile getirilen uygulamadan yararlanabilmesi için, Ankara ve Samsun'daki işyerlerinde çalıştırılan toplam sigortalı sayısının (7'nin) altına düşülmemek kaydıyla kapsama giren Tokat İlindeki işyerinde 01.09.2003 tarihinden itibaren mevcut (6) sigortalının üzerinde yeni sigortalı istihdam etmesi ve bu sigortalıların 2004/Mart ve sonraki aylarda da çalıştırılması gerekmektedir

V- BAŞVURU KONUSU VE İŞYERLERİNİN BULUNDUKLARI BÖLGELERİN KANITLANMASI:

1- İşverenlerce, 5084 sayılı Kanununun 4'üncü maddesi hükmünden yararlanmak amacıyla, kapsama giren ve girmeyen sigortalılar için ayrı ayrı prim belgesi düzenlenmiş olması kaydıyla, bu işverenlerin

ayrıca yazılı başvuruda bulunmuş olup olmadıkları üzerinde durulmayacaktır.

2- Kapsama giren illerde, **organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu bulunan işyerlerinin**, bu bölgede faaliyetlerini sürdürdüklerinin, başlangıçta, en geç prim belgesi ile birlikte veya bu belgenin verilmesi gereken ayda Kurumumuza ibraz edilmek üzere Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu veya ilgili Ticaret veya Sanayi Odalarınınca düzenlenen bir belge ile kanıtlanması istenecek, aksi halde bu belge ibraz edilinceye kadar, diğer işyerlerine uygulanan esaslara göre işlem yapılacaktır. Yani işveren hissesi priminin % 100'ü değil, % 80'i Hazinece karşılanacaktır.

Söz konusu belge, işyerinin nakli hariç, işverenlerden bir kez istenilecektir.

VI- MUVAZAALI İŞLEMLERİN ÖNLENMESİ :

1- 5084 sayılı Kanununun 7'nci maddesinin (c) fıkrasında, mevcut ve faaliyette bulunan işletmelerin devredilmesi, birleşmesi, bölünmesi veya nevi değiştirmesi gibi hallerin, bu Kanunun 3, 4 ve 6'ncı maddelerinin uygulanmasında yeni işe başlama olarak değerlendirilmeyeceği öngörüldüğünden, **01.10.2003 tarihinden sonraki sürede 506 sayılı Kanununun 82 nci maddesi hükmüne uygun nitelikte devir edilen (el değiştiren) veya mirasçılara intikal eden işyerleri, ya da birleşen, bölünen veya nevi değiştiren (örneğin Limited iken Anonim Şirkete dönüşen) işyerleri, yeni işe başlayan işyeri olarak kabul edilmeyecek, ancak bu nitelikteki işyerlerinde ilave sigortalı çalıştırılması halinde uygulamadan yararlanacaklardır.**

Buna karşılık, **01.10.2003 tarihinden önceki bir sürede kapanma, terk, tasfiye, iflas veya icra kanalıyla satılması nedeniyle 506**

sayılı Kanun kapsamından çıkarılan işyerlerinde 01.10.2003 tarihinden sonra yeniden sigortalı çalıştırılması durumunda, bu işyerleri “yeni işe başlayan işyeri” olarak kabul edilecektir.

2- 5084 sayılı Kanununun 7’nci maddesinin (d) fıkrasında, mevcut bir işletmenin kapatılarak değişik bir ad veya unvan ya da bir iş birimi olarak açılması halinde, bu faaliyet ile ilgili olarak bu Kanun hükümlerinin uygulanmayacağı öngörülmüş olduğundan, kapsama giren illerde 01.10.2003 tarihinden sonraki sürede kapatılarak değişik bir ad veya unvan adı altında yeniden faaliyete geçen işletmeler bu kanun hükümlerinden yararlandırılmayacaktır .

Yine, aynı maddenin (e) fıkrasında belirtildiği üzere, yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması, şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi gibi ek bir kapasite ve istihdam artışına neden olmayan, sadece teşvikten yararlanmak amacıyla yapılan işlemler, bu Kanunla getirilen teşviklerden yararlandırılmayacaktır .

Bu bakımdan, uygulamada, 5084 sayılı Kanunda öngörülen hakların kötüye kullanımı ve muvazaalı işlemlerin önlenmesi amacıyla Kurumumuzca gereken her türlü tedbirler alınacak ve takibat yapılacaktır.

Bu çerçevede, 5084 sayılı Kanununun 4’üncü maddesi hükümlerinden yararlanan işverenlerin sonradan yapılan tespitler sonucunda, bu madde ile getirilen teşvikten yararlanma şartlarını taşımadıklarının tespiti halinde, daha önce Hazinece karşılanan işveren hissesi prim tutarının, ödeme vadesinin bittiği tarihi takip eden aydan başlanarak hesaplanacak gecikme zammı ile birlikte işverenden tahsil edilerek, yapılan işlem sonucu Muhasebe ve Mali İşler Daire Başkanlığı’na bildirilecektir.

Bu arada, durum ilgili Vergi Dairesine de intikal ettirilecektir. (Gerktiğinde apraz kontrol için karşılıklı bilgi alış verişinde bulunulacaktır.)

Öte yandan, bu Kanunla getirilen diğer teşvik hükümlerinden (örneğin enerji desteği) yararlanmak isteyenlere, yazılı başvuruları üzerine Ünitelerimizce gerekli bilgi ve belge verilecektir.

VII- PRİM BELGELERİNİN DÜZENLENMESİ :

Bu Genelgenin II”inci maddesinde sayılan illerde işyeri bulunan işverenler,

a) Kapsama giren ve girmeyen sigortalılar,

b) Bu sigortalıların prime esas kazançları 506 sayılı Kanunun 78 inci maddesine göre belirlenen alt sınırın altında olan ve olmayan sigortalılar,

Bakımından ve işyerinde prime esas kazancın altında ücret alan sigortalılar varsa, 506 sayılı Kanunun Ek Geçici 90’inci maddesi de nazara alınarak her bir ay için ayrı ayrı aylık sigorta primleri bildirgesi düzenleyecektir. Bu sigortalılardan, 5084 sayılı Kanun kapsamına girenler için 2004/I inci dönem bordrosu ayrı, kapsama girmeyen ve Ek Geçici 90’inci madde kapsamına dahil olanlar içinse ayrı bir bordro tanzim olunacaktır

Örnek-1: 5084 sayılı Kanunun uygulanacağı Erzincan İlinde 02.01.2000 tarihi itibarıyla 506 sayılı Kanun kapsamına alınmış bulunan organize sanayi bölgesindeki (A) işyerinden yasal süresi içinde verilen 2003/II’nci dönem bordrosunun son ayı olan 2003/Ağustos ayında 7 sigortalı kayıtlı olup, bu işyerine 05.01.2004 tarihinde

(2) sigortalı daha işe alınmıştır. Tüm sigortalıların 2004/Mart ayındaki kazançları aşağıda gösterilmiştir.

Bu sigortalılardan	S.P.E.K	
	5073 Sayılı Kanuna	5084 Sayılı Kanuna
4 ünün ücreti : 423.000.000.-TL	Tabi	Tabi Değil
3 ünün ücreti 1.000.000.000.-TL	Tabi Değil	Tabi Değil
Sonradan ilave olarak işe alınan (2) sigortalıdan;		
(B) nin ücreti : 2.000.000.000.-TL	Tabi Değil	506/78.md. göre alt sınırı tabi
(C) nin ücreti : 423.000.000.-TL	Tabi	Tabi

İşe, bu durumda 2004/Mart ayı için;

4 sigortalıdan dolayı Ek:1'deki örnekte olduğu gibi,

3 sigortalıdan dolayı Ek:2'deki örnekte olduğu gibi,

Sigortalı (B) den dolayı Ek:3'deki örnekte olduğu gibi,

Sigortalı (C) den dolayı Ek:4'deki örnekte olduğu gibi,

Ayrı ayrı olmak üzere dört adet aylık sigorta primleri bildigesi dü-

zenlenecek ve bu işverenden her bir bildirge ile ilgili olarak ayrı ayrı damga vergisi tahsil edilecektir.

Öte yandan, Ek:3'deki örnekte gösterilen sigortalı (B)'nin 2 milyar TL olan sigorta primine esas kazancı içindeki 506 sayılı Kanunun 78'inci maddesine göre belirlenen alt sınıra ilişkin kısma ait sigorta primlerinin işveren hissesinin tümü Hazinece karşılanacağından, kalan kısmın (2.000.000.000.-TL - 549.630.000.-TL = 1.450.370.000.-TL) işveren hissesine ilişkin primlerin tümünün işverence ödenmesi gerekmektedir.

Bilgisayar programı vasıtasıyla, yukarıda belirtilen **prime esas kazanç tutarları ile işveren ve Hazinece karşılanacak sigorta primleri tutarı** işyeri H/C kartında; işverence ve Hazinece karşılanacak **prim tutarları ise** prim tahakkuk fişinde ayrı ayrı gösterilecektir.

Dolayısıyla, bu ayırım sayesinde, gerek 16-118 Ek sayılı Genelge uyarınca yapılan ön değerlendirme işlemi, gerekse 01.05.2004 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek olan Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 38'inci maddesi gereğince Kurumca yapılacak araştırma sırasında, Hazinece ödenen işveren hissesi prim tutarlarına tekbül eden prime esas kazançları, Kurumumuza bildirilmiş olan işçilik tutarına dahil edilecektir.

2004/1'inci dönem bordrosu ise, dört ayrı gruba ayrılmış olan sigortalılar için ayrı ayrı olmak üzere 4 adet düzenlenecektir. Başka bir anlatımla, bu sigortalılardan ilk gruba giren 4'ü için bir adet, ikinci gruba giren 3'ü için bir adet, sonradan ilave olarak işe alınan sigortalı (B) için bir adet ve (C) için bir adet olmak üzere toplam dört adet bordro düzenlenecektir.

Buna göre;

- 5073 sayılı Kanuna tabi, 5084 sayılı Kanuna tabi olmayan ilk gruptaki 4 sigortalı için Ek:5'deki örnekte olduğu gibi,
- Her iki Kanuna tabi olmayan ikinci grup 3 sigortalı için Ek:6'daki örnekte olduğu gibi,
- Sonradan ilave olarak işe alınan;

Sigortalı B için Ek-7'deki örnekte olduğu gibi,

Sigortalı C için Ek-8'deki örnekte olduğu gibi,

Tanzim olunacaktır.

2004/Mayıs ayından itibaren aylık sigorta primleri bildiğesi ve dört aylık sigorta primleri bordrosunun yerine her ay **“Aylık Prim ve Hizmet Belgesi”** düzenleneceğinden, bu belgenin tanziminde de aynı yol izlenecektir. Yani, 5084 sayılı Kanun kapsamına girenler ve girmeyenler için ayrı ayrı belge düzenlenecektir.

Örnek-2: 5084 sayılı Kanunun uygulanacağı Düzce İlinde 02.01.2002 tarihi itibarıyla 506 sayılı Kanun kapsamına alınmış bulunan organize sanayi bölgesindeki (Y) işyerinden yasal süresi içinde verilen 2003/II nci dönem bordrosunun son ayı olan 2003/Ağustos ayında A ve B olmak üzere (2) sigortalı kayıtlı olup, bu işyerine 01.05.2004 tarihinde C, D ve E olmak üzere (3) sigortalı daha işe alınmış olup, bu sigortalıların **2004/Mayıs** ayındaki kazançları ile 5073 ve 5084 sayılı Kanun kapsamında olup olmadıklarına ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir.

Sigortalılar	SPEK	5073 sayılı Kanuna	5084 sayılı Kanuna
A	1.000.000.000.- TL	Tabi Değil	Tabi Değil
B	423.000.000.-TL	Tabi	Tabi Değil
C	423.000.000.-TL	Tabi	Tabi
D	549.630.000.-TL	Tabi Değil	Tabi
E	1.000.000.000.- TL	Tabi Değil	Tabi

Bu durumda, (Y) işyerinden 2004/Mayıs ayı için;

- A sigortalı ile ilgili olarak Ek-9'daki örnekte olduğu gibi,
- B Sigortalı ile ilgili olarak EK-10'daki örnekte olduğu gibi,
- C Sigortalı ile ilgili olarak Ek-11'deki örnekte olduğu gibi,
- D ve E Sigortalıları ile ilgili olarak Ek-12'deki örnekte olduğu gibi,

Ayrı ayrı olmak üzere toplam dört adet Aylık Prim ve Hizmet Belgesi düzenlenecektir.

5073 sayılı Kanunun uygulama süresi 30.06.2004 tarihinde sona erdiğinden, 2004 Temmuz ve müteakip aylar için yukarıda örnek 2'de anlatılan sigortalılardan 5084 sayılı Kanun kapsamında girmeyen A ve B sigortalılar ile ilgili olarak bir, anılan Kanun kapsamına giren C, D ve E sigortalılar ile ilgili olarak da ikinci bir Aylık Prim ve Hizmet Belgesi düzenlenecektir.

Diğer taraftan, **kapsama giren illerde 01.10.2003 tarihinden itibaren yeni işe başlayan gelir veya kurumlar vergisine tabi işverenlerin işyerlerinde** çalışan sigortalıların tümünün 5084 sayılı Kanununun 4'üncü maddesi ile getirilen teşvikten yararlanması gerektiğinden, bu işyerlerinde 506 sayılı Kanununun 78'inci maddesine göre belirlenen alt sınırın altında ücret alan sigortalı yoksa (5073 sayılı Kanuna tabi değilse) tüm sigortalılar için (5084 sayılı Kanunla ilgili kaşeleri ihtiva eden) tek prim belgesi düzenlenecek, buna karşın 5073 sayılı Kanun kapsamına giren sigortalılar da varsa, bu defa her iki Kanun kapsamına giren sigortalıları ayırt edecek şekilde prim belgeleri yine ayrı ayrı düzenlenecektir.

5084 sayılı Kanun kapsamına giren sigortalılar için düzenlenecek prim belgelerine, organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu işyerleri için **“5084-Organize Sanayi veya Endüstri Bölgesi”**, diğer yerlerdeki işyerleri için ise, **“5084-Diğer Yerler”** kaşesi basılacaktır.

VIII- DİĞER HUSUSLAR

1- Uygulamadan sadece gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olan işverenler yararlanabilecektir. Dolayısıyla gelir veya kurumlar vergisine tabi olmayanlar uygulamadan yararlandırılmayacaktır.

Bu Kanun kapsamına giren ve Kanununun 4 üncü maddesi hükmünden yararlanmak isteyen işverenlerden, işyeri adresi de belirtilmek suretiyle, gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olduklarına ilişkin ilgili vergi dairesinden alınmış bir belge istenilecektir.

2- Kamu işletmeleri, sigorta primlerinin işveren hissesinin Hazinece karşılanmasına ilişkin 4 üncü madde hükmünden yararlandırılmayacaktır.

Buna göre; mahiyet kodu (1) ve (3) olarak tescil edilen veya resmi nitelikte olduğu halde (2) kodu verilen işyerleri kapsama dahil edilmeyecektir.

Bu arada, mahiyet kodu daha önce (1) veya (3) olarak verildiği halde, özel işyeri olduğu iddia edilerek bu Kanunla getirilen teşvikten yararlanmak isteyen işyerlerinin olması durumunda, bu işyerlerinin gerçekten özel nitelikte bir işyeri olup olmadığı Ünitelerimiz tarafından araştırılacak ve sonucuna göre işlem yapılacaktır

Ayrıca, resmi sektör işverenleri (genel ve katma bütçeli idareler, il özel idareleri, Belediyeler, köyler ile bunlara bağlı işletmeler ile sermayesinin yarısından fazlası bunlara ait ise) Kanununun 4 üncü maddesi kapsamında değerlendirilmeyecektir.

Aynı şekilde, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tabi olan hizmet ve yapım işlerinin gerçekleştirilmesine yönelik faaliyetler ve 506 sayılı Kanununun Geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıklara tabi olarak çalışanlar da uygulama kapsamına dahil edilmeyecektir.

3- Aylık sosyal güvenlik destek priminin, işsizlik sigortası priminin ve topluluk sigortasına göre sigortalı olanların işveren hissesi primleri kapsama dahil edilmeyecektir. Ancak, sosyal güvenlik destek primi ödeyenler (emekliler) sigortalı sayısının tespitinde dikkate alınacak, işletmelerde çalıştırılan aday çırak, çırak ve öğrenciler ise sigortalı sayısının tespitinde nazara alınmayacaktır

4- Bu Genelge, işveren sendikalarına ve İliniz Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odasına gönderilerek gerekli bilgi verilecek, ayrıca Ünitelerinizde işverenlerin görebileceği bir yere asılacaktır

IX - MUHASEBE İŞLEMLERİ :

5084 sayılı Kanundan yararlandırılan işyerlerinden alınacak bildirelerin kontrolü yapıldıktan sonra, ayrı bir grup olarak işveren hesabı cari kartlarına işlenecek ve bu tahakkuka ilişkin bilgileri gösteren bilgisayardan alınan liste, işveren servislerince Ünite muhasebe servisine intikal ettirilecektir.

Hazinece karşılanacak olan işveren hissesi primlerinin Hazine Müsteşarlığı'ndan mahsubunu sağlamak üzere, muhasebe servislerince Muhasebe ve Mali İşler Dairesi Başkanlığına (290-324) her ayın 15'inde borç dekontu çıkarılacak ve yukarıda belirtilen liste dekont eki yapılacaktır.

Muhasebe servisine bildirilip, Sigorta İl Müdürlüklerimizce Muhasebe ve Mali İşler Daire Başkanlığına gönderilen ve Hazine Müsteşarlığından tahsil edilmesi gereken tutarların iptal edilmesi halinde, ilgili işveren servisince aylık bazda yine muhasebe servisine bildirilerek, (324-290) alacak dekontu ile iptal edilmesi sağlanacaktır.

5084 sayılı Kanundan yararlanan işyerinin bulunmaması halinde de, durum yine Sigorta İl Müdürlüklerimizce bir yazı ile her ay anılan Başkanlığa bildirilecektir.

Bilgi edinilmesini, gereğinin buna göre yapılmasını, tereddüt edilen hususların Muhasebe işlemleri ile ilgili olarak Muhasebe ve Mali İşler Daire Başkanlığı'na, diğer konuların ise, Sigorta Primleri Daire Başkanlığına sorulmasını rica ederiz.¹⁴

Sait ERSOY
Genel Müdür

Nazmi GÜLEYÜPOĞLU
Kurum Başkanı V.

¹⁴ Bu tebiğde yer alan bazı ekler uygulamadan kalktığı için ekler bölümünde yer verilmemiştir.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
SOSYAL SİGORTALAR KURUMU BAŞKANLIĞI
SİGORTA İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sigorta Primleri Daire Başkanlığı

TARİH: 27.05.2005

SAYI : B.13.2.SSK.5.01.08.00/VII-031/415625

KONU: 5084 sayılı Kanunda 5350 sayılı Kanunla Yapılan Düzenlemeler

GENELGE

16-344 Ek

I- GENEL AÇIKLAMALAR:

Bilindiği gibi, 5084 sayılı “Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” ile ilgili olarak yapılacak işlemler, 13.04.2004 tarihli, 16-314 Ek sayılı Genelgemizde açıklanmıştır.

Bu defa, 5350 sayılı “Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” 18.5.2005 tarihli, 25819 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Söz konusu Kanununun 1.4.2005 tarihi itibariyle yürürlüğe giren 3 üncü maddesiyle, 5084 sayılı Kanununun 4 üncü maddesi değiştirilmiş olup, yapılan bu değişiklikle;

31.12.2008 tarihine kadar uygulanmak üzere 2 nci maddenin (a) bendi kapsamındaki illerde;

a) 1.4.2005 tarihinden itibaren yeni işe başlayan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, en az otuz işçi çalıştırmaları koşuluyla, bu işyerlerinde çalıştırdıkları işçilerin,

b) 1.4.2005 tarihinden önce işe başlamış olan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, 1.1.2005 tarihinden önce ilgili idareye vermiş oldukları en son aylık prim ve hizmet belgelerindeki işçi sayısını en az yüzde yirmi oranında artırmaları ve çalıştırılan toplam işçi sayısının asgari otuz kişiye ulaşması halinde, bu iş yerlerinde çalıştırılan toplam işçi sayısını geçmemek üzere, artırdıkları işçi sayısı ile mevcut işçilerden artırdıkları işçi sayısının iki katı kadar işçinin, prime esas kazançları üzerinden 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 72 ve 73 üncü maddeleri uyarınca hesaplanan sigorta primlerinin işveren hissesinin; organize sanayi ve endüstri bölgelerinde kurulu iş yerleri için tamamı, diğer yerlerdeki iş yerleri için yüzde sekseninin Hazinece karşılanacağı,

Hazinece karşılanacak tutarın, işçi sayısı ile Sosyal Sigortalar Kanununun 78 inci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazanç alt sınırına göre hesaplanan işveren hissesi prim tutarının çarpımı sonucu bulunacak değer üzerinden, yukarıda belirtilen oranlara göre saptanan tutarı aşmayacağı,

İşveren hissesine ait primlerin Hazinece karşılanabilmesi için işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak 506 sayılı Sosyal Si

gortalar Kanunu uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içerisinde Kuruma verilmesi ve sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin işçi hissesine isabet eden tutarı ile Hazinece karşılanmayan işveren hissesine ait tutarın ödenmiş olmasının şart olduğu, bu maddeye göre işveren tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, Hazinece Kuruma yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammının, işverenden tahsil edileceği,

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken belirleneceği,

Aynı Kanununun 6 ncı maddesi ile 5084 sayılı Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının değiştirilen (Kurumumuz işlemleri ile ilgili) (a), (c), (h) bentleri ve maddeye yeni eklenen (j) bendinde;

- 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4734 sayılı Kamu İhlale Kanunu ve Uluslararası Anlaşma Hükümlerine istinaden yapılan hizmet ve yapım işlerinin gerçekleştirilmesine yönelik faaliyetler hakkında 3, 4 ve 6 ncı madde hükümlerinin uygulanmayacağı,

- 1.10.2003 tarihinden sonra özelleştirme kapsamında devir alınan işletmeler hariç olmak üzere, mevcut ve faaliyette bulunan işletmelerin devredilmesi, birleşmesi, bölünmesi veya nevi değiştirmesi gibi haller 3, 4 ve 6 ncı maddelerin uygulanmasında yeni işyeri olarak değerlendirilmeyeceği,

- Bu Kanun kapsamına giren illerde 31.12.2007 tarihine kadar tamamlanan yeni yatırımlar için 3, 4 ve 6 ncı maddelerde yer alan destek ve teşviklerin, bu maddelerde yer alan sürelerle bakılmaksızın

yatırımların tamamlandığı tarihi izleyen beş yıl süresince uygulanacağı,

- Bu Kanun kapsamındaki illerde bulunan işletmelerden, bu Kanunda düzenlenen destek unsurlardan diğer ilgili mevzuat uyarınca yararlanmakta olanların; aynı dönem için ve mükerrer olarak, bu Kanunla sağlanan destek unsurlarından ayrıca yararlanamayacağı, bu durumda işletmelerin tercihleri dikkate alınmak suretiyle uygulanmanın, destek unsurlarından sadece biriyle sınırlı olarak yapılacağı,

Aynı Kanunun Geçici 1 inci maddesinin (a) fıkrasında da;

29.1.2004 tarihli ve 5084 sayılı Kanunun, bu Kanunla değiştirilmeden önceki 2 nci maddesinin (a) bendi kapsamına giren illerde faaliyette bulunanlardan, 5084 sayılı Kanunun, bu Kanunla değiştirilmeden önceki 3 ve 4 üncü maddelerinde belirtilen teşvik ve desteklerden yararlanma hakkı kazanan mükelleflerin, bu haklarından aynen yararlanmaya devam edecekleri, ancak, bu mükelleflerin, gerekli şartları sağlamaları ve talep etmeleri halinde, 5084 sayılı Kanunun bu Kanunla değişik 3 ve 4 üncü maddeleri hükümlerinden yararlanabilecekleri, Öngörülmüştür.

Anılan Kanunun uygulanması ile ilgili olarak Ünitelerimizce yürütülecek işlemler aşağıda açıklanmıştır:

II- 5350 SAYILI KANUN İLE KAPSAMA DAHİL EDİLEN İLLER:

Bilindiği ve 13.4.2004 tarihli, 16-314 Ek sayılı Genelgemizde belirtildiği üzere, 5084 sayılı Kanunun kapsamına giren 36 İl'e ilaveten, bu defa 5350 sayılı Kanun ile yapılan düzenleme sonucunda, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca 2003 yılı için belirlenen sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasına göre endeks değeri eksi olan

Kilis, Tunceli, Kastamonu, Niğde, Kahramanmaraş, Çorum, Artvin, Kütahya, Trabzon, Rize, Elazığ, Karaman ve Nevşehir olmak üzere **13 il daha 1.4.2005 tarihi itibariyle** kapsama dahil edilerek **toplam 49 İl'de** faaliyet gösteren gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olan işverenlerin diğer teşviklerin yanı sıra sigorta primi işveren hissesi teşvikinden şartları taşımaları kaydıyla yararlanma imkanı sağlanmıştır

III-UYGULAMADA BAZ ALINACAK PRİM BELGESİ VE KAPSAMA GİRECEK SİĞORTALI SAYISININ TESPİTİ:

5350 sayılı Kanunla 5084 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde yapılan değişiklik uyarınca;

3.1- 01.04. 2005 tarihinden itibaren yeni işe başlayan ve en az 30 sigortalı çalıştıran gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu madde ile getirilen uygulamadan yararlanmaları mümkün olduğundan, 1.4.2005 tarihinden itibaren gelir ve Kurumlar vergisi mükellefi olup, yeni işe başlayan ve en az 30 sigortalı çalıştıran işverenlerin bu kanundan yararlanmayı istemeleri halinde, **2005/Nisan ayı için Kurumumuza verecekleri aylık prim ve hizmet belgesi ilk belge olacaktır.**

3.2- 01.04.2005 tarihinden önce işe başlamış olan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin 1.1.2005 tarihinden önce ilgili Kurum ünitesine vermiş oldukları en son aylık prim ve hizmet belgelerindeki sigortalı sayısını en az yüzde yirmi (%20) oranında artırmaları ve çalıştırdıkları toplam sigortalı sayısının asgari otuz kişiye ulaşması halinde, bu işyerlerinde çalıştırılan **toplam sigortalı sayısını geçmemek üzere artırdıkları sigortalı sayısı ile mevcut sigortalılardan artırdıkları sigortalı sayısının iki katı kadar** sigortalı kapsama girecektir.

Buna göre,

3.2.1- 5350 sayılı Kanunda 1.1.2005 tarihinden önce Kuruma verilen en son aylık prim ve hizmet belgesinin esas alınacağı öngörüldüğünden, **2004/Kasım ayına ilişkin aylık prim ve hizmet belgesinde çalıştığı belirtilen toplam sigortalı sayısının en az % 20 oranında artırılmış olması ve toplam sigortalı sayısının 30 kişiye ulaşmış olması halinde, bu işyerlerindeki toplam sigortalı sayısını geçmemek kaydıyla artırılan sigortalı sayısı ile mevcut sigortalılardan artırdıkları sigortalı sayısının iki katı kadar sigortalı bu kanun kapsamında değerlendirilecektir.**

Örnek-1: 01.01.2005 tarihinden önce yasal süresi içinde Kuruma verilmiş olan 2004/Kasım ayına ait aylık prim ve hizmet belgesindeki sigortalı sayısı 30 olan Karaman'daki (A) Limited Şti'nin bu yasadaki yararlanabilmesi için işyerindeki sigortalı sayısını asgari % 20 oranında artırması, yani 6 sigortalıyı daha 1.4.2005 tarihinden itibaren çalıştırması gerekmekte, bu durumda, ilave sigortalılar (6 sigortalı) ile ilave sigortalıların 2 katı tutarındaki sigortalı sayısı (12 sigortalı) kadar mevcut sigortalı (toplam 18 sigortalı) için sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanması mümkün bulunmaktadır.

Örnek-2: 01.01.2005 tarihinden önce Kuruma verilmiş olan 2004/Kasım ayına ait aylık prim ve hizmet belgesindeki sigortalı sayısı 17 olan Kütahya'daki (B) Anonim Şirketinin 2005/Nisan ayında sigortalı sayısını 30'a çıkarmış olması halinde, 2004/Kasım ayındaki mevcut sigortalılarına göre istihdamı %20 oranı üzerinde artırmış ve asgari 30 sigortalı barajına ulaşmış olması nedeniyle, 13 ilave sigortalı ve mevcut (17 sigortalı) sigortalının içinden ilave sigortalının 2 katı kadar sigortalı için bu kanundan yararlanması, yani toplam 39 sigortalı için işveren hissesine ait sigorta primlerinin Ha-

zinece karşılanması gerektiği düşünülebilirse de, **teşvik kapsamındaki sigortalı sayısının işyerindeki toplam sigortalı sayısını geçmemesi gerektiğinden**, işverenin bu kanundan yararlanacağı azami sigortalı sayısı 30 olacaktır

Örnek-3: (Y) Anonim Şirketi, 01/04/2005 tarihinden önce Çorum İlinde faaliyete geçen işyerinde 20 sigortalı çalıştırmaktadır. 01/08/2005 tarihinde bu işletmedeki sigortalı sayısını %20 oranında artırmıştır Bu artış sonucu sigortalı sayısı 24 sigortalıya ulaşmıştır Bu işyeri, sigortalı sayısını %20 oranında artırmakla birlikte, asgari 30 sigortalı çalıştırma şartını gerçekleştirmediğinden, sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanamayacaktır.

3.2.2- 1.4.2005 tarihinden önce işe başlamış olan işverenlerin 1.1.2005 tarihinden önce Kuruma verilen en son aylık prim ve hizmet belgesinden 2004/Kasım ayına ait aylık prim ve hizmet belgesinin anlaşılması gerekmele birlikte, 2004/Aralık ayına ait aylık prim ve hizmet belgesinin bu tarihten (1.1.2005 tarihinden) önce verilmiş olması halinde, bu defa 2004/Aralık ayına ait aylık prim ve hizmet belgesi de dikkate alınacaktır

2004 Kasım ayında sigortalı çalıştırılmış olmasına rağmen, bu aya ait prim ve hizmet belgesinin verilmemiş olması veya sözü edilen belgenin süresinden (1.1.2005 tarihinden) sonra verilmiş olması halinde, bu belgede kayıtlı sigortalı sayısı dikkate alınmayacak, bunun yerine **01/01/2005 tarihinden önce o işyeri için usulüne uygun olarak verilmiş en son aylık prim ve hizmet belgesinde bildirilen sigortalı sayısı dikkate alınacaktır .**

Ancak, bu uygulamada dikkate alınması gereken en son aylık prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı sigortalı sayısında ay içinde değişiklik olması halinde, ek istihdamın tespitinde baz alın-

cak sigortalı sayısının tespitinde , ay sonu itibariyle çalışıp müteakip aya devreden sigortalı sayısı dikkate alınacaktır.

Öte yandan, fiilen veya kayden yapılan tespitler ya da başka bir suretle sigortalı çalıştırıldığı tespit edilmiş olmasına rağmen, uygulamada baz alınacak 2004/Kasım veya önceki aylara ilişkin aylık prim ve hizmet belgesinin verilmemesi üzerine **1.1.2005 tarihinden önce resen düzenlenerek işleme konulması**, ya da işverence belgenin **1.1.2005 tarihinden önce olmak kaydıyla** sonradan verilmiş olması halinde, söz konusu aylık prim ve hizmet belgesindeki sigortalı sayısı uygulamada baz alınacaktır

3.2.3- Aylık sosyal güvenlik destek priminin, işsizlik sigortası priminin ve topluluk sigortasına göre sigortalı olanların işveren hissesi primleri kapsama dahil edilmeyecektir. Ancak, sosyal güvenlik destek primi ödeyenler (emekliler) sigortalı sayısının tespitinde dikkate alınacak, işletmelerde çalıştırılan aday çırak, çırak ve öğrenciler ise sigortalı sayısının tespitinde nazara alınmayacaktır

3.2.4- Kanun kapsamına giren gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olan işverenlere ait işyerlerinin her biri için aynı aya ilişkin olmak üzere belge türü aynı olsa bile yasal süresi içinde birden fazla aylık prim ve hizmet belgesi verilmiş ise, sigortalı sayısının tespitinde, bu belgelerde kayıtlı sigortalıların toplam sayısı dikkate alınacaktır

IV- PRİM BELGELERİNİN VERİLMESİ VE PRİMLERİN ÖDENMESİ:

4.1- 5350 sayılı Kanunla 5084 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinde yapılan değişiklik uyarınca, **uygulamadan yararlanmak için aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içinde Kuruma verilmiş olması gerekmektedir.** Bu hüküm gereği aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi geçirildikten sonra Kuruma verilmiş

olması halinde, bu tür belgelerdeki sigorta primlerinin sigortalı ve işveren hisselerinin **tümünün** işverenlerden tahsil edilmesi gerekmektedir.

Yine, işveren tarafından 5350 sayılı Kanunun yürürlükte bulunduğu sürede kapsama giren sigortalılardan dolayı düzenlenen asıl nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içinde verdiği halde, bu işverenlerce daha sonra aynı dönemlere ilişkin olarak yasal süresi dışında ek nitelikte aylık prim ve hizmet belgesi verilmesi veya bu belgelerin yasal süresi geçirildikten sonra Kurumca resen düzenlenmesi durumunda teşvik hükümlerinden yararlandırılmayacaktır.

4.2- İşveren hissesine ait sigorta primlerinin Hazinece karşılanabilmesi için sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarı ile varsa Hazinece karşılanmayan işveren hissesine ait tutarın ödenmiş olması şart olup, işveren tarafından ödenmesi gereken sigorta primlerinin geç ödenmesi halinde, Hazinece Kuruma yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı, işverenlerden tahsil edilecektir.

Örnek-1: Kapsama giren Nevşehir ilinde 2005/Şubat ayında **organize sanayi bölgesinde** faaliyete geçen bir işyerinin bu Kanundan yararlanacak sigortalı sayısının 2005/Nisan ayında 30 kişi olduğunu, bu kişilerin asgari ücretle çalıştığını ve 2005/Nisan ayına ait aylık prim ve hizmet belgesinin yasal süresi içinde Kuruma verildiğini düşünelim. SPEK= Asgari ücret olduğundan, (1) sigortalı için ödenecek sigorta primi tutarı $488.70 \text{ YTL} \times \%34,5 = 168.60 \text{ YTL}$ olarak hesaplanacaktır. Bu miktarın $(488.70 \text{ YTL} \times \%20,5) = 100.18 \text{ YTL}$ lik kısmı işveren hissesi olduğundan, bu Kanundan yararlanacak olan (30) sigortalı için aşağıdaki tabloda gösterildiği şekilde he-

saplanacak olan **3.005,51 YTL** tutarındaki sigorta primi işveren hissesi tutarı Hazinece karşılanacaktır

Bu bağlamda, sigortalı hissesine ilişkin prim tutarının tamamının (2.052,54 YTL) işveren tarafından yasal **süresi içinde ödenmesi halinde**, 3.005,51 YTL tutarındaki sigorta primi işveren hissesi tutarı Hazineden istenecektir.

1	2	3	4
SPEK Tutarı	Sigortalı Hissesi %14	İşveren Hissesi %20,5	Toplam SSK Prim Tutarı %34,5
14.661,00 YTL	2.052,54 YTL	3.005,51 YTL	5.058,05 YTL

Buna karşın, sigortalı hissesine ilişkin prim tutarının 16.06.2005 tarihinde (yasal süresi dışında) ödenmiş olması halinde, toplam prim tutarı olan (2.052,54 + 3.005,51=) 5.058,05 YTL üzerinden 16 Haziran 2005 tarihine kadar gecikme zammı hesaplanarak, işverenden, **anılan gecikme zammı tutarı ile sigortalı hissesi olan 2.052,54 prim tutarı tahsil edilecek ve gerekirse bu şekilde hesaplanacak olan borç (Hazinece karşılanacak olan prim tutarı hariç) icraya intikal ettirilerek**, tahsilatı müteakip 3.005,51 YTL tutarındaki sigorta primi işveren hissesi Hazineden istenecektir.

Örnek-2: Yukarıdaki örnekte belirtilen işyerinin **organize sanayi veya endüstri bölgesi dışında** kurulu olması ve aylık prim ve hizmet belgesinin 2005/Mayıs ayında verilmiş, karşılığı primlerin de yine, Mayıs ayında (yasal süresi içinde) ödenmiş olması halinde, Hazinece karşılanacak olan prim tutarı ile işveren tarafından öden-

mesi gereken prim tutarı aşağıdaki tabloda gösterildiği şekilde hesaplanacaktır.

1	2	3	4	5
SPEK Tutarı	Sigortalı Hissesi % 14	İşveren Hissesi % 20,5	Hazineden Karşılanacak İşveren Hissesi (% 20,5 x % 80)	İşverenin deyeceği Toplam Prim Tutarı (3-4)+2
14.661 YTL	2.052,54 YTL	3.005,51 YTL	2.404,41 YTL	2.653,64 YTL

4.3- Hazinece karşılanması gereken prim tutarı, sigortalı sayısı ile prime esas kazanç alt sınırına göre hesaplanan işveren hissesi prim tutarının çarpımı sonucu bulunacak değer üzerinden, belirlenen oranlara (%80,%100) göre saptanan tutarı aşamayacağından, başka bir anlatımla **prime esas kazancın alt sınırının üzerindeki tutarın işveren hissesi primi Hazinece karşılanmayacağından**, cretleri SPEK alt sınırından yüksek olan sigortalılar bakımından sadece SPEK alt sınırına ait tutarın sigorta priminin işveren hissesi Hazinece karşılanacaktır.

rnek: Kahramanmaraş'ta **organize sanayi bölgesinde bulunan** ve 1.4.2005 tarihi itibariyle tescil edilmiş olan (X) Limited şirketi- nin 5350 sayılı Kanundaki şartları yerine getirdiğini ve teşvik kapsamına giren sigortalılarından 3'ünün prime esas kazançlarının (2) nolu sütunda gösterildiği gibi olduğu varsayıldığında, Hazinece karşılanacak ve işverence ödenecek olan prim tutarı aşağıdaki tabloda gösterildiği şekilde hesaplanacaktır.

1	2	3	4	5	6	(YTL)
Sigortalı	SPEK	Toplam Sigorta Prim Tutarı % 34,5	Sigortalı Hissesi % 14	İşveren Hissesi % 20,5	Hazinece Karşılancak Tutar	İşverence Ödenecek SSK Primi 4+(5-6)
A	1.100,00	379,50	154,00	225,50	100,18	279,32
B	1.500,00	517,50	210,00	307,50	100,18	417,32
C	488,70	168,60	68,42	100,18	100,18	68,42
					300.54	765.06

4.4- 5350 sayılı Kanunla, gerek 1.4.2005 tarihinden önce işe başlamış ve gerekse bu tarihten sonra işe başlamış olan işverenler kapsama alındığından, 1.4.2005 tarihinden önce işe başlamış ve 1.1.2005 tarihinden önce de Kuruma aylık prim ve hizmet belgesi vermiş olan işverenlerin çalıştırmış oldukları sigortalıların sigorta primlerinin işveren hissesinin Hazinece karşılanabilmesi için, **işverenlerin teşvik kapsamına giren sigortalılarından dolayı ayrı, teşvik kapsamına girmeyen sigortalılarından dolayı ayrı olmak üzere farklı iki aylık prim ve hizmet belgesi düzenlemeleri gerekmektedir.**

Örnek: Rize'deki **organize sanayi bölgesinde** faaliyette bulunan ve 2004/Kasım ayında 30 sigortalı çalıştırılan bir işyerinde 1.4.2005 tarihinden itibaren 6 sigortalı daha çalıştırılmaya başlanması halinde, ilave istihdam edilen 6 sigortalı ile mevcut (30 sigortalı) sigortalılarından ilave sigortalıların 2 katı tutarındaki (6X2=12 sigortalı) sigortalısının sigorta primlerinin işveren hissesinin Hazinece karşılanması gerektiğinden, **5350 sayılı Kanun kapsamına giren**

(6+12)=18 sigortalı için ayrı, **kapsama girmeyen** diğer 18 sigortalı için de ayrı olmak üzere 2005/Nisan ayı için iki adet aylık prim ve hizmet belgesi düzenlenmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, teşvik kapsamına giren bazı sigortalıların prime esas kazançlarının, 506 sayılı Kanunun 78 inci maddesine göre belirlenen sigorta primine esas kazanç alt sınırının üzerinde olması halinde, bu durumda **gerek kazançları sigorta primine esas kazanç alt sınırında olanlar, gerekse sigorta primine esas kazanç alt sınırının üzerinde olan sigortalılar, teşvik kapsamına giren sigortalılar için düzenlenecek aynı belgede gösterilecektir.**

5350 sayılı Kanun uyarınca, **1.4.2005 tarihinden sonra işe başlanan işverenler**, asgari 30 sigortalı çalıştırmaları halinde, tüm sigortalılarından dolayı 5350 sayılı Kanunla getirilen sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanacaklarından, bu sigortalıların **tümü için tek belge** düzenlenecektir.

4.5- İşverenlerin 5350 sayılı Kanunla getirilen sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanmaları için düzenleyecekleri aylık prim ve hizmet belgesini yasal süresi içinde “5350 sayılı Kanun kapsamına girenler” şeklinde vermesi yeterli olup, bu konuda ayrıca işverenlerin yazılı talepte bulunmuş olup olmadıkları üzerinde durulmayacaktır

4.6- 5350 sayılı Kanun kapsamına giren işyerlerinin, organize sanayi veya endüstri bölgelerinde bulduklarının, organize sanayi bölgesi yönetim kurulundan veya ticaret ya da sanayi odalarından alınacak bir belge ile kanıtlanması gerektiğinden, bu belgenin Kurumumuza verilmemesi halinde, sigorta primlerinin işveren hissesinin %80’inin Hazinece karşılanması yoluna gidilecektir. Söz konu-

su belge başlangıçta bir kez verilecek olup, değişiklik olmadığı sürece takip eden aylarda tekrar verilmeyecektir.

4.7- Anılan Kanun kapsamına giren işyerlerinden verilecek prim belgelerine göre, bilgisayar programı vasıtasıyla prime esas kazanç tutarları ile işveren ve Hazinece karşılanacak sigorta primleri tutarı, gerek işyeri H/C kartında, gerekse prim tahakkuk fişinde ayrı ayrı görülebilecektir.

Dolayısıyla, bu ayırım sayesinde, Kurumca yapılacak asgari işçilik değerlendirmesinde, Hazinece karşılanan işveren hissesi prim tutarlarına isabet eden sigorta primine esas kazançlar, Kurumumuza bildirilmiş işçilik tutarına dahil edilecektir.

4.8- 5350 sayılı Kanunun 18.05.2005 tarihli, 25819 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış ve Kurumumuzu ilgilendiren hükümlerinin 1.4.2005 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiş olması sebebiyle, 2005/Nisan ayı için düzenlenecek aylık prim ve hizmet belgesinden başlanarak, **konu ile ilgili bilgisayar programları işleme açılmaya kadar geçecek süre için** bu Kanun kapsamına giren sigortalılardan dolayı düzenlenecek belgelerin gerek internet (e-Bildirge) ortamında gönderilmesi, gerekse Ünitelerimizdeki bilgisayar programları vasıtasıyla tahakkukunun yapılması mümkün olamayacaktır

Bu nedenle, söz konusu belgeler elden veya posta yoluyla Ünitelerimize verilecek ve karşılığı tahsilatlar da (tahakkuk olmadığından bankalar kanalıyla on-line tahsilat yapılamayacağından) Ünitelerimizce dönem seçimli vezne ekranları vasıtasıyla yapılacaktır.

Yine, diğer şubeler adına yapılacak 5350 sayılı Kanunla ilgili tahsilatlar da ihbarlı kasa tahsil fişleri ile tahsil edilerek ilgili Üniteye açıklamalı olarak dekont edilecektir.

Bilgisayar programları işleme alınmaya kadar olan sürede sigorta primi işveren hissesinden yararlanmak üzere Ünitelerimize kağıt ortamında verilecek olan aylık prim ve hizmet belgelerine ilişkin tahakkuk işlemlerinde herhangi bir yanlışlığa meydan verilmemesi bakımından, 5350 sayılı Kanun kapsamına giren sigortalılar için düzenlenecek prim belgeleri üzerine, organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu işyerleri için “**5350 Organize Sanayi veya Endüstri Bölgesi**” diğer yerlerdeki işyerleri içinse “**5350 –Diğer Yerler**” şeklinde meşruhat konulacaktır.

Ünitelerimizce, bu Kanunla ilgili programların işleme açılması müteakip, daha önce elden veya posta yoluyla alınmış olan aylık prim ve hizmet belgelerinin tahakkuk giriş ve diğer işlemleri bilgisayara işlenecektir.

V- MUVAZAALI İŞLEMLERİN ÖNLENMESİ:

5.1- 16-314 Ek sayılı Genelgede de belirtildiği gibi Kanun kapsamında olmayan bölgelerde yer alan istihdamın Kanun kapsamındaki bölgelere veya kapsama dahil bölgelerde var olan istihdamın bölge içine kaydırılmasına yönelik teşviklerden yararlanma amaçlı uygulamalar yeni işe başlama olarak kabul edilmeyecektir.

Bu bağlamda,

- Mevcut ve faaliyette bulunan işletmelerin devredilmesi, birleşmesi, bölünmesi veya nevi değiştirmesi,
- Mevcut bir işletmenin kapatılarak değişik bir ad veya unvan veya bir iş birimi olarak açılması,
- Yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması,

- Şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi,

gibi ek bir kapasite ve istihdam artışına neden olmayan işlemler sonucu sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.

5.2- Bu Kanun kapsamına giren işyerlerinin sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanmak için gerekli olan şartları, müteakip aylarda da taşıyıp taşımadıkları düzenli olarak kontrol edilerek, gerekli şartları taşımadıklarının (*örneğin; 1.4.2005 tarihinden sonra faaliyete geçmiş olan bir işletmenin en az 30 sigortalı çalıştırma şartını yitirip yitirmediği gibi*) anlaşılması halinde teşvikten yararlandırılmayacak ve bu aylar için yersiz olarak Hazinece karşılanmış olan bir prim varsa, bu prim 506 sayılı Kanunun 80 inci maddesi de nazara alınarak gecikme zammı ile birlikte işverenden tahsil edilecektir.

5.3- Kapsama giren illerde, gerek işveren, gerekse işverenin aracılıları tarafından aynı ay için yasal süresi içinde birden fazla aylık prim ve hizmet belgesi verilmesi durumunda, baz alınacak toplam sigortalı sayısının tespitinde aracılıların vermiş oldukları aylık prim ve hizmet belgesindeki sigortalılar da nazara alınacağından, 1.1.2005 tarihinden önce aracılı olan ve bu Kanundan yararlanmak isteyen işverenler bakımından baz alınacak sigortalı sayısının tespitinde 2004/Kasım ayına ait işveren ve aracılıların vermiş oldukları aylık prim ve hizmet belgelerindeki toplam sigortalı sayısı üzerinden işlem yapılacaktır.

Yine, 1.4.2005 tarihinden sonra faaliyete başlayacak olan işyerlerinde, 30 sigortalı çalıştırma şartının yerine getirilmiş olup olmadığının tespitinde, varsa aracılıların çalıştırdıkları sigortalı sayısı da dikkate alınacaktır.

5.4- 5350 sayılı Kanun uyarınca yeni işe başlayan gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olan işverenler, en az 30 sigortalı çalıştırmaları koşuluyla işyerlerinde çalıştırdıkları tüm sigortalılardan dolayı sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanmaları gerekmektedir. Uygulama işveren değil, işyeri bazında yapılacağından, **aynı işverenin gerek kapsama giren birden fazla ilde, gerekse kapsama giren aynı ilde birden fazla işyerinin olması durumunda, her bir işyeri Kanunun aradığı şartları yerine getirip getirmediği yönünden ayrı ayrı değerlendirilecektir.**

Örnek- (A) Limited Şirketi, süt ürünleri imalatı faaliyetinde bulunmak üzere 01/07/2005 tarihinde Niğde İlinde açtığı işyerinde 20 sigortalı, Kilis İlindeki işyerinde ise 35 sigortalı çalıştırmaktadır

Buna göre; (A) Limited Şirketinin Niğde ilindeki işyerinde asgari 30 sigortalı çalıştırılma şartı yerine getirilmediğinden, bu iş yerinde çalıştırılan sigortalılar için teşvik hükümlerinden yararlanılamayacak, Kilis ilindeki işyerinde ise 35 sigortalı çalıştırıldığından, sigortalıların tamamı için sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanabilecektir.

V-DİĞER HUSUSLAR

5.1- 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun yanı sıra 5350 sayılı Kanunla, uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan **hizmet ve yapım işlerinin** gerçekleştirilmesine yönelik faaliyetler de teşvik kapsamı dışında tutulduğundan, 1.4.2005 tarihinden itibaren uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden hizmet ve yapım işlerinin gerçekleştirilmesine yönelik faaliyette bulunacak işverenler, bu faaliyetlerine ilişkin istihdamları dolayısıyla sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanamayacaklardır.

Bununla birlikte, Kanun kapsamına giren illerde 1.4.2005 tarihinden önce uluslararası anlaşmalara göre, hizmet ve yapım işlerine fiilen başlamış olan ve bu nedenle 5084 sayılı Kanunun 5350 sayılı Kanunla değiştirilmeden önceki 4 üncü maddesinde yer alan sigorta primi işveren hissesi teşvikinden **yararlanmaya başlayan işverenlerin taahhüt ettikleri iş sonuçlanıncaya kadar** teşvikten yararlanmaya devam edeceklerdir.

5.2- 5084 sayılı Kanunun sigorta primi işveren hissesi teşvikini düzenleyen 4 üncü maddesinde 5350 sayılı Kanunla yapılan değişiklik 01/04/2005 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş olup, uygulama 31.12.2008 tarihinde sona erecektir. Bu bağlamda, yeni uygulama ilk olarak 2005 yılının Nisan ayı aylık prim ve hizmet belgesinden başlamak üzere, 2008/Aralık ayına ait aylık prim ve hizmet belgesi dahil devam edecektir.

Ayrıca, 5084 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin (h) bendinde yapılan değişikliğe göre, bu Kanun kapsamına giren illerde 31/12/2007 tarihine kadar tamamlanan yeni yatırımlar için sigorta primi işveren hissesi teşviki, maddede yer alan süreye bakılmaksızın yatırımın tamlandığı tarihi izleyen beş yıl süresince uygulanacaktır

Örneğin, 31/12/2006 tarihinde tamamlanan bir yatırım için 2011 yılının Aralık ayı sonuna kadar teşvikten yararlanılacaktır

5.3- 5350 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi ile 5084 sayılı Kanunun 7 inci maddesine eklenen ve 6.2.2004 tarihinden geçerli olan (j) bendinde, Kanun kapsamındaki illerde bulunan işletmelerden, Kanunda düzenlenen destek unsurlarından diğer ilgili mevzuat uyarınca yararlanmakta olanların; aynı dönem için ve mükerrer olarak, bu Kanunla sağlanan destek unsurlarından ayrıca yararlanamayacağı, bu durumda işletmelerin tercihleri dikkate alınmak suretiyle uygu-

lamanın, destek unsurlarından sadece biriyle sınırlı olarak yapılacağı öngörüldüğünden, aynı dönem için ve mükerrer olarak teşvikten yararlanılamayacaktır

5.4- Kanun kapsamındaki illerde 01/10/2003 tarihinden sonra özelleştirme kapsamında devralınan işletmeler, yeni işe başlama olarak kabul edilerek en az otuz sigortalı çalıştırılması koşuluyla bu işyerinde çalıştırılan işçilerin tamamı için 1.4.2005 tarihinden itibaren sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanılacaktır.

5.5- 5084 sayılı Kanunun uygulanmasına ilişkin yayımlanmış olan 13.4.2004 tarihli, 16-314 Ek sayılı Genelgenin “Diğer Hususlar” başlığını taşıyan VIII-maddesinde yapılan açıklamalar 5350 sayılı Kanunun uygulanmasında da aynen dikkate alınacaktır

5.6- Yukarıda belirtilen 13.4.2004 tarihli, 16-314 Ek sayılı Genelgenin, bu Genelgeye aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır

VI- 5084 SAYILI KANUNDAN YARARLANAN İŞVERENLER:

5350 sayılı Kanunun Geçici 1 inci maddesi ile, 5084 sayılı Kanunun bu Kanunla değiştirilmeden önceki 3 ve 4 üncü maddelerinde belirtilen teşvik ve desteklerden **5084 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin a bendi kapsamındaki iller bakımından yararlanma hakkı kazanan** işverenlerin bu haklarından aynen yararlanmaya devam edecekleri, ancak bu işverenlerin gerekli şartları sağlamaları ve talep etmeleri halinde 5350 sayılı Kanunla getirilen değişikliklerden yararlanma hakları bulunduğu hükme bağlandığından, 5084 sayılı Kanundan yararlanan işverenlerin 5350 sayılı Kanundan yararlanma yönünde bir isteklerinin bulunmaması halinde, haklarında

13.4.2004 tarihli, 16-314 Ek sayılı Genelgede açıklandığı gibi işlem yapılmasına devam edilecektir

Örneğin; 5084 sayılı Kanunun uygulandığı 36 İl'in birinde 17.07.2004 tarihinde faaliyete geçen bir işyerinde 3 sigortalı çalıştırılmakta iken, aynı işyerinde 2005/Mayıs ayında 2 sigortalı daha çalıştırılmaya başlanmış ise, bu takdirde toplam 5 sigortalıdan dolayı sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanılacaktır.

Diğer taraftan, gerek 5084 sayılı Kanunun 5350 sayılı Kanun - la değiştirilmeden önceki 4 üncü maddesi uyarınca 36 ilde faaliyette bulunduğu halde, şartları yerine getirmediğinden teşvikten yararlanma hakkı kazanamamış, gerekse 01/04/2005 tarihinden itibaren yine bu illerde yeni işe başlayanlar, ancak yeni hükümler çerçevesinde, yani en az 30 sigortalı çalıştırma koşulunun yerine getirilmesi kaydıyla teşvikten yararlanabileceklerdir.

VII-MUHASEBE İŞLEMLERİ:

5350 sayılı Kanundan yararlandırılan işyerlerinden alınacak prim belgelerinin tahakkuka ilişkin bilgilerini gösteren bilgisayardan alınan liste, işveren servislerince Ünite muhasebe servisine intikal ettirilecektir.

İşverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu uyarınca sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin işçi hissesine isabet eden tutarı ile varsa Hazinece karşılanmayan işveren hissesine ait tutarın ödendiğini gösteren liste, işveren servislerince Ünite muhasebe servisine intikal ettirildikten sonra Hazinece karşılanacak olan işveren hissesi primlerinin Hazine Müsteşarlığı'ndan mahsubunu sağlamak üzere, muhasebe servis-

lerince Muhasebe ve Mali İşler Dairesi Başkanlığına (290-324) her ayın 15' inde borç dekontu çıkarılacak ve yukarıda belirtilen liste dekont eki yapılacaktır.

Muhasebe servisine bildirilip, Sigorta İl Müdürlüklerimizce Muhasebe ve Mali İşler Daire Başkanlığına gönderilen ve Hazine Müsteşarlığından tahsil edilmesi gereken tutarların iptal edilmesi halinde, ilgili işveren servisinde aylık bazda yine muhasebe servisine bildirilerek, (324-290) alacak dekontu ile iptal edilmesi sağlanacaktır.

Bilgi edinilmesini ve buna göre işlem yapılmasını rica ederiz.

Celal ÖZCAN
Daire Başkanı G.

Sait ERSOY
Genel Müdür Kurum Başkanı v

ENERJİ DESTEĞİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ

(Tebliğ No: 2004/1)

09 Haziran 2004 Tarihli Resmi Gazete Sayı: 25487

Hazine Müsteşarlığından:

Amaç

Madde 1- Bu Tebliğin amacı, 29/01/2004 tarih ve **5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunu**n 6 ncı maddesinde yer alan Enerji Desteğinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

Tanımlar ve Kısaltmalar

Madde 2- Bu Tebliğde geçen;

Müsteşarlık	Hazine Müsteşarlığını,
Kanun	29/01/2004 tarih ve 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunu,
Komisyon	Enerji Desteği uygulamasını yürütmek üzere kurulan Enerji Desteği Komisyonunu,
OSB	Organize Sanayi Bölgelerini,
Yeni işe başlama	1/10/2003 tarihinden sonra faaliyete geçmeyi,
TTSG	Türkiye Ticaret Sicili Gazetesini,
ifade eder.	

Kapsam

Madde 3- Bu Tebliğ, Kanunun 2 nci maddesi gereği, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca 2001 yılı için belirlenen fert başına GSYİH tutarı 1500 ABD \$ veya daha az olan illerdeki enerji desteği uygulamasını kapsamaktadır Ek-1’de yer alan liste kapsamı illerin fert başına GSYİH tutarları değişse dahi kapsamda bir değişiklik yapılamaz.

Kanunun 6 ncı maddesi çerçevesinde enerji desteği uygulamasından yararlanabilmek için;

a) İşletmelerin imalat sanayi, madencilik, hayvancılık (su ürünleri yetiştiriciliği ve tavukçuluk dahil), seracılık, soğuk hava deposu, turizm-konaklama tesisi, eğitim ve sağlık alanlarında faaliyet göstermeleri ve Ek-2 de yer alan asgari kapasitelerde olmaları,

b) Yeni işe başlayan işletmelerin, faaliyete geçmelerinden sonra, fiilen ve sürekli olarak asgari 10 işçi çalıştırmaları,

c) 1/10/2003 tarihinden önce yukarıdaki sektörlerde faaliyete geçmiş olan işletmelerin, 1/10/2003 tarihinden önce ilgili idareye bildirmiş oldukları işçi sayılarını fiilen ve sür ekli olarak en az %20 oranında artırmaları, mevcut işçi sayısına %20 ilave yapıldığında toplam istihdamın 10’un altında kalması halinde ise istihdam sayısının 10’a tamamlanması,

gerekmektedir.

İlave istihdamın tespitinde, 1/10/2003 tarihinden önce en son verilen, sigorta prim bordrosunda beyan edilen işçi sayısı dikkate alınır. Söz konusu bordro 2003 yılına ilişkin “ikinci dönem” bordrosudur.

Uygulama Esasları

Madde 4- Kanun kapsamında enerji desteği uygulamalarının yürütülebilmesini teminen Vali veya Vali tarafından tayin edilen Vali yardımcılarında birisinin başkanlığında il düzeyinde bir “Enerji Desteği Komisyonu” kurulur. Kurulacak komisyona, Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü, Maliye Bakanlığı (Vergi Dairesi), Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (SSK İl Müdürlüğü), Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş veya Elektrik Dağıtım Şirketlerinden ve varsa OSB’nden birer temsilci katılır

Komisyonun sağlıklı olarak çalışabilmesini teminen, Komisyonda görev verilen kurum ve kuruluşların hangi düzeyde temsil edileceği Valilik tarafından belirlenir. Komisyonun sekreteryaya hizmetleri Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğüne yürütülür.

Komisyon ayda asgari bir kez toplanır. Komisyonca, ilde bulunan işletmelere ait ilk kez uygulanacak enerji desteği talepleri ile destekten yararlanılmaya başlandıktan sonraki müracaatlara ilişkin talepler değerlendirilir. Komisyon, işletmelerin enerji desteğine yönelik müracaatlarında yer alan beyanlar ile Kanun kapsamında yer alan diğer teşvik tedbirlerine yönelik beyanların uyumlu olup olmadığını da gözetir Komisyonda bulunan Kurum temsilcileri kendi görev alanlarına giren bilgilerin doğruluğundan sorumludur.

Tebliğ kapsamında enerji desteğinden yararlanacak tesisler ile, bu tesislerin destekten hangi oranda yararlanacakları Komisyonca tespit edilir. Enerji desteği uygulamasının başlamasından sonra işlet-

melerin, her ay destek kapsamında olan tesisteki elektrik kullanımını ve bedelini gösteren fatura aslı ile Sosyal Sigortalar Kurumu onaylı işçi bordrosu Komisyona iletilir. Komisyon, işletmelerin taleplerini değerlendirmenin yanı sıra, enerji indiriminden yararlanan işletmelerin her ay bordro değişimlerini de kontrol eder. Komisyon gerekli görülen hallerde işletmelerde yerinde inceleme yapmaya yetkilidir.

Komisyon, enerji desteğinin uygulanabilmesini teminen her ay, firma ünvanı, T.C Ziraat Bankası Şube ve Hesap No'su ile enerji desteği miktarını Müsteşarlığın istediği formatta bildirir

Madde 5- Enerji desteği ile ilgili müracaatlar 6 ncı maddede belirtilen bilgi ve belgeler ile Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğüne yapılır Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğüne tebliğ çerçevesinde varsa talep edilen bilgi ve belgelere yönelik eksikler, destekten yararlanacak işletmecilere tamamlattırılır ve müracaatların değerlendirilmesi için komisyona sunulur.

Komisyonca Kanun ve Tebliğe uygun bulunan tesislere ilişkin bilgiler Müsteşarlığın belirleyeceği formatta listelenir ve Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü nezdinde saklanır. Ayrıca, firma bazında ödenecek miktarı gösterir listeler, ilgililere aktarım yapılabilmesini teminen Müsteşarlığa gönderilir.

Bu amaçla Bütçe'den ayrılan kaynaktan, Müsteşarlıkça Merkez Bankası aracılığı ile işletmelerin T.C. Ziraat Bankasındaki banka hesaplarına aktarım yapılır

Müracaatta Aranacak Bilgi ve Belgeler

Madde 6- Enerji desteğinden yararlanılabilmek için, destekten yararlanılması istenilen her bir tesis için ayrı ,ayrı olmak üzere aşağı

ğıdaki bilgi ve belgeler ile Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğüne müracaat edilir.

- a) Ek 3'teki örneğe uygun olarak hazırlanmış Bilgi Formu,
- b) Yeni kurulan işletmeler için şirket kuruluşuna yönelik TTSG, faaliyette olanlar için şirket kuruluşu ve en son TTSG,
- c) Ek 4'deki örneğe uygun olarak hazırlanmış taahhütname,
- d) Mevcut işletmeler için 2003 yılına ait II. dönem bordrosu,
- e) İmalat Sanayindeki tesislere yönelik kapasite raporu
- f) Turizm-konaklama tesislerinde Kültür ve Turizm Bakanlığınca düzenlenen Turizm İşletme Belgesi, eğitim alanında faaliyet gösteren tesislerde Milli Eğitim Bakanlığı Çalışma İzni, sağlık alanında faaliyet gösteren tesislerde Sağlık Bakanlığı Çalışma İzni
- g) Elektrik Abone No ve destekten yararlanılacak döneme ait elektrik enerjisi tüketimi değerleri,
- h) Aktarım yapılacak T.C. Ziraat Bankası Şube adı ve Hesap No'su.

Enerji Desteği Miktarı

Madde 7- Tebliğin 3 üncü maddesi çerçevesinde enerji desteğinden yararlanma hakkı bulunan işletmelerden;

- a) yeni kurulmuş olanlar için; istihdam sayısı 10 olan işletmelerin destek oranı % 20 olacaktır. 10'un üzerine yapılan her ilave istihdam, 0,5 puan enerji desteği ilave edilir.
- b) Faaliyette olan işletmelerden mevcut işçi sayısını % 20 oranında artıranların (% 20 ilave yapıldığında toplam istihdam 10'un altında

kalıyor ise istihdam sayısının 10'a tamamlanması gerekmektedir) destek oranı % 20 olacaktır. Belirlenen asgari rakamın üzerine yapılan her ilave istihdama, 0,5 puan enerji desteği ilave edilir.

5084 sayılı Kanun çerçevesinde enerji desteğinin azami oranı elektrik enerjisi giderlerinin % 40'dır. Bu oran Organize Sanayi veya Endüstri Bölgelerinde kurulu bulunan işletmeler için % 50 olarak uygulanır.

Yararlanılacak enerji desteği miktarı, OSB'nde veya Endüstri Bölgelerinde kurulu bulunan işletmeler için elektrik enerjisi giderlerinin % 50'sini, diğer alanlarda kurulu işletmeler için %40'ını geçemez.

Müeyyide

Madde 8- Komisyona yanlış ya da yanıltıcı bilgi ve belge sunulması veya belgelerde tahrifat yapılması halinde, yararlanılan enerji desteği 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde tahsil olunur.

Kanunun 6 ncı maddesinde yer alan "Fiilen ve sürekli olarak çalıştırılan işçi sayısının tespitinde, bir takvim yılının en az ?'ünde çalıştırılmış işçi sayısı esas alınır" hükmü gereği, işletmelerin yıl sonu itibarıyla fiilen ve sürekli olarak çalıştırdıkları işçilerin, Kanunda öngörülen miktarların altında gerçekleşmesi halinde de verilen destek 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde geri alınır.

Genel Hükümler

Madde 9- Enerji desteğinden yararlanan işletmelerin Kanunun yürürlük süresi içinde istihdam sayısını artırmaları halinde, ulaşılan

toplam ilave istihdam sayısı, Komisyona bildirilen döneme ait elektrik bedeline yansıtılır

Kanun kapsamında aynı firmaya ait birden fazla tesisin bulunması halinde her bir tesis için ayrı ayrı müracaatta bulunulması gerekmektedir. Aynı adreste, aynı firmaya ait farklı işkollarında tesis bulunması halinde sadece 3 üncü maddede belirtilen yatırım konularına ilişkin tesisler dikkate alınır.

Aynı kaynaktan enerji kullanan tesislerin bir kısmının Kanun kapsamında olmaması durumunda, enerji desteğinden faydalanılması ön görülen tesis veya tesislerin elektrik enerjisi tüketimi yönünden diğerlerinden ayrılması ve müstakil sayaç kullanılması zorunludur

Kanun kapsamında yer alan illerde;

- a) Mevcut veya faaliyette bulunan işletmelerin devredilmesi, birleştirilmesi, bölünmesi veya nevi değiştirmesi,
- b) Mevcut işletmenin kapatılarak değişik ad veya ünvan veya iş birimi olarak tekrar açılması,
- c) Yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması,
- d) Şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi,

gibi ek bir kapasite ya da istihdam artışına neden olmayan işlemlerin gerçekleştirilmesi halinde enerji desteğinden yararlanılamaz.

Kanun kapsamında olan illerde, enerji desteği uygulaması dağıtım şirketlerinin uyguladığı tarife üzerinden yapılır Elektrik üretimi ve

dağıtımının OSB'nce yapıldığı alanlarda ise OSB'nin işletmelere uyguladığı tarife üzerinden yürütülür

Madde 10- Uygulamalarda ortaya çıkacak tereddüt ve ihtilaflarda Hazine Müsteşarlığının görüşleri doğrultusunda işlem yapılır

Yürürlük

Madde 11- Bu Tebliğ 1/3/2004 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer

Yürütme

Madde 12- Bu Tebliğ hükümlerini Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakan yürütür.

EK-1 KANUN KAPSAMI İLLER

1	Adıyaman	19	Hakkari
2	Afyon	20	Iğdır
3	Ağrı	21	Kars
4	Aksaray	22	Kırşehir
5	Amasya	23	Malatya
6	Ardahan	24	Mardin
7	Bartın	25	Muş
8	Batman	26	Ordu
9	Bayburt	27	Osmaniye
10	Bingöl	28	Siirt
11	Bitlis	29	Sinop
12	Çankırı	30	Sivas
13	Diyarbakır	31	Şanlıurfa
14	Düzce	32	Şırnak
15	Erzincan	33	Tokat
16	Erzurum	34	Uşak
17	Giresun	35	Van
18	Gümüşhane	36	Yozgat

EK-2 SEKTÖRLERE YÖNELİK ASGARİ KAPASİTELER

İmalat sanayi, madencilik, hayvancılık (Su ürünleri yetiştiriciliği ve tavukçuluk dahil), seracılık, soğuk hava deposu, turizm-konaklama tesisi, eğitim ve sağlık alanlarında faaliyet gösteren işletmeler enerji desteğinden yararlanabilirler. Ancak, imalat sanayi, hayvancılık ve soğuk hava deposu alanlarında aşağıda belirtilen asgari kapasitenin altında faaliyette bulunan veya yeni kurulacak işletmeler enerji desteğinden yararlandırılmaz.

A) İMALAT SANAYİ

1-Un

Asgari 1000 ton/gün buğday işleme kapasiteli tesisler

2-Yem

Asgari 80 ton/saat yem üretim kapasiteli tesisler

3- Makarna

Asgari 100 ton/gün Makarna üretim kapasiteli tesisler

4-İrmik

Asgari 150 ton/gün üretim kapasiteli tesisler

5- Salça

Asgari 1500 ton/gün domates işleme kapasiteli tesisler

6- Bitkisel Ham Yağ

a) Ham yağ üretiminde;

400 ton/gün yağlık tohum işleme tesisleri

b) Rafineri yatırımlarında;

Asgari 150 ton/gün kapasiteli rafineri tesisleri

7- Bisküvi

Asgari 150 ton/gün üretim kapasiteli tesisleri

8- Kütlü Pamuk İşleme

a) Rollergin tipi pamuk işleme tesislerinde asgari 36.000 Ton/5 ay kapasiteli tesisler

b) Sawgin tipi pamuk işleme tesislerinde asgari 110.000 ton/5 ay kapasiteli tesisler

B) HAYVANCILIK

a- Besicilik

- 500 büyükbaş/dönem (veya 1000 küçükbaş/dönem) besicilik ve kesimhane entegrasyonu aranır.

- Süt hayvancılığı;

- 15/ büyükbaş/dönem (veya 1000 küçükbaş/dönem) yetiştiricilik+Süt işleme entegrasyonu artı aranır.

b- Tavukçuluk

- Et tavukçuluğunda asgari 120.000 adet/dönem yetiştiricilik+asgari 3000 adet/saat kesimhane kapasiteli tesisler

- Yumurta tavukçuluğunda ise asgari 100.000 adet yetiştiricilik ve yem üretimi entegrasyonu şartı aranır.

-Damızlık tavuk (et ve yumurta yönlü) yetiştiriciliğinde ise 30.000 adet damızlık tavuk yetiştiriciliği+kuluçkahane ve/veya yemle entegre tesisler

c- Hindi Yetiştiriciliği

Asgari 35.000 adet/dönem yetiştiricilik +625 adet/saat kesimhane entegrasyonu şartı aranır.

C) SOĞUK HAVA DEPOCULUĞU

Asgari 1000 m² kapalı alan içeren tesisler

EK 3- BİLGİ FORMU

BÖLÜM I

İşletmecii Kuruluşun	:	
1. Adı veya ünvanı	:	
2. Haberleşme adresi	:	
3. Telefon, faks no ve e-posta adresi	:	
4. Sermayesi	:	

Ortaklar	Hisse Oranı (%)	Kayıtlı Sermaye	Ödenmiş Sermaye
a- Yabancı Ortaklar (Yabancı Sermayeli Firmalar İçin)			
-			
-			
b- Yerli Ortaklar			
-			
-			

Toplam:			
5. Bağlı bulunduğu vergi dairesi ve vergi kimlik numarası			:
6. T.C. Ziraat Bankası Şube adı ve Hesap No.su			:
7. Ortaklar hakkında bilgi (isim, adres, bağlı buldukları vergi dairelerinin adı, vergi kimlik numaraları, yatırımcı özgeçmişi)			:
8. Firma ve ortaklar hakkında bilgi alınabilecek özel ve resmi kuruluş ve bankalar, adresler ve telefon numaraları			:

BÖLÜM II.

TESİS İLE İLGİLİ BİLGİLER

GENEL BİLGİLER

1. Tesisin tam adresi:

a) Tesisin bulunduğu il ve ilçenin adı

b) Tesisin Organize sanayi bölgeleri veya endüstri bölgelerinde olması halinde:

- Bölgenin adı

- Tahsis edilen yerin;

- Tahsis Sahibi	:
- Ada No	:
- Parsel No:	:
- Tahsis tarihi ve tahsisin halen geçerli olup olmadığı	:

c) Tesisin bulunduğu arsa-arazi veya bina kiralık ise;

- Mal sahibinin adı	:
- Kiralık yerin adresi	:
- Kira kontratına göre kiralık arsa veya binanın kiralama süresinin başlangıç ve bitiş tarihi	:

d) Tesisin SSK İşyeri Nosu :

e) Elektrik Abone Nosu:

2. Faaliyet konusu :

3. İstihdam (kişi) :

a) Mevcut istihdam :

b) İlave istihdam :

4. Tesisin kapasitesi (Tek Vardiya) :

EK-4. TAAHHÜTNAME

BEYAN VE TAAHHÜT

5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 6 ncı maddesi kapsamında enerji desteğinden yararlanmak üzere Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğüne yaptığım/yaptığımız müracaat ekinde ibraz edilen bilgi ve belgelerin varlığını, muhteviyatı itibarıyla doğruluğunu beyan, destek uygulamasının herhangi bir aşamasında aksinin tespiti halinde ise yararlanılan desteğin 6183 sayılı Amme Alacakları Usulü Hakkında Kanun çerçevesinde tahsil edileceğini kabul ve taahhüt ederiz.

Firma:

Adı veya ünvanı

Yetkili İmzalar

* Müracaat ekinde yer alan tüm bilgi ve belgelerin her sayfasında firma kaşesi ile şirketi temsil ve ilzama yetkili imzalar bulunacaktır.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı

SAYI : B.02.1.HM.0-TUGM/07

KONU: Enerji Desteği

..... VALİLİĞİNE

Bilindiği üzere, Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında 5084 sayılı Kanununun 6 ncı maddesinde yer alan Enerji Desteğinin Uygulanmasına ilişkin Tebliğ” 09.06.2004 tarih ve 25487 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak 01.03.2004 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

Söz konusu Tebliğin 4 üncü maddesinde yer alan “..Kanun kapsamında Vali veya Vali tarafından tayin edilen Vali yardımcılarında birisinin başkanlığında il düzeyinde bir ‘Enerji Desteği Komisyonu’ kurulur. Kurulacak komisyona, Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü, Maliye Bakanlığı (Vergi Dairesi), Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (SSK İl Müdürlüğü), Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş veya Elektrik Dağıtım Şirketlerinden ve varsa OSB’nden birer temsilci katılır Komisyonun sağlıklı olarak çalışabilmesini teminin, Komisyonunda görev verilen kurum ve kuruluşların hangi

düzeyde temsil edileceği Valilik tarafından belirlenir.” hükmü gereği Enerji Desteği Komisyonunun kurulması ve aynı maddede yer alan “...Komisyonun sekretarya

hizmetleri Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğünce yürütülür...” hükmü gereği ise sekretarya hizmetinin Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğünce yürütülmesi gerekmektedir.

Bu nedenle, söz konusu hüküm uyarınca;

a) Tebliğde belirtilen kurum ve kuruluş temsilcilerinin yer aldığı ve temsil düzeyi Valiliğinizce belirlenecek Enerji Desteği Komisyonunun kurulması,

b) Enerji Desteğinden yararlanmak isteyen firmalara ilişkin müracaatların kabul edilmesi ile ön incelemeyi yapacak birimin Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü nezdinde belirlenmesi, gerekmektedir.

Yatırımın ve istihdamın artırılmasını sağlamak amacıyla hazırlanan 5084 sayılı Kanun kapsamında yer alan İlinizin gelir düzeyinin yükseltilmesi, ekonomik hareketliliğin sağlanması, hızlandırılması ve öngörülen hedeflere ulaşılabilmesi açısından, uygulamanın hızlı ve verimli şekilde yürütülmesi önem arz etmektedir.

Bu nedenle, Valilik nezdinde kurulacak Enerji Desteği Komisyon üyelerinin acilen belirlenerek Komisyon Başkanı ve üyelerinin isimlerinin bildirilmesi ayrıca enerji

desteği uygulamasına ilişkin imza yetkililerine ait imza sirkülerinin Müsteşarlığımıza gönderilmesi gerekmektedir

Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğünce yapılacak işlemler ile kurulacak Enerji Desteği Komisyonunca yapılacak değerlendirmelerde dikkate alınacak hususlar

yazımız ekinde belirtilmekte olup, ihtiyaç hasıl olması halinde uygulamada görev alacak personelin eğitimi ve bilgilendirilmesi için yardımcı olunacağını bilinmesi

hususları ile gereğini rica ederim.

EKLER:

EK-1- Uygulamada Dikkat Edilmesi Gerekli Hususlar (7 sayfa)

Ek-1 Uygulamada Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğünce Yapılacak İşlemler

- 1) Enerji Desteği için yapılacak müracaatlar, İl Müdürlüğü yetkililerince İl Müdürlüğüne müracaat tarihi dikkate alınarak değerlendirilecektir.
- 2) Müracaatlarda,
 - a) Firmayı temsil ve ilzama yetkili firma temsilcisi tarafından imzalanmış dilekçe,
 - b) 2004/1 sayılı Tebliğ ekinde yer alan Yatırım Bilgi Formu,
 - c) Yeni kurulan işletmeler için şirket kuruluşuna yönelik Türkiye Ticaret Sicili
 - a) Gazetesi, faaliyette olanlar için şirket kuruluşu ve en son Türkiye Ticaret Sicili
 - b) Gazetesi,
 - c) 2004/1 sayılı Tebliğ eki taahhütname,
 - d) Mevcut işletmeler için 2003 yılına ait II. (2003 Ağustos) dönem bordrosu,
 - e) İmalat sanayinde faaliyette bulunan tesisler için kapasite raporu, turizm konaklama tesisleri için Kültür ve Turizm Bakanlığınca düzenlenen Turizm İşletme Belgesi, eğitim alanında faaliyet gösteren tesisler için Milli Eğitim

- f) Bakanlığı Çalışma İzni, sağlık alanında faaliyet gösteren tesisler için Sağlık Bakanlığı Çalışma İzni,
 - g) Elektrik Abone No ve destekten yararlanılacak döneme ait elektrik enerjisi tüketimi değerleri ve bedelini gösterir fatura aslı,
 - h) Aktarım yapılacak T.C. Ziraat Bankası Şube adı ve Hesap No aranacaktır.
- 3) Aynı firmaya ait birden fazla işletme bulunması halinde her bir işletme için ayrı, ayrı müracaat edilmesi sağlanacaktır
- 4) Müracaatta aranacak bilgi ve belgelerin eksik olması halinde ilgili firmadan eksiklerin tamamlanması istenecektir.
- 5) Müracaatta aranacak bilgi ve belgelerin tamamlanmış olması halinde firma talepleri müracaat tarihi dikkate alınarak dosya halinde Komisyonun değerlendirmesine sunulacaktır.

Enerji Desteği Komisyonunun Değerlendirmeleri

Enerji Desteği uygulanabilmesi teminin Enerji Desteği Komisyonu ayda en az bir kez toplanacaktır. Komisyon, enerji desteğinden yararlanacak işletmeleri ve bu

işletmelerin enerji desteğinden hangi oranda ve ne kadar yararlanacağını tespit ederek Hazine Müsteşarlığı Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğünden aktarım talebinde bulunacaktır Bu nedenle, Enerji Desteği Komisyonunca yapılacak değerlendirmelerde öncelikle;

- 1) İşletmenin faaliyet konusunun imalat sanayi, madencilik, hayvancılık (su ürünleri yetiştiriciliği ve tavukçuluk dahil), seracılık, soğuk hava deposu, turizm-konaklama tesisi, eğitim ve sağ-

lık alanlarında faaliyet göstermekte olduğunun ve 2004/1 sayılı Tebliğin 2 enci ekinde belirtilen asgari kapasitelerde olduğunun belirlenmesi,

- 2) Faaliyette bulunan işletmelerde, Sosyal Sigortalar Kurumu Sigorta İl Müdürlüğüne verilmiş olan bordroda fiilen ve sürekli olarak çalışan işçi sayısının en az 10 işçi olduğunun tespit edilmesi, İşçi sayısının tespitinde dikkate alınacak esaslar:
 - i. 1/10/2003 tarihinden önce faaliyete geçmiş bulunan tesislerde 2003/II (2003/Ağustos) dönemine ilişkin bordroda belirtilen işçi sayısı dikkate alınacaktır Bu işletmelerdeki istihdamın 10 işçiden az olması halinde işletmeler öncelikle istihdam sayısını 10 işçiye tamamlamaları halinde Enerji desteğinden yararlanabileceklerdir.
 - ii. 1/10/2003 tarihinden sonra faaliyete geçen işletmelerde ise faaliyete geçiş tarihinden sonra fiilen ve sürekli olarak en az 10 işçi çalıştırmaları halinde Enerji Desteğinden yararlanılacaklardır
 - iii. İstihdam sayısının enerji desteğinden yararlanılacak istihdam sayısından az olması halinde enerji desteği uygulaması yapılmayacak, istihdamın tekrar enerji desteğinden yararlanabilecek işçi sayısına ulaşması halinde destek uygulaması ilgili döneme ilişkin olarak yapılacaktır.
 - iv. Fiilen ve sürekli olarak çalıştırılan işçi sayısının tespitinde, faaliyetine devam eden işletmelerde bir takvim yılının en az ?'ünde çalıştırılmış işçi sayısı, yıl içinde faaliyete başlanmış olması halinde faaliyette bulunulan süre dikkate alınarak faaliyette bulunulan sürenin en az ?'ünde çalıştırılmış işçi sayısı esas alınacaktır

- 3) Enerji desteği kapsamındaki işletmeye ait, destek uygulanacak döneme ilişkin elektrik tüketim miktarını ve bedelini gösterir fatura aslı ve aynı döneme ait sigorta prim bordrosu dikkate alınarak yararlanılacak enerji desteği miktarının hesaplanması, Enerji desteği miktarının hesaplanmasında dikkate alınacak esaslar;
- i. Enerji desteğinin oranı elektrik enerjisi giderlerinin %20'sidir (Elektrik fatura bedelinin %20'si).
 - ii. Yeni işe başlayan (1/10/2003 tarihinden sonra) ve 10 işçi çalıştıran işletmeler için enerji desteği oranı %20 olarak uygulanacak olup, 10 işçiden fazla çalıştırılan her bir işçi için %20 oranına 0,5 puan ilave edilecektir. Şöyle ki, 10 işçi çalışan bir işletmede enerji desteği oranı % 20 iken 15 işçi çalışan bir işletmede bu oran $\%20 + \%(5 * 0,5) = \%22,5$ olarak uygulanacaktır.
 - iii. Faaliyette olan işletmeler mevcut işçi sayılarını %20 oranında arttırmaları halinde enerji desteğinden yararlanabileceklerdir. Şöyle ki, 10 işçi çalışan işletmede %20 oranında işçi sayısında artış aranacak olup, işçi sayısının en az $(10 * \%20 = 2)$ 2 kişi artması halinde işletme için %20 oranında enerji desteğinden yararlanma imkanı olacak ve 12 işçilik istihdamın üzerine yapılacak her bir işçi için 0,5 puan ilave edilerek nihai enerji desteği oranı bulunacaktır. Diğer bir deyişle, 1/10/2003 tarihinden önce 10 işçi çalışan bir işletmede bu tarihten sonra 10 işçi çalışması halinde enerji desteğinden yararlanma imkanı olmayacak, 12 işçi çalıştırılması halinde %20, 20 işçi çalıştırılması halinde ise $\%20 + \%(8 * 0,5) = \%24$ oranında enerji desteğinden yararlanma imkanı olacaktır.

- iv. İlave istihdam ile birlikte hesaplanan enerji desteği oranları organize sanayi bölgesi veya endüstri bölgelerinde faaliyette bulunan işletmeler için %50, bu bölgeler dışında faaliyette bulunan işletmeler için ise %40 oranını geçmeyecektir.
- 4) Aynı firmaya ait birden fazla işletme bulunması halinde her bir işletme için ayrı değerlendirme yapılacaktır
- 5) Aynı firmaya ait aynı adreste ancak farklı işkollarında faaliyette bulunan işletmeler için sadece 2004/1 sayılı Tebliğ ekinde belirlenen yatırım konularında faaliyette bulunan işletmeler dikkate alınacaktır
- 6) Aynı firmaya ait aynı adreste ancak farklı işkollarında faaliyette bulunan işletmelerin bir bölümünün, 2004/1 sayılı Tebliğ ekinde belirlenen yatırım konularında faaliyette bulunduğu ve enerji desteğinden yararlanabileceğinin tespit edilmesi halinde, enerji desteğinden yararlanabilecek işletmeler için müstakil satış kullanılması halinde talep değerlendirilecektir
- 7) Enerji desteği taleplerinde;
- a. Mevcut veya faaliyette bulunan işletmelerin devredilmesi, birleştirilmesi, bölünmesi veya nevi değiştirmesi,
- b. Mevcut işletmenin kapatılarak değişik ad veya ünvan veya iş birimi olarak tekrar açılması,
- c. Yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması,
- d. Şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi, gi-

- bi ek bir kapasite ya da istihdam artışına neden olmayan işlemlerin
- e. gerçekleştirilmesi halinde enerji desteği uygulaması yapılmayacaktır.
- 8) Enerji desteği uygulaması; dağıtım şirketlerinin uyguladığı tarife üzerinden, elektrik üretimi ve dağıtımının organize sanayi bölgesince yapıldığı alanlarda ise organize sanayi bölgesinin işletmelere uyguladığı tarife üzerinden yapılacaktır
- 9) Komisyona yanlış ya da yanıltıcı bilgi ve belge sunulması veya belgelerde tahrifat yapıldığının tespit edilmesi halinde, bu durum yararlanılan enerji desteğinin 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde geri alınması için Hazine Müsteşarlığı Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğüne bildirilecektir.
- 10) Fiilen ve sürekli olarak çalıştırılan işçi sayısı dikkate alınarak enerji desteği uygulanan işletmelerde, yıl sonu itibarıyla söz konusu işçi sayısının bir takvim yılının en az $\frac{3}{4}$ ünde çalıştırılanlardan az olduğunun tespit edilmesi halinde, bu durum yararlanılan enerji desteğinin 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde geri alınması için Hazine Müsteşarlığı Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğüne bildirilecektir.
- 11) Komisyonca her ay yapılan değerlendirme sonucunda enerji desteğinden yararlandırılması uygun görülen işletmeler için Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası aracılığıyla aktarım yapılacak firma bilgilerini içerir (Ek 1) liste Komisyon Başkanınca veya imza yetkililerince onaylanarak Hazine Müsteşarlığı Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğüne gönderilecektir.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı

SAYI : B.02.1.HM.0-TUGM.07

KONU : Enerji Desteği Hk.

04.11.2004 68315

.....VALİLİĞİNE

(Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü)

Bilindiği üzere, Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında 5084 sayılı Kanunun 6 cı maddesi çerçevesinde yürürlüğe girmiş olan 2004/1 sayılı Enerji Desteğinin Uygulanmasına İlişkin Tebliğin sağlıklı olarak işletilmesi ve uygulamalarda bütünlüğün sağlanabilmesini teminin 16-20 Ağustos 2004 tarihleri arasında Müsteşarlığımızda seri toplantılar düzenlenmiştir. Söz konusu toplantılarda, uygulamaya yönelik ortaya çıkan veya çıkabilecek sorunlar ile tereddütler irdelenmiştir. Söz konusu toplantılarda dile getirilen veya daha sonra ortaya çıkan sorun ve tereddütlere yönelik Müsteşarlığımız görüşü yazımız ekinde yer almaktadır. Toplantılarda gündeme alınmayan veya öngörülemeyen hususların ortaya çıkması veya tereddüt olması halinde Müsteşarlığımız görüşünün alınması gerekmekte olup, enerji desteği ile ilgili tüm mevzuat ile uygulamaya ilişkin esaslar, Müsteşarlığımız internet sitesinde (www.hazine.gov.tr) tüm uygulayıcı birimlerin ve enerji desteğinden yararlananların kullanımına sunulmaktadır.

Ayrıca, enerji desteği ile ilgili uygulamanın etkin, hızlı ve verimli bir şekilde yürütülmesini teminen varsa e-posta adresinizin Müsteşarlığımıza (Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğü) iletilmesinde yarar görölmektedir. Öte yandan, İliniz bünyesinde oluşturulan Enerji Desteği Komisyonunca Müsteşarlığımıza iletilmiş bulunan önceki dönemlere ait “Enerji Desteği Aktarım Tablo ve Bilgileri”de ekte yer alan uygulama esasları çerçevesinde bir değişiklik bulunması halinde, bunların önümüzdeki günlerde yapılacak olan ödemelerden önce acilen Müsteşarlığımıza gönderilmesi gerekmektedir.

Bilgileri ve gereğini rica ederim.

Feridun BİLGİN
Müsteşar a.
Teşvik ve Uygulama
Genel Müdür V.

EKLER:

EK-1 Enerji Desteği Uygulama Esasları (4 Sayfa)

DAĞITIM:5084 sayılı Kanun Kapsamındaki İl Valilikleri

ENERJİ DESTEĞİ UYGULAMA ESASLARI

(1)

Tesis Tanımı

Kanun kapsamında yer alan sektörlere yönelik aynı adreste faaliyette bulunan entegre tesisler dahil üretim tesisleri ile, bu tesislere ait idari ve teknik birimler enerji desteğinden yararlanacak işletmeler olarak değerlendirilecektir.

Enerji Desteğinin Uygulamasına İlişkin 2004/1 sayılı Tebliğin 9. maddesinde yer alan “..Kanun kapsamında aynı firmaya ait birden fazla tesisin bulunması halinde her bir tesis için ayrı müracaatta bulunulması gerekmektedir...” hükmü uyarınca aynı yatırım konusuna sahip olmakla birlikte, altyapı bütünlüğü taşımayan, farklı adreste faaliyette bulunan ve farklı abone numarası olan tesisler ile ilgili enerji desteği talepleri münferiden değerlendirilecektir. Enerji desteği kapsamında yer alan tesiste bulunan istihdamın tesbitinde, sözleşme konusu tesise ait SSK İşyeri Numarası altında işveren ve aracılarda istihdam edilen toplam personel sayısı dikkate alınacaktır. Tesisin kiralık olması halinde, kiralayan bu destekten yararlanabilecek olup, kiralayanın enerji desteğinden yararlanabilmesi için, kendi adına SSK İşyeri Numarası alması ayrıca elektrik aboneliğini de devralması gerekmektedir.

Faaliyette Olan İşletme

Kanunda yer alan;

“Kanun kapsamında yer alan illerde;

a) Mevcut veya faaliyette bulunan işletmelerin devredilmesi, birleştirilmesi, bölünmesi veya nevi değiştirmesi,

b) Mevcut işletmenin kapatılarak değişik ad veya unvan veya iş birimi olarak tekrar açılması,

c) Yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması,

d) Şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi, gibi ek bir kapasite ya da istihdam artışına neden olmayan işlemlerin gerçekleştirilmesi halinde enerji desteğinden yararlanılamaz” hükmü gereği, Kanun kapsamı illerde 1.10.2003 tarihi itibarıyla mevcut ve faaliyetine devam eden tesisler “faaliyette olan işletme” kapsamında değerlendirilecektir. Bu işletmelerin enerji desteğinden yararlanabilmeleri ancak mevcut istihdamın asgari % 20 oranında artırılması halinde söz konusu olabilecektir. Özelleştirme yoluyla edinilen tesisler de aynı kapsamda değerlendirilecek olup, enerji desteğinden yararlanılabilmesi için, özelleştirilen tesiste 1.10.2003 tarihi itibarıyla çalıştırılan işçi sayısının % 20 oranında artırılması gerekmektedir. Kanun kapsamında olmayan illerden Kanun kapsamındaki illere nakledilmiş veya farklı bir unvanla yeniden faaliyete geçilmiş işletmeler yeni kurulmuş işletme kapsamında değerlendirilmeyecektir.

İşletmelerin faaliyetlerine geçici olarak ara vermiş olmaları ve 2003 yılı Ağustos ayı bordrosunda istihdamın olmaması halinde; bir önceki ay (Temmuz) bordrosunda kayıtlı istihdam sayısına bakılacaktır. Bu ayda da istihdamın olmaması halinde işçi sayısının tespitinde sırasıyla Haziran ve Mayıs ayları bordrolarındaki istihdam dikkate alınacaktır

İşletmenin 2. dönem dört aylık bordrosunda herhangi bir istihdam

bulunmaması durumunda bu işletme “yeni ise başlamış işletme” statüsünde kabul edilecektir.

İşletmelerin elektrik enerjisi giderinin hesaplanmasında, eski dönem borçları, bunların gecikme faizleri ve KDV hariç olmak üzere, desteğe konu döneme ait “Enerji ve Güç Bedelleri” toplamı dikkate alınacaktır. Enerji desteği uygulamasında indirim konu döneme ait ödenmiş fatura değerleri dikkate alınarak işlem yapılacaktır.

Fiilen ve Sürekli Olarak Çalışan İşçi Sayısı

Kanunda yer alan “fiilen ve sürekli olarak çalışan işçi sayısı”nın tespitinde, 4857 sayılı İş Kanununun 13 üncü maddesinde yer alan “tam süreli” çalışma esasları çerçevesinde değerlendirme yapılacak olup, “SSK Aylık Prim ve Hizmet Belgesi”nde yer alan toplam prim ödemesi gün sayısının otuza bölünmesi suretiyle bulunacak değer, işletmenin enerji desteği miktarının belirlenmesinde esas alınacak mevcut/ilave istihdam değeri olarak kabul edilecektir.

Örneğin; 1.10.2003 tarihinden önce faaliyette olan işletmenin Ağustos ayı bordrosunda toplam prim ödeme gün sayısı 300 ise, 300 günün 30’a bölünmesi sonucu bulunan 10 değeri, işletmenin enerji desteğine konu fiilen ve sürekli çalışan işçi sayısını oluşturacaktır. Bu işletmenin enerji desteğinden yararlanabilmesi için $(10 \times \%20 = 2)$ istihdam sayısının 2 kişi daha artırılarak toplam istihdamın 12 kişi olması gerekecektir. 12 kişi için enerji desteği oranı %20 olacak, bunun üzerindeki her bir istihdam için bu orana 0,5 puan ilave edilecektir. Söz konusu işletmenin enerji desteğinden yararlanmak için müracaat ettiği dönem bordrosunda toplam prim ödeme gün sayısının 450 olduğu varsayıldığında ise işletmenin enerji desteğinden yararlanacağı dönemde fiilen ve sürekli olarak çalıştırdığı işçi sayısı $450/30=15$ ve ilave istihdamı ise $15-10=5$ kişi olacak, bu durumda

söz konusu işletme %21,5 oranında enerji desteğinden yararlanacaktır. Toplam prim ödeme gün sayısının otuza bölünmesi halinde ortaya çıkan değerin küsuratlı çıkması halinde, küsuratlı kişim ihmal edilecektir.

Örneğin; toplam prim ödeme gün sayısı 500 ise, $(500/30 = 16,6)$ fiilen ve sürekli çalışan işçi sayısı 16 olarak kabul edilecektir.

Yatırımı Devam Eden İşletmeler

5084 sayılı Kanunda değişiklik yapan 5228 sayılı Kanunun 55 inci maddesinde yer alan “Bu Kanunun yayımını izleyen tarihten itibaren azami iki yıl içinde tamamlanan yeni yatırımlarda, 3, 4 ve 6 nci maddelerde yer alan destek ve teşvikler, bu maddelerde yer alan sürelerle bakılmaksızın yatırımın tamamlandığı tarihi izleyen 5 yıl süresince uygulanır.” hükmü gereğince, Kanunun yayımı tarihi olan 31.07.2004 tarihini izleyen iki yıl içinde yani 31.07.2006 yılına kadar tamamlanan yatırımlar, tamamlandığı tarihi takip eden 5 yıl süre ile enerji desteğinden yararlanacaktır. Örneğin; yatırımın 31.01.2006 tarihinde tamamlanmış olması halinde bu işletme için enerji desteği 31.01.2011 tarihine kadar uygulanacaktır. Ancak yatırımın 31.07.2006 tarihinden sonra tamamlanması halinde, enerji desteği uygulaması 31.12.2008 tarihi itibarıyla sona erecektir

Bir takvim yılının en az $3/4$ 'ünde çalıştırılmış işçi sayısı

5084 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinde yer alan “Fiilen ve sürekli olarak çalıştırılan işçi sayısının tespitinde, bir takvim yılının en az $3/4$ 'ünde çalıştırılmış işçi sayısı esas alınır. Yıl içinde faaliyete başlanılmış olması halinde faaliyette bulunulan süre dikkate alınır” hükmü uyarınca;

a) 1.10.2003 tarihinden önce faaliyette olan işletmeler açısından; 2004 yılına ait enerji desteği uygulaması Mart 2004 itibarıyla başlamış olmakla birlikte, $\frac{3}{4}$ oranının hesaplanmasında 2004 yılı Ocak-Aralık dönemi esas alınacaktır. Bu işletmeler için 2004 yılı enerji desteğinden yararlanma koşulu, en az 9 ay boyunca öngörülen asgari istihdam değerinin sağlanması olacaktır.

b) Yeni işe başlayan işletmeler açısından ise, işletmenin faaliyete geçtiği tarihten yıl sonuna kadar geçen sürenin $\frac{3}{4}$ 'ü esas alınacaktır. Örneğin, işletme 1.06.2005 tarihinde faaliyete geçmiş ise, bu işletme için Haziran-Aralık ayları arasındaki dönem esas alınacaktır. Diğer bir deyişle, ($6 \times \frac{3}{4}$) 4,5 ay boyunca asgari istihdam sağlanacaktır. Takip eden yıllar için ise, $\frac{3}{4}$ oranı bir takvim yılı için geçerli olacaktır.

c) Enerji desteği uygulaması başladıktan sonra, devam eden yıllarda işletmelerin yıl içinde enerji desteğinden yararlandıkları ay sayısı 9 aydan az olmayacaktır.

d) İşletmenin enerji desteğinden yararlanabilmesi için istihdam edilmesi gereken ilave istihdam miktarının altında kalan aylarda indirim uygulanmayacaktır.

Örnek –1 Yeni İşe Başlayan İşletme (A Şirketi)

Gerekli İstihdam : 10 kişi

İşe Başlama Tarihi : Temmuz 2004

Müracaat Tarihi : Temmuz 2004

AYLAR	A Şirketi (Toplam İstihdam)	A Şirketi (Enerji desteği oranı)
OCAK		
ŞUBAT		
MART		
NİSAN		
MAYIS		
HAZİRAN		
TEMMUZ	11	20,5
AĞUSTOS	13	21,5
EYLÜL	20	25
EKİM	10	20
KASIM	7	0
ARALIK	17	23,5

Temmuz ayında işe başlayan A Şirketi bu aydan itibaren enerji desteğinden yararlanma hakkına sahip olacaktır. Bu işletmenin (6 ayın $\frac{3}{4}$ 'ü) 4,5 ay süreyle 10'un üstünde istihdam sağlaması gerekmektedir. Tabloda görüldüğü üzere bu işletmenin sadece Kasım ayında 10 kişinin altında istihdam sağladığı göz önüne alındığında ($6 - 1 = 5$) bu işletme için herhangi bir müeyyide uygulanmayacaktır.

Örnek 2 Faaliyette Olan İşletme (B Şirketi)

Mevcut İstihdam	: 30 kişi
Artırılması Gereken İlave İstihdam	: 6 kişi
Enerji desteğinden yararlanabilmesi için gerekli asgari istihdam	: 36 kişi
Müracaat Tarihi	: Mart 2004

AYLAR	B Şirketi (Toplam İstihdam)	B Şirketi (Enerji desteği oranı)
OCAK	40	En. desteği yok
ŞUBAT	25	En. Desteği yok
MART	32	0
NİSAN	25	0
MAYIS	38	21
HAZİRAN	33	0
TEMMUZ	36	20
AĞUSTOS	40	22
EYLÜL	46	25
EKİM	35	0
KASIM	50	27
ARALIK	39	21,5

5084 sayılı Kanununun 6 ncı maddesi gereği, 1.10.2003 tarihinden önce faaliyette olan bu işletme için enerji desteği uygulaması, 1.3.2004 tarihi itibarıyla başlamış olacaktır. Ancak, bu işletme açısından $\frac{3}{4}$ oranı Ocak ayından itibaren dönem sonuna kadar geçen süre dikkate alınarak hesaplanacaktır. B şirketi işletme 2004 yılında 9 ay süreyle, çalıştırması gerekli (mevcut + % 20) asgari istihdam sayısı olan 36'nın üstünde işçi çalıştırmalıdır. Tabloda da görüldüğü

üzere; bu işletme için, 5 aylık sürede 36 kişilik istihdamın altında kaldığından yararlanılan enerji desteğinin, 6183sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde geri alınması gerekmektedir.

$\frac{3}{4}$ oranı ile ilgili olarak, özellikle dönemsel faaliyetlerde bulunan sektörler (tuğla ve kiremit imalatı, kütlü pamuk işleme, meyve-sebze işleme v.b) ve Kanunun yayımlandığı tarihte faaliyette oldukları halde, 9 aylık süreyi dolduramayacak olan firmaların bilgilendirilmesi büyük önem arz etmektedir. Örneğin; 2001 yılında kurulmuş olan bir işletme, 2004 yılı Temmuz ayında destekten yararlanma talebinde bulunduğu; bu işletme için, hangi ayda müracaat edilirse edilsin $\frac{3}{4}$ oranının tespitinde Ocak-Aralık dönemi dikkate alınacağından, müracaat tarihinde %20 oranında istihdam artışının sağlanamamış olduğunun tespiti halinde, bu işletmenin 2004 yılına ilişkin enerji desteği talebinin dikkate alınmaması ve bu durumun ilgiliye bildirilmesi gerekmektedir.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı

SAYI :B.02.1.HM.0-TUGM/07 **27.12.2004**

KONU : Enerji Desteği Hk.

..... VALİLİĞİNE

(Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü)

İLGİ : a) 24.06.2004 tarih ve 39396 sayılı yazımız

b) 04.11.2004 tarih ve 68315 sayılı yazımız

c) 22.11.2004 tarih ve 71257 sayılı yazımız

Bilindiği üzere, ilgi (a) ve (b)'de kayıtlı yazılarımızda, 5084 sayılı Kanun kapsamında Valiliğiniz nezdinde kurulan Enerji Desteği Komisyonunca her ay yapılan değerlendirme sonucunda enerji desteğinden yararlanması uygun görülen işletmelere ait genel bilgileri içerir listelerin hazırlanarak EK-2 "Firma İşletme Bilgileri"nin Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü nezdinde muhafaza edilmesi ve EK-1 "Aktarım Tablosu" ve EK-3 "Genel Bilgiler" listelerinin ise Komisyon Başkanınca veya yetki verilen kişilerce onaylanarak birer örneğinin Müsteşarlığımıza (Tespik ve Uygulama Genel Müdürlüğü) gönderilmesi istenilmiştir. Enerji Desteği ödemeleri, anılan Komisyonların çalışmaları sonucunda Valiliklerce yapılan müracaatlara istinaden 25.11.2004 ve 06.12.2004 tarihlerinde T.Cumhuriyet Merkez Bankası'na aktarım yapılmak suretiyle başlamış bulunmaktadır. Söz konusu ödemelerle ilgili olarak Valiliklerden intikal eden mür-

caatların değerlendirmeleri esnasında, bazı hususların açıklanması ihtiyacı hasıl olmuştur. Şöyleki, enerji desteği ile ilgili yeknesak uygulama yapılabilmesi ve istatistiki bilgilerin daha sağlıklı olarak toplanabilmesi için;

- Müracaata konu taleplerin komisyonca değerlendirilmesi ve komisyon üyelerince listelerin imzalanmak suretiyle onaylanması, imza yetkilerinde bir değişiklik olması halinde bilgi verilmesi,
- EK1, EK2, EK3 listelerinin ödemelere ilişkin taleplerle birlikte gönderilmesi,
- Özellikle EK-1 “Aktarım Tablosu” ve EK-2 “Firma İşletme Bilgileri”nin doğruluğu ve aynı bilgiyi içermesine azami özenin gösterilmesi,
- Ödeme yapılacak olan firmaların vergi dairelerinin ve vergi numaralarının bildirilmesi,
- Firmaların ünvanlarının her müracaatta aynı şekilde ve açık olarak yazılmasına özen gösterilmesi ve ünvan değişikliği olması halinde ayrıca bilgi verilmesi,
- Listelerin aylar itibarıyla ayrı ayrı hazırlanarak gönderilmesi,
- 01.01.2005 tarihi itibarıyla Yeni Türk Lirası uygulamasına geçileceğinden listelerin YTL cinsinden hazırlanması,
- EK-2 “Firma İşletme Bilgileri” ve EK-3 “Genel Bilgiler” listesinde sektör / yatırım konusu (5. ve 1.) sütununda sektör ile birlikte yatırım konusunun da belirtilmesi hususuna özen gösterilmesi,
- Eski işletmelerde EK2 ve EK3’de yer alan mevcut istihdam ve

%20 (8.a-8.b, 3.a-3.b) sütunlarındaki değerler 1/10/2003 tarihi itibarıyla belirleneceğinden bu değerlerin her ay için aynı olması,

- Valiliklerde doğrudan bağlantı kurulabilecek yetkili kişi/kişilerin telefon, faks ve email adresinin acilen bildirilmesi, büyük önem arz etmektedir.

Ayrıca enerji desteği uygulaması ile ilgili olarak,

- EK-2 “Firma İşletme Bilgileri”nde yer alan mevcut istihdam (8.a) hesap edilirken, “SSK Aylık Prim ve Hizmet Belgeleri”nde gösterilen prim ödeme gün sayısının 30’a bölünmesi sonucu çıkan değer in küsuratlı olması halinde küsuratın ihmal edilerek işçi sayısının bulunması (Örneğin: A firması için Ağustos 2003 SSK Aylık Prim ve Hizmet Belgesindeki prim ödeme gün sayısı 1133 ise, gün sayısının 30’a bölünmesiyle bulunacak fiilen çalışan işçi sayısı $(1133/30=37,76)$ 37 kişi olacaktır.),

- Aynı şekilde, mevcut istihdamın %20’si (8.b) hesaplanırken yine aynı yöntemin kullanılması (37 kişilik mevcut çalışanı olan tesiste %20 istihdam sayısı $(37*0,20=7,4)$ 7 kişi olarak hesaplanacaktır),

- EK2’de yer alan ilave istihdam (9) sütununa %20’nin üzerine alınan işçi sayısının yazılması (örneğin: 37 işçi çalışan tesiste **mevcut işçi sayısı: 37, %20 işçi sayısı:7, ilave işçi sayısı:1** (7+1 değıl) olarak belirtilecektir.),

- Eski İşletme olan ve mevcut işçi sayısı 10 kişinin altında olan işletmelerin de işçi sayısının, %20 artış ile birlikte 10 kişiye ulaşması halinde bu destekten yararlanması mümkün olacağından EK2 listesinde %20 (8.b) sütununun boş bırakılarak listenin altına “**Sıra no ...’de yer alan firma mevcut istihdamını 10’a tamamlamak için kişi almıştır** “ ibaresinin konulması ve ilave istihdam (9) sütu-

nuna 10 kişiye tamamlandıktan sonra alınan ilave istihdam sayısının dercedilmesi,

gerekmektedir.

Bilgileri ile gereğini rica ederim.

EKLER :

EK-1 EK1, EK2, EK3 listeler (3sayfa)

EK-2 Örnek Uygulama (3sayfa)

DAĞITIM:

5084 Sayılı Kanun Kapsamındaki İlValilikleri

ENERJİ DESTEĞİ İLE İLGİLİ SIKÇA SORULAN SORULAR

1- 5084 sayılı Kanun'un kapsamı nedir?

a) Vergi ve sigorta primi teşvikleri ile enerji desteği açısından Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca 2001 yılı için belirlenen fert başına gayri safi yurt içi hâsıla tutarı, 1500ABD Doları veya daha az olan iller ile bu iller dışında kalan ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca 2003 yılı için belirlenen sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasına göre endeks değeri eksi olan illeri,¹⁵

b) Bedelsiz arsa ve arazi temini açısından (a) bendindeki iller ile kalkınmada öncelikli yöreler kapsamındaki diğer illeri, Kapsar¹⁶

2- 5084 sayılı Kanun kapsamına giren iller hangileridir?

Vergi ve sigorta primi teşvikleri ile enerji desteği açısından; Adıyaman, Afyon, Ağrı, Aksaray, Amasya, Ardahan, Bartın, Batman, Bayburt, Bingöl, Bitlis Çankırı, Diyarbakır, Düzce, Erzincan, Erzurum, Giresun, Gümüşhane, Hakkari, Iğdır, Kars, Kırşehir, Malatya, Mardin, Muş, Ordu, Osmaniye, Siirt, Sinop, Sivas, Şanlıurfa, Şırnak, Tokat, Uşak, Van, Yozgat. 5084 sayılı Kanunun kapsamına giren 36 İl'e ilaveten, bu defa 5350 sayılı Kanun ile yapılan düzenleme sonucunda, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca 2003 yılı için belirlenen sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasına göre endeks değeri eksi olan **Kilis, Tunceli, Kastamonu, Niğde, Kahramanmaraş, Çorum, Artvin, Kütahya, Trabzon, Rize, Elazığ,**

15 (5350 sayılı kanunla değişmeden önceki madde : a) Vergi ve sigorta primi teşvikleri ile enerji desteği açısından Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca 2001 yılı için belirlenen fert başına gayrisafi yurt içi hâsıla tutarı 1500ABD Doları veya daha az olan illeri,)

16 .

Karaman ve Nevşehir olmak üzere **13 il daha 1.4.2005 tarihi itibariyle** kapsama dahil edilerek toplam **49 İl'de** faaliyet gösteren gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olan işverenlerin diğer teşviklerin yanı sıra sigorta primi işveren hissesi teşvikinden şartları taşımaları kaydıyla yararlanma imkanı sağlanmıştır

3- Enerji Desteği uygulamasından yararlanma şartları nelerdir?

a- 31.12.2008 tarihine kadar uygulanmak üzere 2 nci maddenin (a) bendi kapsamındaki illerde, 01.04.2005 tarihinden itibaren faaliyete geçen, fiilen ve sürekli olarak; hayvancılık (su ürünleri yetiştiriciliği ve tavukçuluk dahil), seracılık, sertifikalı tohumculuk ve soğuk hava deposu yatırımlarında asgari on; imalât sanayi, madencilik, turizm konaklama tesisi, eğitim veya sağlık alanlarında ise asgari otuz işçi çalıştıran işletmeler

b- 01.04.2005 tarihinden önce yukarıdaki fıkrada belirtilen alanlarda faaliyete geçmiş olan işletmeler, 01.01.2005 tarihinden önce ilgili idareye vermiş oldukları en son aylık prim ve hizmet belgesinde bildirdikleri işçi sayılarını, 01.04.2005 tarihinden itibaren fiilen ve sürekli olarak; hayvancılık (su ürünleri yetiştiriciliği ve tavukçuluk dahil), seracılık, sertifikalı tohumculuk ve soğuk hava deposu yatırımlarında en az yüzde yirmi oranında artırımları ve çalıştırılan toplam işçi sayısının asgari on kişiye ulaşması; imalât sanayi, madencilik, turizm konaklama tesisi, eğitim veya sağlık alanlarında ise en az yüzde yirmi oranında artırımları ve çalıştırılan toplam işçi sayısının asgari otuz kişiye ulaşması halinde faaliyet gösteren işletmeler

c- a ve b bentleri kapsamında bulunan işletmelerin enerji teşvikinden yararlanabilmeleri için 09.06.2004 tarih ve 25487 sayılı Resmi

Gazetede yayımlanan 2004/1 sayılı Tebliğin Ek-2 listesinde yer alan asgari kapasitelerde olmaları gerekmektedir

4- Enerji desteği ile ilgili müracaatta aranan belgeler nelerdir?

Destekten yararlanılması istenilen her bir tesis için ayrı ayrı olmak üzere aşağıdaki bilgi ve belgeler;

- a) 2004/1 sayılı Tebliğde yer alan Ek 3'teki örneğe uygun olarak hazırlanmış Bilgi Formu,
- b) Yeni kurulan işletmeler için şirket kuruluşuna yönelik Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi (TTSG), faaliyette olanlar için şirket kuruluşunu ve en son durumu gösterir TTSG,
- c) 2004/1 sayılı Tebliğin Ek-4'ündeki örneğe uygun olarak hazırlanmış taahhütname
- d) Mevcut işletmeler için 2003 yılına ait II. dönem bordrosu,
- e) İmalat sanayindeki tesislere yönelik kapasite raporu,
- f) Turizm-konaklama tesislerinde Kültür ve Turizm Bakanlığınca düzenlenen Turizm İşletme Belgesi, eğitim alanında faaliyet gösteren tesislerde Milli Eğitim Bakanlığı Çalışma İzni, sağlık alanında faaliyet gösteren tesislerde Sağlık Bakanlığı Çalışma İzni,
- g) Elektrik Abone No ve destekten yararlanılacak döneme ait elektrik enerjisi tüketimi değerlerini gösterir fatura,
- h) Aktarım yapılacak T.C. Ziraat Bankası Şube adı ve Hesap No'su.,
- i) Firmanın vergi dairesi ve vergi numarası, aranmaktadır

5- Enerji desteği ile ilgili müracaatlar nasıl ve nereye yapılır?

Müracaattta aranan bilgi ve belgelerle, işletmenin bulunduğu ilde-ki Valilik nezdinde bulunan Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü'ne her bir tesis için ayrı ayrı müracaat edilir

6- Yeni kurulmuş işletmeler için yararlanılacak enerji desteği oranı nasıl tespit edilir?

İstihdam sayısı yasada öngörülen asgari oranlarda olan işletmeler için asgari enerji desteği oranı % 20'dir. Asgari oranların üzerinde yaratılan her ilave istihdama, 0,5 puan enerji desteği ilave edilerek yararlanılacak enerji desteği oranı belirlenir

7- Faaliyette olan işletmeler için enerji desteği oranı nasıl tespit edilir?

Faaliyette bulunan işletmelerden mevcut işçi sayısını % 20 oranında artıranların (% 20 ilave yapıldığında toplam istihdam asgari oranının altında kalıyor ise istihdam sayısının asgari sayıya tamamlanması gerekmektedir) enerji desteği oranı % 20'dir. Bu istihdamın üzerine yapılan her ilave istihdama, 0,5 puan ilave edilerek yararlanılacak enerji desteği oranı belirlenir.

8- Enerji desteği oranı azami ne kadardır?

Organize Sanayi Bölgelerinde veya Endüstri Bölgelerinde bulunan işletmeler için enerji desteği oranı en fazla %50, diğer alanlarda kurulu işletmeler için en fazla %40'dır.

9- Yeni kurulmuş işletmeler için asgari istihdam sayısı kaçtır?

a-hayvancılık (su ürünleri yetiştiriciliği ve tavukçuluk dahil), sera-

cılık, sertifikalı tohumculuk ve soğuk hava deposu yatırımlarında asgari on;

b-imalât sanayi, madencilik, turizm konaklama tesisi, eğitim veya sağlık alanlarında ise asgari otuz işçidir

10- Fıilen ve Sürekli Olarak Çalışan İşçi Sayısı nasıl tespit edilir?

SSK Aylık Prim ve Hizmet Belgesi esas alınır işçi sayısı işletmenin enerji desteği miktarının Belirlenmesin de esas alınacak mevcut/ ila ve istihdam değeri olarak kabul edilir.

11- Faaliyette olan işletmeler için ³/₄ uygulaması nedir?

5350 sayılı yasanın Geçici 1 maddes c bende gereğince uygulamadan kaldırılmıştır

12- Kanun kapsamında aynı firmaya ait birden fazla tesisin bulunması halinde enerji desteği uygulaması nasıl olacaktır?

Her bir tesis için ayrı müracaatta bulunularak her bir tesis için ayrı olarak enerji desteğinden yararlanılabilir.

13- Aynı kaynaktan enerji kullanan idari ve teknik birimler, su deposu, lojman, misafirhane, kazan dairesi gibi birimler üretim tesisleri ile birlikte bir bütün olarak değerlendirilebilir mi?

Kanun kapsamında yer alan sektöre yönelik üretim tesisleri ile, bu tesislere ait idari ve teknik birimler bir bütün olarak değerlendirilir.

14- Aynı kaynaktan enerji kullanan tesislerin bir kısmının Kanun kapsamında olmaması durumunda enerji desteği uygulaması nasıl olacaktır?

Enerji desteğinden faydalanması öngörülen tesis veya tesislerin

elektrik enerjisi tüketimi yönünden diğerlerinden ayrılması ve müstakil sayaç kullanılması zorunludur

15- Mevcut işletmenin kapatılarak değişik ad veya ünvan veya iş birimi olarak tekrar açılması, halinde firma enerji desteğinden faydalanabilir mi?

Bu tür işletmeler; 30.10.2004 tarihi itibarıyla çalıştırılan mevcut işçi sayısını en az %20 oranında artırılması ve asgari orana ulaşılması halinde, tekrar faaliyete geçtiği tarihten itibaren enerji desteğinden faydalanabilir.

16- Enerji desteği uygulama tarifeleri nasıl tespit edilir?

Kanun kapsamında yer alan illerde, enerji desteği uygulaması dağıtım şirketlerinin uyguladığı tarife üzerinden yapılır Elektrik üretimi ve dağıtımının OSB'nce yapıldığı

alanlarda ise OSB'nin işletmelere uyguladığı tarife üzerinden yürütülür. İşletmelerin enerji desteği tutarının hesaplanmasında faturalardaki enerji ve güç bedelleri toplamı dikkate alınır

17- Firmanın fabrika binasının kiralık olması durumunda enerji desteği uygulaması nasıl olacaktır?

Kiralayanın enerji desteğinden yararlanabilmesi için kendi adına SSK İşyeri Numarası alması ve kendi adına elektrik aboneliğini devralması gerekmektedir.

18- Elektrik enerjisi desteği uygulamasında faturanın KDV dahil tutarı mı KDV hariç tutarı mı esas alınır?

KDV hariç tutar esas alınır

19- Enerji desteği uygulaması LPG, motorin, fueloil, doğalgaz gibi imalatta ve üretimde kullanılan diğer enerjileri kapsar mı?

Enerji desteği uygulaması sadece elektrik enerjisi giderleri için yapılmaktadır

20- Başka yörelerden 5084 sayılı Kanun kapsamında olan 49 il - den birine tesis taşındığı takdirde firma enerji desteğinden faydalanabilir mi?

Yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması, şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değişmesi gibi ek bir kapasite ve istihdam artışına neden olmayan, sadece teşviklerden yararlanmak amacıyla yapılan işlemler, yeni işe başlayan firma olarak değerlendirilmez ve teşviklerden yararlanamaz. Bu firmaların enerji desteğinden yararlanabilmeleri için istihdamlarını asgari %20 oranında artırmaları gerekmektedir

21- Firmanın kapasitesini belirlemede kapasite raporundaki değer mi yoksa fiili üretim miktarı mı dikkate alınacaktır?

Firmanın kapasitesinin belirlenmesinde kapasite raporundaki değerin göz önüne alınması gerekmektedir

23- OSB'nin veya dağıtım şirketlerinin kestiği fatura kabul edilir mi?

OSB'nin veya dağıtım şirketlerinin kesmiş olduğu faturalardaki enerji ve güç bedelleri dikkate alınır

24-Mevcut işletmelerin faaliyetlerine geçici olarak ara vermeleri halinde işçi sayısının tespitinde uygulanması gereken prosedür nedir?

İşletmelerin faaliyetlerine geçici olarak ara vermiş olmaları ve işletmenin 30.10.2004 dönem ait aylık prim ve hizmet bildirgesinde herhangi bir istihdam öngörülmemesi durumunda bu işletmenin “yeni kurulmuş işletme” statüsünde kabul edilmesi gerekmektedir.

25- Ödemeler başladıktan sonra faaliyete ara verilmesi yada asgari oranın altına düşülmesi halinde enerji desteği uygulaması nasıl olacaktır?

Faaliyette bulunan işletmelerin faaliyetini durdurması yada asgari oranın altına düşmesi halinde enerji desteğinden yararlanabilmeleri şartların yeniden oluşmasını sağlaması gerekmektedir, şartların oluşmaması halinde yapılan ödemeler 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde geri alınır

26- Enerji desteği uygulama süresi nedir?

Enerji desteği uygulaması 31.12.2008 tarihine kadar devam edecektir.

27- Yatırımı devam eden işletmeler için enerji desteği uygulama süresi nedir?

Üretime henüz geçmemiş, yatırım harcamaları devam eden yatırımlardan 31.07.2004 tarihini izleyen iki yıl içinde yani 31.07.2006 yılına kadar tamamlananlar, yatırımtamamlandığı tarihi takip eden 5 yıl süre ile enerji desteğinden yararlanır. Şöyleki; yatırımı 31.01.2006 tarihinde tamamlanarak üretime geçmiş olan işletme için enerji desteği 31.01.2011 tarihine kadar uygulanacaktır. Ancak

yatırımı 31.07.2006 tarihinden sonra tamamlanan işletmeler için, enerji desteği uygulaması 31.12.2008 tarihi itibarıyla sona erecektir.

**28- İşe başlama tarihinin ne zaman olduğunu gösteren belge ne -
reden temin edilir?**

Yeni işe başlayan bir işletmenin işe başlama tarihini gösteren belge işyerinin bulunduğu yerdeki Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bölge Çalışma Müdürlüğü'nden temin edilir

29-Enerji teşviki bedellerinin belirlenmesine, ödenmesine ve mahsubuna ilişkin yeni düzenleme

5350 sayılı yasal düzenleme ile Enerji teşvikinin uygulanmasına yönelik asgari kapasiteleri belirlemeye Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığı, elektrik enerjisi giderlerinin iadesine ilişkin süreleri tespit etmeye, iadeyi nakden veya mahsuben yaptırmaya ve uygulamanın usul ve esaslarını belirlemeye Maliye Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığı müştereken yetki verilmiştir.¹⁷

17 Metin; www.hazine.gov.tr adresinden alınmıştır

**KALKINMADA ÖNCELİKLİ YÖRELERDE YAPILACAK
İSTİHDAM YARATICI VE TEŞVİK BELGELİ
YATIRIMLAR İÇİN GERÇEK VE TÜZEL KİŞİLERE
HAZİNEYE AİT ARAZİ VE ARSALARIN BEDELSİZ
DEVİRİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK (18)**

(17/03/2004 tarih ve 25405 sayılı R.G. de yayımlanan
Yönetmelik ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

Amaç ve Kapsam

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı, Kalkınmada Öncelikli Yörelerde istihdam yaratan yatırımlara bedelsiz Hazineye ait arsa ve arazi sağlanmasına ilişkin esas ve usulleri tespit etmektir.

Yasal Dayanak

Madde 2- Bu Yönetmelik, 21.01.1998 tarih ve 4325 sayılı Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelerde İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 8 inci maddesindeki yetkiye dayanılarak hazırlanmıştır

Yasadan Yararlanacaklar

Madde 3- Organize sanayi bölgeleri öncelikli olmak üzere, Kalkınmada Öncelikli Yörelerde yatırım yapmak isteyen fiili ve sürekli olarak en az 10 kişilik istihdamı öngören ve teşvik belgesi almış olan gerçek ve tüzel kişiler, Hazineye ait taşınmazların bedelsiz olarak devrinden yararlanabilirler.

18 27.03.1998 tarih ve 23299 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Organize Sanayi Bölgelerinde Taşınmaz Mal Devri

Madde 4- Üzerlerine organize sanayi bölgeleri kurulacak olan Hazine taşınmaz mallarının o günkü rayiç bedelleri de belirlenerek protokol ile il özel idarelerine ön tahsisleri yapılabilir. Tahsisi yapılan taşınmaz malların imar planları, parselasyon planları ve alt yapı uygulama projelerinin Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca belirlenen sürelerde bitirilmesi zorunludur.

Plan ve projeleri taahhüt edilen sürelerde tamamlanan söz konusu taşınmaz mallar, Kanundaki ve bu Yönetmelikteki şartları taşıyan yatırımcılarına, bedelsiz olarak devrolunabilir. Ancak, yatırımcı, devrolunacak parselin imar ve altyapı uygulama projelerine ilişkin tüm giderlerini devir işleminden önce karşılamak mecburiyetindedir. Bu şekilde bedelsiz olarak devredilen taşınmazların her biri üzerine tapuda bu yönetmeliğin 16'ncı maddesinde belirtilen şartlar konulur.

Bedelsiz devire konu edilemeyen parseller kalmış ise, bu taşınmaz malların Kanun ve Yönetmelikteki şartları taşımayan diğer yatırımcılara bedeli karşılığında verilmek üzere, ön tahsis sırasında belirlenen rayiç bedele her yıl Maliye Bakanlığınca tespit edilen yeniden değerlendirme kat sayısı da uygulanarak bulunacak bedel üzerinden il özel idarelerine satışı yapılabilir.

Devre Konu Arazi ve Arsalar

Madde 5- Hazinenin özel mülkiyetindeki arazi ve arsalar bu Yönetmeliğin 6'ncı maddesindeki istisnalar dışında devre konu yapılabilirler. Devletin hüküm ve tasarrufu altında olup da tescili mümkün olan yerler tescilden sonra devir konusu edilebilirler.

Devre Konu Olmayan Taşınmaz Mallar

Madde 6- Aşağıdaki yerler bedelsiz devre konu edilemezler:

- 1) Üzerinde kullanıma uygun bina ve tesis bulunan arazi ve arsalar,
- 2) Kamu hizmetine tahsisli yerler,
- 3) İmar planlarında konut alanına ayrılmış olan yerler ile kamu hizmetleri için ayrılmış olan yerler,
- 4) 6831 sayılı Orman Kanunu kapsamında kalan yerler,
- 5) 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu uyarınca korunması gerekli kültür ve tabiat varlıkları ile bunlara ait koruma alanları dahilindeki yerler,
- 6) 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanununa göre, kara askeri yasak bölgeleri ile güvenlik bölgelerinde kalan taşınmaz mallar,
- 7) Teferruğ yoluyla edinilip de edinme tarihinden itibaren bir yıl geçmemiş olan taşınmaz mallar,
- 8) Kamulaştırma yoluyla edinilip de amacına uygun kullanılmadığı için boş kalan yerlerden, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 23 üncü maddesinde yazılı süresi dolmamış olan yerler,
- 9) Üzerinde irtifak hakkı kurulmuş ve hak süresi dolmamış bulunan yerler,
- 10) 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirler ile Yapılacak Yardımlara Dair Kanun gereğince,

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı emrine verilmesi veya tahsis edilmesi gereken taşınmaz mallar,

- 11) 6831 sayılı Orman Kanununun 2 nci maddesine göre, orman sınırları dışına çıkarılan taşınmaz mallar
- 12) 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu kapsamında kalan yerler
- 13) 3621 sayılı Kıyı Kanunu kapsamında kalan yerler
- 14) 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanununa göre, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü emrine geçen yerler,
- 15) Mülkiyeti ihtilafli olan taşınmazlar,
- 16) 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca içme ve kullanma sularının koruma alanları,
- 17) Maliye Bakanlığınca korunmasında kamu yararı görülen diğer yerler.

Yatırıma Elverişli Yerlerin Yatırımcılara Duyurulması

Madde 7- Yatırım yapmaya uygun olan Hazineye ait arazi ve arsalar, defterdarlık ve malmüdürlüklerince tüm nitelikleri belirlenerek taşınmazın bulunduğu yerdeki Ticaret Odası, Sanayi Odası ve Ziraat Odasına bildirilir ve ayrıca bildirilen taşınmaz mallar liste halinde Maliye Bakanlığına (Milli Emlak Genel Müdürlüğü) gönderilir. Bu taşınmazlar, Valilikçe de mutat yollarla duyurulur.

Ayrıca, yatırımcılar tarafından talep edilen yerler de değerlendirilme ye tabi tutulabilir.

İmar Planlarının Yapıtırılması

Madde 8- Devir konusu Hazineye ait arazi ve arsalardan imar planını bulunmayan yerlerin planları, belediyeler veya valiliklerce öncelikle yapılır

Yatırımlar; varsa, bölge ve çevre düzeni planları ile nazım ve uygulama imar planlarına uymak zorundadır

Başvuru ve İstenecek Bilgi ve Belgeler

Madde 9- Yatırımcı; Ek 1'deki form dilekçesini doldurup, Ek 2'deki belgeler ile birlikte taşınmaz malın bulunduğu il defterdarlığına başvurur.

Komisyon

Madde 10- Yatırımcıya verilecek Hazineye ait arazi ve arsanın devri ile ilgili olarak; vali veya görevlendireceği vali yardımcısının başkanlığında defterdar, bayındırlık ve iskan müdürü, milli emlak müdürü ve yatırımın türüne göre ilgili bakanlığın il müdüründen oluşan bir komisyon kurulur. Komisyonun raportörlüğünü milli emlak müdürlüğü yapar. Komisyon, oy çokluğu ile karar verir.

Komisyon; bedelsiz arsa devri için başvuranların taleplerini değerlendirir ve başvuranların öncelik sırası ile yatırım türü ve işçi sayısını dikkate alarak talep edilen Hazineye ait arsa ve arazinin miktarının uygunluğunu belirler, yatırım türünün değiştirilmesi hususunda görüş bildirir.

Yatırım türünün değiştirilmesinde ilk yapılan tercihin etkilenmemesi açısından bu Yönetmeliğin 11'inci maddesinde belirtilen başvurularda öncelik sırasına aynen uyulması zorunludur

Başvurularda Öncelik Sırası

Madde 11- Aynı taşınmaz malı talep eden yatırımcılar arasında öncelik aşağıdaki sıraya göre yapılır

- a- En fazla istihdam sağlayacak proje,
- b- Yatırım tutarı en yüksek olan proje,
- c- Kooperatifler,
- d- Sermaye Piyasası Mevzuatına göre halka açık anonim ortaklık sayılan şirketler (Halka açılma oranlarına göre sınıflandırmada önde gelen),
- e-Diğerleri.

Bilgi ve Belgelerin Komisyona ve Bakanlığa Gönderilmesi

Madde 12- Defterdarlık ve malmüdürlükleri; devre konu Hazine taşınmaz mallarına 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre bedel takdiri de yaptırarak yukarıda belirtilen bilgi ve belgelerle birlikte oluşturacakları dosyanın aslını komisyona ve bir örneğini de Maliye Bakanlığına gönderirler

İstihdam Koşulları

Madde 13- İstihdamın fiili, sürekli ve üretime katkı sağlayıcı olması gerekir. Yatırımın faaliyete geçmesinden itibaren beş yıl süresince bu şekilde sağlanan istihdam on kişinin altına düşemez. İstihdam edilecek kişi sayısı fazla gösterilerek bedelsiz devredilen arazinin büyütülmüş veya daha fazla istihdam gösterilerek öncelik hakkının kazanılmış olması halinde istihdam edilecek kişi sayısında yıl için de geçici olarak meydana gelebilecek yüzde 10'a kadar olan (yüzde 10 dahil) azalmalar dikkate alınmaz.

Taahhütname Alınması

Madde 14- Hazineye ait arazi ve arsa yatırımcıya devredilmeden önce, bu Yönetmelik ekindeki noterden tasdikli Ek 3'deki taahhütname yatırımcıdan alınır. Taahhütnamenin bir örneği dosyasında konur ve bir örneği de dosyasında saklanmak üzere devir sırasında tapu sicil müdürlüğüne gönderilir.

Devir İşlemleri

Madde 15- Maliye Bakanlığının devir izni üzerine defterdarlıklar ve malmüdürlüklerince tapu sicil müdürlüklerinden bu Yönetmeliğin 16 ncı maddesinde yer alan şerhin konulması suretiyle taşınmazın mülkiyetinin yatırımcı adına devri talep edilir ve tapu sicil müdürlüğüne resmi senet düzenlenmeksizin edinme sebebine " tahsis" yazılıp tashihi tescil işlemi yapılarak gerekli şerh verilir.

Tapu Kaydına Konulacak Şerh

Madde 16- Bedelsiz devredilen taşınmaz mala ait tapu kütüğünün beyanlar hanesine devir işlemi sırasında aşağıdaki şerh konulur:

"Bu taşınmaz mal, 21 Ocak 1998 tarih ve 4325 sayılı Kanunun 8 inci maddesine göre Hazinece bedelsiz olarak devredilmiştir. Taşınmaz malı devir alan gerçek ve tüzel kişiler, söz konusu Kanun ve Kanunun uygulanması ile ilgili çıkarılmış Yönetmelik ile taahhütnamede belirtilen devir amaç ve koşullarına uymak zorundadır. Bu şerh kaldırılmadığı sürece taşınmaz hiçbir şekilde başkalarına devredilemez, haczedilemez, ipotek edilemez, iflas ve konkordato ile diğer ayni ve şahsi haklara da konu edilemez. Bu zorunluluklara uyulmadığının Maliye Bakanlığınca belirlenmesinden sonra talep edilmesi halinde herhangi bir yargı kararı aranmaksızın taşınmaz mal, üzerindeki muhdesatı ile birlikte yeniden Hazine adına kaydolunur."

Teminat

Madde 17- Yatırımın faaliyete geçmesinden önce ve Kanununun 8 inci maddesinin 3 üncü fıkrasında belirtilen 5 yıllık süre içerisinde söz konusu taşınmaz mal, aynı ve şahsi kredi karşılığında teminat olarak gösterilemez.

Devredilen Yerlerin Başkalarına Devri

Madde 18- Yatırımcı, yatırımın faaliyete geçmesinden önce taşınmazı bir başkasına devredemez.

Yatırımın faaliyete geçmesinden sonra ise yatırımcı Hazine Müsteşarlığının da görüşü alınarak Maliye Bakanlığının izni ile taşınmaz malı bir başkasına devredebilir. Ancak, komisyonca verilen görüş ve Bakanlıktan alınan izinden sonra bedelsiz devredilen Hazineye ait arazi ve arsaların mülkiyetini devralanlar, Kanun, Yönetmelik ve Taahhütnamedeki tüm şartlara uyacakları hususunda yeni bir taahhütnameyi defterdarlıklara vermek zorundadırlar.

Yatırımın Başlaması ve Tamamlanması

Madde 19- Teşvik belgesinde yazılı sürelerde (ek süreler dahil) yatırıma başlanması ve faaliyete geçilmesi zorunludur. Ancak uygulama imar planı olmayan yerlerde bu süreye 6 ay ilave olunabilir.

Mücbir Sebepler

Madde 20- Yangın, deprem, su basması gibi mücbir sebeplerin varlığı ve devamı nedeniyle Kanun ve Yönetmelikte öngörülen sürelerle uyulmaması nedeniyle ara verilen süreler 5 yıllık faaliyet süresine ilave olunur.

Yatırımın Denetlenmesi ve Şerhin Kaldırılması

Madde 21- Yapılan yatırım, devir tarihinden itibaren her yıl tapu kaydındaki şerh kaldırılıncaya kadar; yatırımın devamı, faaliyetin durumu, istihdam koşulları, tercih edilme şartları, Kanun, Yönetmelik ve Taahhütname hükümlerine uyulup uyulmadığı gibi hususlar yönünden yatırımcı tarafından istenirse, 3568 sayılı Kanun doğrultusunda yeminli mali müşavirliklere denetlenir ve denetim sonucu bir rapora bağlanır veya aynı hususlar Bakanlık merkezi denetim elemanlarınca denetlenir. Maliye Bakanlığı gerekli gördüğü takdirde her zaman denetim yaptırabilir.

Yatırımcı; Kanun, Yönetmelik ve Taahhütnamedeki şartlara uygun olarak yatırımın faaliyete geçmesi tarihinden itibaren beş yıl sonra tapu kayıtlarındaki Hazine lehine konulan şerhin kaldırılmasını devir yapan idareden isteyebilir. Denetim sonucunda; şartlara uyulduğunun anlaşılması halinde Maliye Bakanlığının izni ile defterdarlık veya malmüdürlüğünün istemi üzerine tapu kayıtlarındaki şerhler kaldırılır.

Devredilen Taşınmazın Geri Alınması ve Tahliye

Madde 22- Devredilen Hazineye ait arazi ve arsalarla ilgili olarak yapılan denetimler ve düzenlenen raporlar sonucunda; Kanun, Yönetmelik ve Taahhütnamede öngörülen şartlara yatırımcının uymadığının belirlenmesi halinde, Bakanlıkça verilen geri alma kararı üzerine, defterdarlık veya malmüdürlüğü tarafından tapu kaydının Hazine adına düzeltilmesi tapu sicil müdürlüğünden istenir. Bu istem doğrultusunda başkaca bir karar almaya gerek kalmaksızın, tapu sicil müdürlüğünce taşınmazın Hazine adına reşen tescili yapılır. Bu düzeltme sırasında, üzerinde bulunan muhdesatın da Hazineye ait olduğu belirtilir.

Yatırımcı; İflas dahil, Kanun ve Yönetmelikte belirtilen sürelerde yatırımı yapmaz yahut devir ve yatırım şartlarına uymaz ise bedelsiz olarak devredilen Hazine taşınmaz malını tahliye etmek zorundadır. Tahliye kararının bildirim tarihinde itibaren yatırımcı taşınmaz malı 30 gün içinde boşaltmak zorundadır. Taşınmaz malın zemininin Hazineye devredilmesinin yanı sıra tebligat tarihine kadar yapılmış bütünleyici parçaları ile birlikte muhdesatı da Hazine mülkiyetine geçer.

Masraflar

Madde 23- Devir ve tapuya ilişkin diğer işlemlerle ilgili her türlü vergi, resim, harç, katılma payı ve diğer masraflar yatırımcı tarafından karşılanır.

Yürürlük

Madde 24- Sayıştay'ın görüşü alınarak hazırlanan bu Yönetmelik yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 25- Bu Yönetmeliği Maliye Bakanı yürütür.

**ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİNDE YER ALAN
PARSELLERİN GERÇEK VEYA TÜZEL KİŞİLERE
BEDELSİZ TAHSİSİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK**

02 Temmuz 2004 Tarihli Resmi Gazete Sayı: 25510

Karar Sayısı : 2004/7513

Ekli “Organize Sanayi Bölgelerinde Yer Alan Parsellerin Gerçek veya Tüzel Kişilere Bedelsiz Tahsisine İlişkin Yönetmelik”in yürürlüğe konulması; Sanayi ve Ticaret Bakanlığı’nın 7/6/2004 tarihli ve 6469 sayılı yazısı üzerine, **5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun**un geçici 1 inci maddesine göre, Bakanlar Kurulu’nca 15/6/2004 tarihinde kararlaştırılmıştır

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı, kalkınmada öncelikli yöreler kapsamındaki iller ve Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca 2001 yılı için belirlenen fert başına gayri safi yurt içi hasıla tutarı 1500 ABD Doları veya daha az olan illerdeki organize sanayi bölgelerinin mülkiyetinde bulunan ve tahsis edilmemiş parsellerin, yeni yatırımlar için gerçek veya tüzel kişilere bedelsiz tahsisi ile 5084 sayılı Kanunun yayımı tarihinden önce bedelli olarak tahsis edilmiş parsellerin ödemesinin durdurulması ve kalan meblağın Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından organize sanayi bölgesine verilen kredilerden mahsup edilmesine ilişkin esas ve usulleri tespit etmektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik, kalkınmada öncelikli yöreler kapsamındaki iller ve Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca 2001 yılı için belirlenen fert başına gayri safi yurt içi hasıla tutarı 1500ABD Doları veya daha az olan illerdeki organize sanayi bölgelerinde, fiili ve sürekli olarak en az 10 kişilik istihdamı olan ve/veya öngören yatırımlar için organize sanayi bölgelerinin yetkili organlarının karar almaları halinde bedelsiz parsel tahsisinden yararlanacak olan gerçek veya tüzel kişileri kapsar.

Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik, 29/1/2004 tarihli ve **5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun** un geçici 1 inci maddesi gereğince hazırlanmıştır

Başvuru ve istenecek bilgi ve belgeler

Madde 4 — 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununda ve 1/4/2002 tarihli ve 24713 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliğinde belirtilen yatırımları kapsamak kaydıyla, bedelsiz parsel tahsisi isteyen gerçek veya tüzel kişiler Ek: 1’de yer alan form dilekçe ve Ek:2’de yer alan yatırım bilgi formunu doldurup tahsisi talep edilen parselin bulunduğu organize sanayi bölgesine başvurur.

İlgili organize sanayi bölgesinin yetkili organı parsel tahsislerine ilişkin kararını müracaat tarihinden itibaren en geç 30 takvim günü içerisinde verir.

5084 sayılı Kanunun yayımı tarihinden önce parsel tahsis edilen ger

çek veya tüzel kişilerden, Kanunun yayımı tarihinden sonra tahsisleri iptal edilenlere, bu Kanun gereğince yeni tahsis yapılamaz.

Bedelsiz parsel tahsislerde öncelik sırası

Madde 5 — Aynı parselde birden fazla talep olması halinde, organize sanayi bölgesi yetkili organları tarafından, gerçek veya tüzel kişiler arasında öncelik sırasının tespitinde, yatırım tutarı, istihdam, ihracat ve ileri teknoloji gibi faktörler dikkate alınır.

Borçlardan mahsup işlemleri için başvuru

Madde 6 — 5084 sayılı Kanunun yayımı tarihinden önce bedelli olarak tahsis edilmiş parsellerin mahsup işlemleri ile tahsis edilecek parsel bedellerinin mahsubu için ilgili organize sanayi bölgesi, müteşebbis heyet kararı ile birlikte Sanayi ve Ticaret Bakanlığına başvurmak zorundadır.

Başvuruya, organize sanayi bölgesi yetkili organlarının kararı ile birlikte, 5084 sayılı Kanunun yayımı tarihinden önce bedelli olarak tahsis edilmiş parseller ile gerçek veya tüzel kişilere bedelsiz olarak tahsis edilecek boş parsellerin ada, parsel numaraları ile büyüklüklerini ve tahsis edilenleri gösterir Yönetim Kurulu tarafından tasdikli bir liste eklenecektir.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından, ilgili organize sanayi bölgesinin başvurusu ekinde yer alan liste ve Türkiye Halk Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü tarafından takip edilen kredi hesabı dikkate alınarak yapılacak mahsup işlemlerinden ilgili bölgeye bilgi verilir.

Ödemelerin durdurulması

Madde 7 — 5084 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin (b) bendi kapsamındaki illerde bulunan ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığı kredisi kullanan organize sanayi bölgesinin mülkiyetinde bulunan ve tahsis

edilmemiş parseller, organize sanayi bölgesi yetkili organlarının karar almaları halinde, gerçek veya tüzel kişilere; bedeli Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından organize sanayi bölgesine verilen kredilerden mahsup edilmek üzere, bedelsiz olarak tahsis edilebilir.

5084 sayılı Kanunun yayımı tarihinden önce bedelli olarak tahsis edilmiş parseller için ödemeler durdurulur. Ancak tahsis bedeline ilişkin vadesi geçen borcu bulunan gerçek veya tüzel kişiler, borçlarını organize sanayi bölgesinin arsa satışları hesabına yatırır

Bedelsiz parsel tahsislerinde mahsup işlemleri

Madde 8 — Ödemeleri durdurulan parsellerin 5084 sayılı Kanunun yayımı tarihindeki, yeni tahsis edilecek parsellerin ise tahsis tarihindeki bedelleri, Türkiye Halk Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğündeki, ilgili organize sanayi bölgesine Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından kullandırılmış bulunan kredilere ait anapara, faiz, komisyon ve gider vergilerinin tutulduğu borçlu cari hesap bakiyesinin toplam sanayi alanına bölünmesi suretiyle bulunacak yılı metrekare fiyatı üzerinden hesaplanır.

Altyapı yatırımları devam eden organize sanayi bölgelerindeki mahsup işlemleri, her yıl 31 aralık tarihi itibarıyla borçlu cari hesap bakiyesine ilave edilen yılı kredi kullanım ve masrafları toplamının toplam sanayi alanına bölünmesi ile bulunacak yılı metrekare fiyatı üzerinden hesaplanan bedelden bir önceki yıl tespit edilen bedelin düşülmesi ile yeniden hesaplanacak bedelin mahsubu yapılmak suretiyle yatırımın geçici kabul tarihine kadar devam eder

Parsel bedellerinin ödenmesi

Madde 9 — Planlı alanda kendi imkanları ile altyapı inşaatları biten Sanayi ve Ticaret Bakanlığı kredisi kullanmamış organize sanayi bölgeleri ile altyapı inşaatı tamamlanan ve kredi borcunu ödemiş

olan organize sanayi bölgelerinden de yetkili organlarının karar almaları halinde mülkiyetindeki parsellerin tahsisi yapılabilir.

Tahsis edilen parsel bedelleri, Hazine Müsteşarlığının uygun görüşü alınmak suretiyle Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından ilgili organize sanayi bölgesinin muhasebe kayıtlarındaki toplam yatırım harcamalarının toplam sanayi alanına bölümü ile elde edilen yılı metrekare fiyatı üzerinden hesaplanır ve organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğine, Hazine Müsteşarlığı, Maliye Bakanlığı ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığı arasında yapılacak protokol hükümlerine göre ödeme yapılır.

Yatırım ve istihdam koşulları

Madde 10 — Altyapı inşaatının durumuna göre ilgili organize sanayi bölgesi yetkili organları tarafından yapılacak duyuru tarihinden itibaren yapı ruhsatı alınarak yatırımın iki yıl içinde üretime geçirilmesi ve üç yıl süre ile istihdamın on kişinin altına düşürülmemesi zorunludur.

İstihdamın fiili, sürekli ve üretime katkı sağlayıcı olması gerekir.

5084 sayılı Kanunun yayımı tarihinden önce yapılan tahsislerden, üretime geçen gerçek veya tüzel kişilerde bu şartlar aranmaz.

Mahsupların iptali

Madde 11 — İlgili organize sanayi bölgesi yetkili organları tarafından istihdam ve yatırım koşullarını yerine getirmeyen gerçek veya tüzel kişilerin bedelsiz arsa tahsislerinin iptali halinde Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından ilgili parsel için yapılan mahsup veya ödeme iptal edilir.

Mücbir sebepler

Madde 12 — Yatırım ve istihdamda öngörülen süreler ile yılı metrekare fiyatlarının tespiti ve mahsup işlemlerinde, ilgili organize sa-

nayi bölgelerinin, karma organize sanayi bölgelerinde arıtma tesisleri hariç, ihtisas organize sanayi bölgelerinde ise arıtma tesisleri dahil olmak üzere elektrik, içme ve kullanma suyu, kanalizasyon ve yağmursuyu şebekeleri ile organize sanayi bölgesi içindeki yollar-
dan oluşan alt yapı yatırımlarının tamamlanamaması ve yangın, de-
ğal afetler gibi mücbir sebepler nedeniyle geçen süreler dikkate
alınmaz.

Taahhütname alınması

Madde 13 — Parsel tahsisinden önce, bu Yönetmelik ekinde yer alan taahhütname (Ek:3) gerçek veya tüzel kişiler tarafından notere tasdik ettirilerek ilgili organize sanayi bölgesine verilir.

Tapu kaydına konulacak şerh

Madde 14 — Bedelsiz tahsis edilen parselde ait tapu kütüğünün be-
yanlar hanesine devir işlemi sırasında aşağıdaki şerh konulur:

"Bu taşınmaz 29/1/2004 tarihli ve 5084 sayılı Kanunun geçici I in-
ci maddesine göre, ada..... parseli devir alan gerçek veya tüzel
kişiler, söz konusu Kanun ve Kanunun uygulanması ile ilgili çıkar-
ılmış Yönetmelik ile taahhütnamede belirtilen devir amaç ve ko-
şullarına uymak zorundadır. Bu şerh kaldırılmadığı sürece taşınmaz
hiçbir şekilde başkalarına devredilemez, hacedilemez, ipotek edi-
lemez, teminat verilemez. İflas ve konkordato ile diğer ayni ve şah-
si haklara da konu edilemez."

Yatırım ve istihdamın denetlenmesi ve şerhin kaldırılması

Madde 15 — Organize sanayi bölgesi yetkili organları tarafından
yatırımın aşamaları ve istihdam koşulları takip edilerek denetlenir

Gerçek veya tüzel kişiler, tahsisi yapan organize sanayi bölgesi yet-

kili organlarından, 5084 sayılı Kanun, bu Yönetmelik ve taahhütnamedeki şartlara uygun olarak, yatırımın üretime geçtiği tarihten itibaren üç yıl sonra tapu kayıtlarındaki şerhin kaldırılmasını isteyebilir.

Denetim sonucunda, şartlara uyulduğunun anlaşılması halinde ilgili organize sanayi bölgesinin istemi üzerine tapu kayıtlarından şerh kaldırılır

Devredilen taşınmazın tahliyesi ve geri alınması

Madde 16 — Gerçek veya tüzel kişilerin iflas dahil yatırıma devam etmediğinin, ilgili organize sanayi bölgesi tarafından öngörülen sürede yatırımı tamamlamadığının veya tahsis edilen parsel ile ilgili olarak yapılan denetimler ve düzenlenen raporlar sonucunda, 5084 sayılı Kanun, bu Yönetmelik ve taahhütnamede belirtilen şartlara uyulmadığının tespiti halinde yapılan tahsis iptal edilir

Diğer hükümler

Madde 17 — Bu Yönetmelikte yer almayan hususlarda 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ve Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Yürürlük

Madde 18 — Hakkında Sayıştayın görüşü alınan bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer

Yürütme

Madde 19 — Bu Yönetmelik hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

EK-1

.....NA,

29/1/2004 tarihli ve 5084 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinden yararlanmak istiyorum.

Şahsım/Şirketim, yatırım ve talep ettiğim parsel ile ilgili bilgiler aşağıda gösterilmiş olup, istenilen belgeler dilekçe ekinde sunulmuştur.

Gereğini arz ederim/...../20...

Kişi veya Yetkili temsilcisinin
Adı ve Soyadı
Tüzel Kişilerin Unvanı
İmza /Kaşe

EKLER:

- Yatırım bilgi formu
- Üretim akış şeması ve açıklama raporu

TALEP FORMU

YATIRIMCININ	ADI VE SOYADI UNVANI	
	İKAMETGAH ADRESİ KANUNİ ADRESİ	
	TELEFON NUMARALARI	
	VERGİ SİCİL NUMARASI	
	ODA SİCİL NUMARASI	
YATIRIMIN ÖZELLİKLERİ	TALEP EDİLEN PARSEL ADEDİ VE BÜYÜKLÜĞÜ	
	ÜRETİM AKIŞ ŞEMASI VE AÇIKLAMA RAPORU	DİLEKÇE EKİNDE VERİLECEKTİR.
	ÜRETİM MİKTARI	
	KULLANILACAK SU MİKTARI (m ³ /ay)	
	KULLANILACAK ENERJİ MİKTARI (kwa/ay)	
	ATIK SU MİKTARI (m ³ /gün)	
	İSTİHDAM EDİLECEK KİŞİ SAYISI	
	FAALİYETE GEÇME TARİHİ	
	YATIRIM TUTARI	
	YATIRIMIN TAMAMLAMA SÜRESİ (AY)	
	DİĞER HUSUSLAR	

EK-2

**YATIRIM BİLGİ FORMU
BÖLÜM I**

YATIRIMCI KURULUŞUN :

1. Adı ve unvanı:
 2. Haberleşme adresi:
 3. Telefon, faks no ve e-posta adresi:
 4. Sermayesi:
- Ortaklar Hisse Oranı (%) Kayıtlı Sermaye Ödenmiş Sermaye

a) Yabancı ortaklar

(Yabancı sermayeli firmalar için)

-

-

b) Yerli ortaklar

-

-

Toplam

5. Bağlı bulunduğu vergi dairesi ve vergi kimlik numarası:
6. Ortaklar hakkında bilgi:
(İsim, adres, bağlı oldukları vergi dairelerinin adı, vergi kimlik numaraları, yatırımcı özgeçmişi.)
7. Firma ve ortaklar hakkında bilgi alınabilecek özel ve resmi kuruluşlar ve bankalar, adresler ve telefon numaraları:
8. Firmada projeden sorumlu şahısların isimleri, adresleri, telefon numaraları:

BÖLÜM II

YATIRIM İLE İLGİLİ BİLGİLER

GENEL BİLGİLER

1. Yatırımın cinsi:

(Komple yeni, tevsi, entegrasyon, tamamlama, yenileme, modernizasyon, darboğaz giderme, kalite düzeltme, ürün çeşitlendirme cinsinden hangisi olduğu belirtilir.)

2. Yatırımın konusu:

3. Yatırıma başlama tarihi: (6 aylık dönemler itibarıyla yatırımın tamamlanma aşamaları belirtilir.)

4. İşletmeye geçiş tarihi:

5. Yatırımın bitiş tarihi:

6. Öngörülen istihdam (kişi):

7. Projenin kapasitesi: (Tek vardiyada tesiste üretilecek mal veya hizmet miktarları verilir.)

PROJENİN TEKNİK YÖNLERİ

1. Üretilecek mallar:

2. Projenin gerekçesi:

3. Projenin kısa anlatımı:

4. Üretim teknolojisi:

5. Çevreye etkisi:

(Yatırımın yaratabileceği çevre kirliliği sorunlarının olup olmadığı belirtilir.)

TOPLAM SABİT YATIRIM TUTARI

Aşağıdaki açıklamalar doğrultusunda sabit yatırım kalemleri ayrı ayrı belirtilerek Toplam Yatırım ve Yıllara Göre Dağılımı Tablosu düzenlenir. Yatırımın özelliği dolayısıyla harcama gerektirmeyen kalemler dikkate alınmaz.

1. Etüt ve Proje Giderleri: Yatırıma ait etüt ve proje çalışmalarıyla ilgili ekonomik ve teknik araştırma masrafları ile yatırım dönemi işletmeye alma sırasında ihtiyaç duyulacak kontrolörlük, müşavirlik, eğitim vb. konularda yapılacak harcamalar bu kalemde dikkate alınır

2. Bina İnşaat Giderleri: Yapılacak ana mal/hizmet üretim binası, yardımcı işletmelere ilişkin binalar, idari binalar, depolar dahil olmak üzere her bir harcama kalemi için metrekare ve birim değerlerde belirtilmek üzere, inşaat giderleri uygun hesaplama yöntemleri uygulanarak hesaplanır.

3. Mal veya hizmet üretimine yönelik ana makine ve teçhizat giderleri:

4. Yardımcı işletmeler makine ve teçhizat giderleri: Su, elektrik, yakıt, buhar, arıtma tesis vb. servisler için gerekli makine ekipman giderleri ortaya konacaktır.

5. Montaj giderleri: Ana fabrika, yardımcı işletme tesislerinin montajları ile ilgili tüm masraflar verilir. (Ortalama bir değer olarak toplam makine- teçhizat bedelinin % 6'sı kadar bir meblağ alınabilir.)

6. Taşıt araçları: Tesis için gerekli taşıt araçlarına ilişkin öngörülen harcamalar, cins, miktar ve birim fiyatlar da belirtilerek bu gider kaleminde gösterilir.

7. İşletmeye alma giderleri: Deneme üretimine başlangıçtan itibaren kesin işletmeye geçişe kadar yapılması zorunlu olan harcamalar dikkate alınır

8. Genel giderler: Haberleşme, aydınlatma, ilan vs. masraflar ile emlak ve taşıt alım vergileri, yatırım dönemi personel, personel eğitimi ve yönetim giderleri, idari ve sosyal binaların tefrişi ve çeşitli demirbaşlarla ilgili giderler verilir.

9. Diğer giderler: Başta yatırım dönemi finansman giderleri olmak üzere çeşitli fon vergi vb. masraflar bu harcama kaleminde gösterilir.

EK-3

YATIRIM TAAHHÜTNAMESİ

Madde 1 — 5084 sayılı Kanunun geçici linçi maddesine istinaden Organize Sanayi Bölgesi tüzel kişiliği tarafından parsel yatırımcıya tahsis edilecektir

Madde 2 — YATIRIMCININ ADI SOYADI VEYA TİCARET UNVANI

Madde 3 — PARSELİN TAHSİS VE TESLİM TARİHİ

Madde 4 — YATIRIMIN KONUSU

Madde 5 — YATIRIMA BAŞLAMA TARİHİ

Madde 6 — YATIRIMIN FAALİYETE GEÇECEĞİ TARİH

Madde 7 — İSTİHDAM EDİLECEK KİŞİ SAYISI

Madde 8 — İSTİHDAM DARALTICI PLAN VE PROJE TADİLATI YAPMAMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ Yatırımcı, istihdamı daraltacak plan ve proje tadilatına gidemez.

Madde 9 — İNŞAAT VE İŞLETMENİN KONTROLÜNE İZİN VERME YÜKÜMLÜLÜĞÜ Yatırımcı yatırımının başlangıcından itibaren üretim aşamasına kadar organize sanayi bölgesi ve diğer ilgili kamu kuruluşlarının her türlü takip ve denetiminde gereken her türlü kolaylıkları göstermek ve istenen bilgi ve belgeleri vermek zorundadır.

Madde 10 — MASRAFLARI KARŞILAMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Yatırımcı, tahsis edilen parsel üzerine ipotek konulması veya kaldırılması ile tapuya ilişkin diğer işlemlerle ilgili her türlü vergi, resim,

harç, katılma payı ve katkı payı gibi diğer masrafları karşılamak zorundadır.

Madde 11 — TAHSİSLERİN İPTALİ

Tahsis koşul ve esaslarına uyulmadığı takdirde taşınmazın muhdesatı ile birlikte yatırımcı 5084 sayılı Kanun, bu Kanunun uygulanmasına ilişkin Yönetmelik ve bu taahhütname hükümlerine uymadığı takdirde parsel üzerindeki muhdesat ile birlikte geri alınarak başka bir hüküm ve karar aranmaksızın tahsis iptal edilir.

Madde 12 — HAFRİYAT SIRASINDA BULUNACAK KÜLTÜR VARLIKLARININ MÜLKİ AMİRLİĞE BİLDİRME YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Yatırımcı, inşaat sırasında bulunacak olan taşınır kültür varlıklarını mülki amirliklere bildirmek zorundadır.

Madde 13 — DİĞER HÜKÜMLER

Bu taahhütnamede yer almayan hususlarda 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ve Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği hükümleri geçerlidir.

YUKARIDAKİ ESAS, KOŞUL, KURAL VE YÖNTEMLERE UYACAĞIMI VE YERİNE GETİRECEĞİMİ, YATIRIM BİLGİ FORMUNDAKİ BİLGİLERİN DOĞRULUĞUNU TAAHHÜT EDERİM.

YATIRIMCI
Kişi veya Yetkili Temsilcisi
Tüzel Kişilerin Unvanı
İmza/Kaşe

**5084 SAYILI YASA İLE SERBEST BÖLGELERDE
GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLERİN VERGİ
KANUNLARI KARŞISINDAKİ DURUMU**

a) Belge ve Kayıt Düzeni

Bilindiği üzere, Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliği'nin 23. maddesine göre, kanunen tutulmak zorunda olan defterlerin Türkçe düzenlenmesi, Bölge Müdürlükleri ile Genel Müdürlükçe yetkili kılanan merci ve görevlilerce talep edilecek bilgi ve belgelerin zamanında verilmesi ve her türlü defter, belge ve diğer gerekli dökümanın bu merci ve görevlilerin kontrolüne açık bulundurulması zorunludur. Düzenlenecek defter ve belgelerde, bölge dışındaki faaliyetlere ilişkin işlemlere yer verilmeyecektir. Fatura ve ticari defterler hesap döneminden önce Bölge Müdürlüğü'ne onaylatıldıktan sonra kullanılabilir.

5084 sayılı Kanun ile kullanıcıların tutmak zorunda oldukları defterler ile düzenleyecekleri belgelere ilişkin olarak, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun hükümlerine bağımlı olmaksızın, Maliye Bakanlığı'na düzenleme yapma yetkisi verilmiştir. Serbest Bölgeler Kanunu'nda yapılan düzenlemelerin sonucunda, bölgede vergi kanunlarının uygulanması mümkün hale geldiğinden, buradaki işlemlerin Vergi Usul Kanunu hükümlerine tabi olması gerektiği sonucuna ulaşılabilmektedir. Ancak, Maliye Bakanlığı'nca konu ile ilgili bir düzenlemenin yapılacağı tarihe kadar, halen uygulanmakta olan ve yukarıda belirtilen esaslara göre işlem yapılmasının mümkün olması gerektiği kanaatindeyiz. Bu nedenle, Maliye Bakanlığı'nın konu ile ilgili ivedi olarak düzenleme yapması gerektiğine inanıyoruz.

Diğer taraftan, serbest bölgelerde şube statüsünde faaliyette bulunanlar dışındaki mükelleflerin, bu bölgelerde vergi mevzuatına ait hükümlerin uygulanmaması gerekçesi ile vergi dairesine mükellefi-

yet tesis ettirmedikleri bilinmektedir. 5084 Sayılı Kanun sonrası, serbest bölgelerde vergi, resim ve harç mevzuatına ilişkin hükümlerin uygulanabilir hale gelmesi nedeniyle burada faaliyette bulunan tüm mükelleflerin vergi mükellefiyetlerinin tesis edilmesi gerekmektedir.

b) Gelir ve Kurumlar Vergisi

Bilindiği üzere, 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'nun 6. maddesinde yer alan "vergi resim ve harç mükellefiyetlerine ait mevzuat hükümlerinin uygulanmamasına" ilişkin hüküm gereği, serbest bölge faaliyetlerinden elde edilen kazançlar gelir ve kurumlar vergisinden istisna edilmekte idi. 5084 Sayılı Kanun ile bu uygulamaya son verilmiş olup, 06.02.2004 tarihinden itibaren serbest bölgelerde faaliyete başlayacak olan gerçek ve tüzel kişiler, gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olacaklardır.

Ancak, değişikliğin yapıldığı 06.02.2004 tarihi itibarıyla bu bölgelerde faaliyette bulunanların gerçekleştirdikleri faaliyetleri dolayısıyla elde ettikleri kazançları, 06.02.2004 tarihi itibarıyla mevcut olan faaliyet ruhsatlarında belirtilen süre ile sınırlı olmak üzere gelir veya kurumlar vergisinden istisna edilmiştir. Bir başka ifade ile, 06.02.2004 tarihinden sonra serbest bölgelerde faaliyete başlayan mükelleflerin kazançları ile 06.02.2004 tarihi itibarı ile faaliyet ruhsatı bulunanların bu ruhsatlarının süresinin tamamlanmasından sonra elde edecekleri kazançlar, gelir veya kurumlar vergisine tabi olacaktır.

Diğer taraftan, serbest bölgelerde halen üretim faaliyetinde bulunan yada 06.02.2004 tarihinden sonra ruhsat alarak üretim faaliyetine başlayacak gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin bu bölgelerde imal ettikleri ürünlerin satışından elde ettikleri kazançları, Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne tam üyeliğin gerçekleştiği tarihi içeren yıl-

lık vergileme döneminin sonuna kadar gelir veya kurumlar vergisinden istisna olacaktır.

c) Ücret Ödemeleri

06.02.2004 tarihi itibarıyla serbest bölgelerde faaliyette bulunmak üzere ruhsat almış mükelleflerin; bu bölgelerde istihdam ettikleri personele ödedikleri ücretler 31.12.2008 tarihine kadar gelir vergisinden istisna edilmiştir. Ancak, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ruhsatlarında belirtilen süre 31.12.2008 tarihinden daha önceki bir tarihte sona eriyorsa, istisna uygulamasında ruhsatta yer alan sürenin bitiş tarihi dikkate alınacaktır.

d) Kar Dağıtım

Bölgede faaliyet gösterenler ile bundan sonra faaliyete başlayacaklara Geçici 3 üncü madde hükmü ile vergi avantajları sağlanırken, Kanunkoyucu, aynı maddeye eklediği bir hüküm ile de, bu istisnaların Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. maddesinin (6) numaralı bendinin (b) alt bendi kapsamında yapılacak tevkifata etkisinin olmayacağını hükme bağlamıştır.

Daha açık bir ifade ile, serbest bölgede elde edilen kazancın, Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. maddesinin (6) numaralı bendinin (b) alt bendi kapsamında tam mükellef gerçek kişilere, gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olmayanlara, gelir ve kurumlar vergisinden muaf olanlara, dar mükellef gerçek kişilere, dar mükellef kurumlara ve gelir ve kurumlar vergisinden muaf olan dar mükelleflere dağıtılması halinde %10 oranında stopaj yapılması gerekecektir.

d) GVK 94. ve KVK 24. Madde Kapsamında Yapılacak Ödemeler

Serbest Bölgeler Kanunu'na eklenen Geçici 3. maddenin (c) bendine göre, 06.02.2004 tarihi itibarıyla faaliyet ruhsatı bulunan mükellefler

leflerin, bu bölgelerde gerçekleştirdikleri faaliyetleri ile ilgili olarak yaptıkları işlemler 31.12.2008 tarihine kadar her türlü vergi, resim ve harçtan istisna edilmiştir.

Buna ilişkin açıklamalara yukarıda yer verilmiştir. Geçici 3. maddenin c bendinde yer alan istisna hükmünün, söz konusu mükelleflerin Gelir Vergisi Kanunu 94. ve Kurumlar Vergisi Kanunu 24. Madde kapsamında yapılacak ödemeleri kapsamadığı ve bu ödemeler üzerinden tevkifat yapılması gerektiğini düşünüyoruz.

Zira, madde metninde yer alan "faaliyetleri ile ilgili olarak yaptıkları işlemler" ifadesinden, sadece bu bölgelerde faaliyette bulunan mükelleflerin yaptıkları işlemler anlaşılmaktadır. Örneğin, bu bölgede faaliyette bulunan bir firmanın bölge dışında faaliyette bulunan kişilere Gelir Vergisi Kanunu 94. veya Kurumlar Vergisi Kanunu 24. Madde kapsamında yaptığı ödemeler üzerinden tevkifat yapılması gerekebilecektir. Zira, söz konusu gelir, bölgede faaliyette bulunan firmanın değil, bölge dışında faaliyette bulunan firmanın işlemleri ile ilgili olmaktadır. Bunun yanında, yine serbest bölgede faaliyette bulunan bir firmanın, yine serbest bölgede faaliyette bulunan firmalara yukarıda belirtilen kapsamda ödeme yapması durumunda, diğer firmanın da bölge içerisindeki faaliyetleri ile ilgili olduğundan 31.12.2008 tarihine kadar tevkifat yapılmasına gerek kalmayacağı kanaatindeyiz.

e) Şube Statüsünde Faaliyette Bulunan Mükelleflerin Durumu

Bilindiği üzere, Serbest Bölgeler Kanunu'nun 6. maddesinde yer alan "Türkiye'deki tam ve dar mükellef gerçek ve tüzel kişilerin serbest bölgedeki faaliyetleri dolayısıyla elde ettikleri kazanç ve iratlar, Türkiye'nin diğer yerlerine getirildiğinin kambiyo mevzuatına göre tevsiki halinde de gelir ve kurumlar vergisinden muaftır "

hükmü gereğince şube statüsünde faaliyette bulunan mükelleflerin, şubeye ilişkin hesaplarının merkez ile konsolide edilmesine gerek bulunmadığı dolayısı ile kambiyo mevzuatına uygun olarak Türkiye'ye getirildiği dönemde gelir ve kurumlar vergisinden muaf tutulabileceği şeklinde uygulama mevcut idi.

Ancak, Kanunu'nun 6. maddesinde yer alan "Türkiye'deki tam ve dar mükellef gerçek ve tüzel kişilerin serbest bölgedeki faaliyetleri dolayısıyla elde ettikleri kazanç ve iratlar, Türkiye'nin diğer yerlerine getirildiğinin kambiyo mevzuatına göre tevsiki halinde de gelir ve kurumlar vergisinden muaftır " hükmü madde metninden çıkarıldığından, serbest bölgede mevcut şubelerin, Türkiye'nin diğer yerlerinde kurulu şubelerden farkı kalmayacağı ve bu bölgelerde yer alan şube hesaplarının da diğer şubelerde olduğu gibi merkez hesaplar ile konsolide edilmesi gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır

Diğer taraftan, merkez ile konsolide edilecek olmasına rağmen, gelir ve kurumlar vergisi muafiyeti olacak dönemlerde serbest bölge şubesinden elde edilecek gelirler kambiyo mevzuatına uygun olarak getirilmiş olup olmamasına bakılmaksızın gelir ve kurumlar vergisine tabi olmayacaktır.

f) Katma Değer Vergisi

Katma Değer Vergisi Kanunu ile ilgili mevzuat uyarınca, Türkiye'den Serbest Bölgeye gönderilen mallar ihracat istisnası kapsamında olduğundan, bu malların tesliminde düzenlenecek faturada KDV hesaplanmayacak, bu ihracatla ilgili olarak yüklenilen KDV ise ihracatçı tarafından indirim tabi tutulacak veya iadesi talep edilecektir.

Serbest Bölge'de yapılan teslimler ise KDV'den istisna olduğundan bu bölgedeki mal ve hizmet satışlarında KDV hesaplanmamaktadır.

Aynı şekilde amortismanına tabi iktisadi kıymet edinilmesinde de KDV hesaplanmayacaktır.

Diğer taraftan, 5035 sayılı Kanun ile yapılan düzenleme gereği, serbest bölgelerde verilen hizmetler kısmi istisna kapsamında bulunmaktadır. Dolayısı ile, serbest bölgelerde ifa edilen hizmetler üzerinden KDV hesaplanmasına gerek bulunmamaktadır.

g) Gider Vergileri

5084 sayılı Kanun öncesi, Serbest Bölgeler Kanunu'nun 6 ncı maddesinin metninde yer alan, " vergi resim ve harç mükellefiyetlerine ait mevzuat hükümlerinin uygulanmamasına " ilişkin hüküm gereği bu bölgelerde yapılan işlemlere ilişkin BSMV uygulanmamakta idi. 5084 Sayılı Kanun ile söz konusu hüküm kaldırıldığından, 06.02.2004 tarihinden itibaren serbest bölgelerde faaliyete başlayacak mükelleflerin Gider Vergileri Kanununun konusuna giren işlemleri üzerinden BSMV hesaplanması gerekecektir.

Diğer taraftan, 06.02.2004 tarihi itibarı ile faaliyet ruhsatlarının süresi devam eden mükelleflerin 31.12.2008 tarihine kadar yapacakları işlemler BSMV'ne tabi olmayacaktır.

h) Teşvik Mevzuatı

5084 Sayılı Kanun sonrası, Serbest Bölgeler Kanunu'nun 6. maddesine göre, bu bölgeler gümrük hattı dışı sayılmakta ve bu bölgelerde gümrük ve kambiyo mükellefiyetlerine dair mevzuat hükümleri uygulanmamakta, vergi, resim ve harç mevzuatına ilişkin hükümler ise uygulanabilir hale gelmektedir.

Dolayısı ile yeni düzenlemeler neticesinde, teşvik mevzuatının da bu bölgelerde de uygulanabilmesi gereklidir. Örneğin, Gelir Vergi-

si Kanunu'nda yer alan yatırım indirimi uygulamasının, gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyetine bağılı olarak bu bölgelerde de uygulanma imkanı olmaktadır

i) Sosyal Güvenlik Mevzuatı

Serbest Bölgeler Kanunu ile Uygulama Yönetmeliğı'ne göre, bölgede faaliyette bulunan gerçek ve tüzel kişiler ile bunların yanında iş akdine göre çalışan işçiler hakkında yabancı uyruklular da dahil olmak üzere, Türkiye Cumhuriyeti Sosyal Güvenlik Mevzuatı hükümleri uygulanacaktır. Sosyal Güvenlik Kurumlarına yükümlülükce sigorta primleri döviz veya Türk Lirası olarak ödenebilmektedir. Hak sahiplerine yapılacak ödemeler ise bu kurumlar tarafından Türk Lirası olarak yapılacaktır Dolayısı ile, serbest bölgelerde sosyal güvenlik mevzuatının uygulamasına ilişkin yeni bir düzenleme getirilmemiştir.

GENEL DEĞERLENDİRME

5084 sayılı Kanunla yapılan değışiklik ve düzenlemeler sonrasında, serbest bölgelerde faaliyete başlayacak gerçek ve tüzel kişilerin vergisel yükümlülüklerinin birer cümle ile özetlendiğı liste aşağıya çıkarılmıştır

a) 06.02.2004 Tarihinden İtibaren Şirket Olarak (üretim faaliyeti dışında bir faaliyette bulunacak) Faaliyete Başlayacak Mükellefler Açısından Değerlendirme

- Tam mükellef statüsünde işlem görecektir,
- Elde edilen kazançlar gelir ve kurumlar vergisine tabi olacaktır,
- Kar dağıtımı yapılması halinde GelirVergisi Kanunu'nun 94. mad-

desinin (6) numaralı bendinin (b) alt bendi kapsamında stopaj uygulamasına tabi olacak,

- İstihdam ettiği personele ödediği ücretler gelir vergisine tabi olacak,

- Gelir Vergisi Kanunu 94. ve Kurumlar Vergisi Kanunu 24. Madde kapsamında yapılacak ödemeleri stopaja tabi olacak,

- Gümrük ve kambiyo mükellefiyetine dair mevzuat hükümleri uygulanmayacak,

- Mal ve hizmet teslimleri KDV'den istisna olacak,

- Vergi, resim ve harç mevzuatına ilişkin hükümler uygulanabileceğinden işlemleri vergi, resim ve harçlara tabi olacak,

- Teşvik mevzuatı hükümlerine tabi olacak,

- Sosyal güvenlik mevzuatı hükümleri geçerli olacaktır

b) 06.02.2004 Tarihinden İtibaren Şirket (üretim faaliyetinde bulunan) Olarak Faaliyete Başlayacak Mükellefler Açısından Değerlendirme

- Tam mükellef statüsünde işlem görecektir,

- Elde edilen kazançlar, AB'ye tam üyeliğin gerçekleştiği tarihi içeren yılın sonuna kadar gelir ve kurumlar vergisinden istisna olacak,

- Kar dağıtımı yapılması halinde Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. maddesinin (6) numaralı bendinin (b) alt bendi kapsamında stopaj uygulamasına tabi olacak,

- İstihdam ettiği personele ödediği ücretler gelir vergisine tabi olacak,

- Gelir Vergisi Kanunu 94. ve Kurumlar Vergisi Kanunu 24. Madde kapsamında yapılacak ödemeleri stopaja tabi olacak,
 - Gümrük ve kambiyo mükellefiyetine dair mevzuat hükümleri uygulanmayacak,
 - Mal ve hizmet teslimleri KDV'den istisna olacak,
 - Vergi, resim ve harç mevzuatına ilişkin hükümler uygulanabileceğinden işlemleri vergi, resim ve harçlara tabi olacak,
 - Teşvik mevzuatı hükümlerine tabi olacak,
 - Sosyal güvenlik mevzuatı hükümleri geçerli olacaktır
- c) 06.02.2004 Tarihinden İtibaren Şube Olarak Faaliyete Başlayacak Mükellefler Açısından Değerlendirme
- Şube hesaplarının, merkez ile konsolide edilmesi gerekecek,
 - Şubeden elde edilen kazançlar, Türkiye'nin diğer yerlerinde kurulmuş olan şubelerden elde edilen kazançlarda olduğu gibi merkez karları ile birlikte kurumlar vergisine tabi olacak, (Karın Türkiye'ye transfer edilmesi şart değil)
 - İstihdam ettiği personele ödediği ücretler gelir vergisine tabi olacak,
 - Gelir Vergisi Kanunu 94. ve Kurumlar Vergisi Kanunu 24. Madde kapsamında yapılacak ödemeleri stopaja tabi olacak,
 - Gümrük ve kambiyo mükellefiyetine dair mevzuat hükümleri uygulanmayacak,
 - Mal ve hizmet teslimleri KDV'den istisna olacak,

- Vergi, resim ve harç mevzuatına ilişkin hükümler uygulanabileceğinden işlemleri vergi, resim ve harçlara tabi olacak,
 - Teşvik mevzuatı hükümlerine tabi olacak,
 - Sosyal güvenlik mevzuatı hükümleri geçerli olacaktır
- d) 06.02.2004 Tarihi İtibarı İle Faaliyet Ruhsat Süresi Devam Eden ve Şirket (üretim faaliyeti dışında bir faaliyette bulunan) Olarak Faaliyette Bulunan Mükellefler Açısından Değerlendirme
- Tam mükellef statüsünde işlem görecektir,
 - Elde edilen kazançlar, faaliyet ruhsatında yer alan süre ile sınırlı olmak üzere gelir ve kurumlar vergisinden istisna olacak,
 - Kar dağıtımı yapılması halinde Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. maddesinin (6) numaralı bendinin (b) alt bendi kapsamında stopaj uygulamasına tabi olacak,
 - İstihdam ettiği personele ödediği ücretler, faaliyet ruhsatında yer alan süre ile ve herhalde 31.12.2008 tarihine kadar gelir vergisinden istisna olacak,
 - Gelir Vergisi Kanunu 94. ve Kurumlar Vergisi Kanunu 24. Madde kapsamında yapılacak ödemeleri stopaja tabi olacak,
 - Gümrük ve kambiyo mükellefiyetine dair mevzuat hükümleri uygulanmayacak,
 - Mal ve hizmet teslimleri KDV'den istisna olacak,
 - Bu bölgelerde gerçekleştirdikleri faaliyetleri ile ilgili olarak yaptıkları işlemler 31.12.2008 tarihine kadar vergi, resim ve harçlardan istisna olacak

- Gelir ve Kurumlar Vergisi mükellefiyetine paralel olarak teşvik mevzuatı hükümlerine tabi olacak,

- Sosyal güvenlik mevzuatı hükümleri geçerli olacaktır

e) 06.02.2004 Tarihi İtibarı İle Faaliyet Ruhsatının Süresi Dolmamış ve Şirket (üretim faaliyetinde bulunan) Olarak Faaliyette Bulunan Mükellefler Açısından Değerlendirme

- Tam mükellef statüsünde işlem görecektir,

- Elde edilen kazançlar, AB'ye tam üyeliğin gerçekleştiği tarihi içeren yılın sonuna kadar gelir ve kurumlar vergisinden istisna olacak,

- Kar dağıtımı yapılması halinde Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. maddesinin (6) numaralı bendinin (b) alt bendi kapsamında stopaj uygulamasına tabi olacak,

- İstihdam ettiği personele ödediği ücretler, faaliyet ruhsatında yer alan süre ile ve herhalde 31.12.2008 tarihine kadar gelir vergisinden istisna olacak,

- Gelir Vergisi Kanunu 94. ve Kurumlar Vergisi Kanunu 24. Madde kapsamında yapılacak ödemeleri stopaja tabi olacak,

- Gümrük ve kambiyo mükellefiyetine dair mevzuat hükümleri uygulanmayacak,

- Mal ve hizmet teslimleri KDV'den istisna olacak,

- Bu bölgelerde gerçekleştirdikleri faaliyetleri ile ilgili olarak yaptıkları işlemler 31.12.2008 tarihine kadar vergi, resim ve harçlardan istisna olacak,

- Gelir ve Kurumlar Vergisi mükellefiyetine paralel olarak teşvik mevzuatı hükümlerine tabi olacak,

- Sosyal güvenlik mevzuatı hükümleri geçerli olacaktır

f) 06.02.2004 Tarihi İtibarı İle Faaliyet Ruhsatının Süresi Dolmamış ve Şube Olarak Faaliyette Bulunan Mükellefler Açısından Değerlendirme

- Şube hesaplarının, merkez ile konsolide edilmesi gerekecek,

- Şubeden elde edilen kazançlar, faaliyet ruhsatında yer alan süre ile sınırlı olmak üzere gelir ve kurumlar vergisinden istisna olacak (Karın Türkiye'ye transfer edilmesi şart değil),

- İstihdam ettiği personele ödediği ücretler, faaliyet ruhsatında yer alan süre ile ve herhalde 31.12.2008 tarihine kadar gelir vergisinden istisna olacak,

- Gelir Vergisi Kanunu 94. ve Kurumlar Vergisi Kanunu 24. Madde kapsamında yapılacak ödemeleri stopaja tabi olacak,

- Gümrük ve kambiyo mükellefiyetine dair mevzuat hükümleri uygulanmayacak,

- Mal ve hizmet teslimleri KDV'den istisna olacak,

- Bu bölgelerde gerçekleştirdikleri faaliyetleri ile ilgili olarak yaptıkları işlemler 31.12.2008 tarihine kadar vergi, resim ve harçlardan istisna olacak,

- Gelir ve Kurumlar Vergisi mükellefiyetine paralel olarak teşvik mevzuatı hükümlerine tabi olacak,

- Sosyal güvenlik mevzuatı hükümleri geçerli olacaktır¹⁹

¹⁹ <http://www.gasbas.com/5084.asp>

**SORULARLA 5084 VE 5350 SAYILI DEĞİŞİKLİK
UYGULAMALARI
(Özellik arz eden hususlar)**

Yasadan kimler yararlanacak

01.04.2005 tarihinden sonra kapsama dahil 49 ilde yeni işe başlayan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri asgari 30 işçi çalıştırma koşulu ile Gelir vergisi ve Sigorta primleri işveren hissesi teşviki ve enerji desteğinden yararlanacaklardır. Teşvikin uygulanmasında faaliyet konusu ile tam veya dar mükellefiyet esasında vergilendirilmenin bir önemi bulunmamaktadır

Daha önce yasadan yararlanan işverenlerin durumu

01.04.2005 tarihi itibari ile 5084 sayılı yasadan yararlanan 36 ildeki yatırımcılar için eski uygulama 5350 sayılı yasanın Geçici 1. maddesine göre devam edecektir. Bu illerde yeni işe başlayan mükellefler için asgari 30 işçi çalıştırma şartı getirilmiştir.

Yeni işe başlamada esas alınan tarih

Bu Kanunun uygulaması bakımından yeni işe başlamaktan maksat, gelir veya kurumlar vergisi açısından ilk kez mükellefiyet tesisi veya kapsama dahil illerde yeni bir işyerinin kurulmasıdır. İşverenlerin fiilen işçi çalıştırmaya başladıkları ve iş yerlerini tescil ettirdikleri tarih esas alınacaktır

İşverenlere göre Yasadan yararlanmak için esas alınacak başlangıç tarihi ve işçi sayısı

01.09.2003 tarihinden önce işe başlayanlar için 31.08.2003 tarihindeki işçi sayısı (5084 sayılı yasa)

01.04.2005 tarihinden önce işe başlayanlar için 30.11.2004 tarihindeki işçi sayısı (5350 sayılı yasa)

Eski işçilerin teşvikten yararlanması

01.04.2005 tarihinden itibaren kapsama dahil 49 ilde eski işyerlerinin 30.11.2004 tarihi itibari ile çalıştırdıkları mevcut işçi sayılarını %20 artırmaları ve asgari 30 işçi çalıştırmaları koşu ile artırdıkları işçi sayısının iki katı oranında mevcut eski işçilerinin de teşvikten yararlanması sağlanmıştır

01.04.2005 tarihinden önce işe başlayanlar için ilave istihdamda esas alınan işçi sayısı

01.04.2005 tarihinden önce işe başlayanla işverenler için Kasım 2004 dönemine ait olup 01.01.2005 tarihinden önce ilgili kuruma verilen aylık hizmet ve prim bildirgesindeki bir sonraki aya devir eden işçi sayısı esas alınacaktır Kasım 2004 dönemine ait bildirgenin yasal süresinde kuruma verilmemiş olması halinde kuruma yasal süresi içinde 01.01.2005 tarihinden önce verilmiş aylık hizmet ve prim belgesindeki işçi sayısı esas alınacaktır

Kapsama dahil işçilerin ve kazançlarının SSP teşviki açısından tespiti

Aylık sosyal güvenlik destek primi, işsizlik sigortası primi ve topluluk sigortasına göre sigortalı olanların işveren hissesi primleri SSP işveren hissesi Teşviki kapsama dahil edilmeyecektir. Ancak, sosyal güvenlik destek primi ödeyenler (emekliler) sigortalı sayısının tespitinde dikkate alınacak, işletmelerde çalıştırılan aday çırak, çırak ve öğrenciler ise sigortalı sayısının tespitinde nazara alınmayacaktır

Gelir Vergisi Teşviki ve SS Primi Teşvikten yararlanma üst sınırı

5084 sayılı yasada uygulanmakta olan Gelir vergisi teşviki Asgari ücret üzerinden hesaplanan vergiden fazla, SSK Primi işveren hissesi kazanç alt sınırı prim oranı üzerinde olamayacak hükmü aynı şekilde uygulanacaktır

Mevsimlik işçi çalıştıran işyerlerinin durumu

İşe yeni alınan bu işçilerin bir kısmının daha önceki dönemlerde iş yerinde çalıştığı halde iş akitleri askıya alınan mevsimlik işçiler olması durumu değiştirmemekte olup, bu işçiler ek istihdamın tespiti dikkate alınacaktır

Özelleştirme kapsamındaki iş yerleri

Kanun kapsamındaki illerde 01/10/2003 tarihinden sonra özelleştirme kapsamında devralınan işletmeler, yeni işe başlama olarak kabul edilerek en az otuz sigortalı çalıştırılması koşuluyla bu işyerinde çalıştırılan işçilerin tamamı için 01.04.2005 tarihinden itibaren Gelir Vergisi teşviki ve sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanılacaktır

Kapsam dışı bırakılan işler

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun yanı sıra 5350 sayılı Kanunla, uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan hizmet ve yapım işlerinin gerçekleştirilmesine yönelik faaliyetler de teşvik kapsamı dışında tutulduğundan, 1.4.2005 tarihinden itibaren uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden hizmet ve yapım işlerinin gerçekleştirilmesine yönelik faaliyette bulunacak işverenler, bu faaliyetlerine ilişkin istihdamları do-

layısıyla Gelir vergisi teşviki ve sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanamayacaklardır.

Bu kapsamda kamu kurum ve kuruluşlarınca 2886 ve 4734 sayılı Kanunlara göre veya uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden ihalesi yapılan inşaat işleri (köprü, baraj, okul, kamu binası yapımı gibi) ile ulaşım, temizlik, güvenlik işleri gibi hizmet işleri teşvikten yararlanamayacaktır.

Bununla birlikte, Kanun kapsamına giren illerde 1.4.2005 tarihinden önce uluslararası anlaşmalara göre, hizmet ve yapım işlerine fiilen başlamış olan ve bu nedenle 5084 sayılı Kanunun 5350 sayılı Kanunla değiştirilmeden önceki 4 üncü maddesinde yer alan sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanmaya başlayan işverenlerin taahhüt ettikleri iş sonuçlanıncaya kadar teşvikten yararlanmaya devam edeceklerdir.

Aracı çalıştıran işyerlerinin durumu

Kapsama giren illerde, gerek işveren, gerekse işverenin aracıları tarafından aynı ay için yasal süresi içinde birden fazla aylık prim ve hizmet belgesi verilmesi durumunda, baz alınacak toplam sigortalı sayısının tespitinde aracılardan vermiş oldukları aylık prim ve hizmet belgesindeki sigortalılar da nazara alınacağından, 1.1.2005 tarihinden önce aracısı olan ve bu Kanundan yararlanmak isteyen işverenler bakımından baz alınacak sigortalı sayısının tespitinde 2004/Kasım ayına ait işveren ve aracının vermiş oldukları aylık prim ve hizmet belgelerindeki toplam sigortalı sayısı üzerinden işlem yapılacaktır.

Yine, 1.4.2005 tarihinden sonra faaliyete başlayacak olan işyerlerinde, 30 sigortalı çalıştırma şartının yerine getirilmiş olup olmadığının tespitinde, varsa aracılardan çalıştırdıkları sigortalı sayısı da dikkate alınacaktır.

Faaliyetini Durduran İşyerleri : Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine ait olup 01/04/2005 tarihinden önce faaliyeti durdurulan, ancak mükellefiyeti devam eden işletmelerin, bu tarihten sonra yeniden faaliyete geçirilmesi işlemi yeni işe başlama olarak kabul edilmeyecektir. Ancak, bu teşvikten yararlanabilmek için işçi sayısının 30 işçiye ulaşması şarttı aranacaktır

Birden fazla işyerinin olması : 5350 sayılı Kanun uyarınca yeni işe başlayan gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olan işverenler, en az 30 sigortalı çalıştırmaları koşuluyla işyerlerinde çalıştırdıkları tüm sigortalılardan dolayı sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanmaları gerekmektedir birlikte, uygulama işveren değil, işyeri bazında yapılacağından, aynı işverenin gerek kapsama giren birden fazla ilde, gerekse kapsama giren aynı ilde birden fazla işyerinin olması durumunda, her bir işyeri Kanunun aradığı şartları yerine getirip getirmediği yönünden ayrı ayrı değerlendirilecektir

Zamanında Düzenlenmeyen Prim Belgelerin : 5350 sayılı Kanunla 5084 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde yapılan değişiklik uyarınca, uygulamadan yararlanmak için aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içinde Kuruma verilmiş olması gerekmektedir. Bu hüküm gereği aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi geçirildikten sonra Kuruma verilmiş olması halinde, bu tür belgelerdeki sigorta primlerinin sigortalı ve işveren hisselerinin **tümü-nün** işverenlerden tahsil edilmesi gerekmektedir.

Zamanında Ödenmeyen Primler : İşveren hissesine ait sigorta primlerinin Hazinece karşılanabilmesi için sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarı ile varsa Hazinece karşılanmayan işveren hissesine ait tutarın ödenmiş olması şart olup, işveren tarafından ödenmesi gereken sigorta primlerinin geç ödenmesi halinde, Hazinece Kuruma yapılacak ödemenin

gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı, işverenlerden tahsil edilir.

Teşvik şartlarını kayıp edilmesi

Teşvikten yararlanmaya başlanmasından sonra işçi çıkarılması nedeniyle işçi sayısında azalma olması halinde, terkin edilecek vergi tutarının tespitinde, %20 oranında istihdam artışı şartı gerçekleştirilmiş olmak kaydıyla kalan işçi sayısı dikkate alınacaktır işçi sayısındaki azalma sonucu işyerindeki işçi sayısının 30 işçinin altına düşmesi halinde o işyerinde işçi sayısı yeniden 30 işçiye ulaşmadıkça teşvik uygulanmayacaktır.

Teşvik oranının belirlenmesi

İşverenlerin 5350 sayılı Kanunla getirilen sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanmaları için düzenleyecekleri aylık prim ve hizmet belgesini yasal süresi içinde “5350 sayılı Kanun kapsamına girenler” şeklinde vermesi yeterli olup, bu konuda ayrıca işverenlerin yazılı talepte bulunmuş olup olmadıkları üzerinde durulmayacaktır.

5350 sayılı Kanun kapsamına giren işyerlerinin, organize sanayi veya endüstri bölgelerinde bulduklarının, organize sanayi bölgesi yönetim kurulundan veya ticaret ya da sanayi odalarından alınacak bir belge ile kanıtlanması gerektiğinden, bu belgenin ilgili Kuruma verilmemesi halinde, sigorta primlerinin işveren hissesinin %80’inin Hazinece karşılanması yoluna gidilecektir. Söz konusu belge başlangıçta bir kez verilecek olup, değişiklik olmadığı sürece takip eden aylarda tekrar verilmeyecektir.

Kamu kuruluşları Kamu kurum ve kuruluşlarına ait iktisadi işletmeler kurumlar vergisi mükellefi olması koşuluyla bu teşvikten yararlanacaktır.

Enerji teşvikinde sektörlere göre asgari işçi sayısı

01.04.2005 tarihinden itibaren faaliyete geçen, fiilen ve sürekli olarak; hayvancılık (su ürünleri yetiştiriciliği ve tavukçuluk dahil), seracılık, sertifikalı tohumculuk ve soğuk hava deposu yatırımlarında asgari on imalât sanayi, madencilik, turizm konaklama tesisi, eğitim veya sağlık alanlarında ise asgari otuz işçi

01.04.2005 tarihinden önce faaliyete geçmiş olan işletmeler, 01.01.2005 tarihinden önce ilgili idareye vermiş oldukları en son aylık prim ve hizmet belgesinde bildirdikleri işçi sayılarını, 01.04.2005 tarihinden itibaren fiilen ve sürekli olarak; hayvancılık (su ürünleri yetiştiriciliği ve tavukçuluk dahil), seracılık, sertifikalı tohumculuk ve soğuk hava deposu yatırımlarında en az yüzde yirmi oranında artırmaları ve çalıştırılan toplam işçi sayısının asgari on kişiye çıkarmaları ; imalât sanayi, madencilik, turizm konaklama tesisi, eğitim veya sağlık alanlarında ise en az yüzde yirmi oranında artırmaları ve çalıştırılan toplam işçi sayısının asgari otuz kişiye ulaşması halinde enerji teşvikinden yararlanabileceklerdir

Enerji teşvikini uygulanmasında asgari yıllık istihdam şartı

5084 sayılı yasanın 6 maddesindeki Enerji desteğindeki bir takvim yılı için en az ?'ünde çalıştırılmış olma şartı yeni uygulamada kaldırılmıştır 5084 sayılı yasadaki yararlanmalar için yeni uygulamadan yararlanma şartı asgari 30 işçi çalıştırma koşu ile 5350 sayılı yasa ile getirilen şartların yerine getirilmesi ile sağlanmış olacaktır

Enerji teşvikinin ödenmesi

5350 sayılı Yasada enerji desteğinin uygulanmasına yönelik asgari kapasiteleri belirlemek üzere Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığına, elektrik enerjisi giderlerinin iadesine ilişkin sü-

releri tespit etmeye, iadeyi **nakden veya mahsuben yaptırmaya ve uygulamanın usul ve esaslarını belirlemeye** Maliye Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığına müş- tereken yetki verilmiştir.

Bedelsiz arsa teslimi 5084 Sayılı yasa ile en az 10 kişi istihdam et- me koşulu ile sağlanan bedelsiz arsa tahsisi uygulaması da 01.04.2005 tarihinden asgari 30 işçi istihdam edecek olan işyerleri için yapılabilecektir.

Yasanın yürürlük süresi

5084 sayılı Kanunun sigorta primi işveren hissesi teşvikini düzen-leyen 4 üncü maddesinde 5350 sayılı Kanunla yapılan değişiklik 01/04/2005 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş olup, uygulama 31.12.2008 tarihinde sona erecektir. Bu bağlamda, yeni uygulama ilk olarak 2005 yılının Nisan ayı aylık prim ve hizmet belgesinden başlamak üzere, 2008/Aralık ayına ait aylık prim ve hizmet belgesi dahil devam edecektir (5228 sayılı kanunla 5084 sayılı Kanunun 7 nci maddesine aşağıdaki (h) bendi eklenmiştir. Bu Kanunun yayı- mını izleyen tarihten itibaren azamî iki yıl içerisinde tamamlanan yeni yatırımlarda, 3, 4 ve 6 ncı maddelerde yer alan destek ve teş- vikler, bu maddelerde yer alan sürelerle bakılmaksızın yatırımın ta mamlandığı tarihi izleyen beş yıl süresince uygulanır 31/12/2007 tarihine kadar tamamlanan yeni yatırımlar için gelir stopaj vergisi teşviki, maddede yer alan süreye bakılmaksızın yatırımın tamamlan- dığı tarihi izleyen beş yıl süresince uygulanacaktır. Örneğin, 31/12/2005 tarihinde tamamlanan bir yatırım için 2010 yılının Ara- lık ayına kadar teşvikten yararlanılacaktır)

**GELİR VERGİSİ TEŞVİKİ VE SİGORTA PRİMLERİ
İŞVEREN HİSSESİ TEŞVİKİNE İLİŞKİN
ÖRNEK UYGULAMALAR**

5084 SAYILI KANUNDAN YARARLANAN İŞVERENLER:

5350 sayılı Kanunun Geçici 1 inci maddesi ile, 5084 sayılı Kanunun bu Kanunla değiştirilmeden önceki 3 ve 4 üncü maddelerinde belirtilen teşvik ve desteklerden 5084 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin a bendi kapsamındaki iller bakımından yararlanma hakkı kazanan işverenlerin bu haklarından aynen yararlanmaya devam edecekleri, ancak bu işverenlerin gerekli şartları sağlamaları ve talep etmeleri halinde 5350 sayılı Kanunla getirilen değişikliklerden yararlanma hakları bulunduğu hükme bağlandığından, 5084 sayılı Kanundan yararlanan işverenlerin 5350 sayılı Kanundan yararlanma yönünde bir isteklerinin bulunmaması halinde, haklarında 13.4.2004 tarihli, 16-314 Ek sayılı Genelgede ve 1 seri nolu tebliğde açıklandığı gibi işlem yapılmasına devam edilecektir.

Örnek 1; 31.08.2003 Tarihinden önce Malatya şehir merkezinde faaliyette bulunan bir lokanta 31.08.2003 S.S.kurumuna vermiş olduğu Dört aylık bildirmede 5 işçi çalıştırmaktadır bu işyeri 5084 sayılı Kanunun kapsamında 10.Haziran.2004 tarihinde ilave 5 işçi daha aldığı için çalıştırdığı eski işçiler için normal bildirmeye yeni işçileri için 5084 sayılı yasa kapsamında olmak üzere 2 adet bildirmeye başlanmış bu takdirde toplam $5+2=7$ sigortalıdan dolayı 5084 sayılı Gelir vergisi ve sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanmaya devam edecektir.

Örnek 2; 5084 sayılı Kanunun kapsamında Malatya şehir merkezinde 10.Temmuz.2004 tarihinde faaliyete geçen bir işyerinde 3 si-

gortalı çalıştırılmakta iken, aynı işyerinde 2005/Mayıs ayında 2 sigortalı daha çalıştırılmaya başlanmış ise, bu takdirde toplam 5 sigortalıdan dolayı Gelir vergisi teşvikinden ve sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanmaya devam edecektir.

ESKİ İŞYERLERİ İÇİN 5350 SAYILI YASA İLE TEŞVİKTEN YARARLANMA

5084 sayılı Kanununun 5350 sayılı Kanunla değiştirilmeden önceki 3-4 üncü maddesi uyarınca 36 ilde faaliyette bulunduğu halde, teşvikten yararlanma hakkı kazanamamış, işyerleri ancak yeni hükümler çerçevesinde, yani en az 30 sigortalı çalıştırma koşulunun yerine getirilmesi kaydıyla teşvikten yararlanabileceklerdir.

Örnek 3 : Malatya ili 1.organize sanayi bölgesinde faaliyette bulunan ve 31.08.2003 tarihi itibari ile 25 işçi çalıştıran ve 5084 sayılı yasadan yararlanmayan işyeri 2004/Kasım ayında da 25 sigortalı işçi çalıştırmaya devam ediyor ise bu işyerinde 1.4.2005 tarihinden itibaren 5 sigortalı daha çalıştırılmaya başlanması halinde, ilave istihdam edilen 5 sigortalı (asgari %20 artırım) ile mevcut 25 sigortalı sayılı (25+5) 30 sigortalı olduğundan sigortalılarından ilave sigortalılarının 2 katı tutarındaki (5X2)10 eski sigortalı işçisinin de sigorta primlerinin işveren hissesinin Hazinece karşılanması gerektiğinden, 5350 sayılı Kanun kapsamına giren (5+10)=15 sigortalı için ayrı, kapsama girmeyen diğer 15 sigortalı için de ayrı olmak üzere 2005/Nisan ayı için iki adet aylık prim ve hizmet belgesi düzenlenmesi gerekmektedir.

Örnek 4 : Malatya ili 2.organize sanayi bölgesinde faaliyette bulunan ve 31.08.2003 tarihi itibari ile 30 işçi çalıştıran ve 5084 sayılı yasadan yararlanmayan işyeri 2004/Kasım ayında da 30 sigortalı iş-

çi çalıştırmaya devam ediyor ise bur işyerinde 01.06.2005 tarihinden itibaren 10 sigortalı daha çalıştırılmaya başlanması halinde, ila ve istihdam edilen 10 sigortalı ile mevcut 30 sigortalı sayılı 40 sigortalı olduğundan sigortalılarından ilave sigortalılarının 2 katı tutarındaki (10X2) 20 eski sigortalısının sigorta primlerinin işveren hissesinin Hazinece karşılanması gerektiğinden, 5350 sayılı Kanun kapsamına giren (10+20)=30 sigortalı için ayrı, kapsama girmeyen diğer 10 sigortalı için de ayrı olmak üzere 2005/Haziran ayı için iki adet aylık prim ve hizmet belgesi düzenlenmesi gerekmektedir

Örnek 5 : Malatya ili 2.organize sanayi bölgesinde faaliyette bulunan ve 31.08.2003 tarihi itibari ile 40 işçi çalıştıran ve 5084 sayılı yasadan yararlanmayan işyeri 2004/Kasım ayında da 40 sigortalı işçi çalıştırmaya devam ediyor ise bur işyerinde 01.06.2005 tarihinden itibaren 25 sigortalı daha çalıştırılmaya başlanması halinde, ila ve istihdam edilen 25 sigortalı ile mevcut 40 sigortalı sayılı 65 sigortalı olduğundan sigortalılarından ilave sigortalılarının 2 katı tutarındaki (25X2) 50 eski sigortalısının sigorta primlerinin işveren hissesinin Hazinece karşılanması gerektiğinden, 5350 sayılı Kanun kapsamına giren (50+40)=90 sigortalı için teşvikten yararlanması gerekirken ilave aldığı işçilere karşılık eski işçilerden teşvikten yararlandırılacak işçi sayısı 30.Kasım.2004 tarihindeki mevcut işçi sayısından (40 işçi) fazla olamayacağı için bu işyerinde teşvikten yararlanacak işçi sayısı (40+25) toplam 65 kişi olacaktır. 2005/Haziran için bu işyerinde tüm işçiler için tek aylık prim ve hizmet belgesi düzenlenmesi gerekmektedir

Örnek 6 : Malatya ili 2.organize sanayi bölgesinde faaliyette bulunan ve 31.08.2003 tarihi itibari ile 10 işçi çalıştıran ve 01.02.2004 tarihinde yeni işe aldığı 10 işçi içinde 5084 sayılı yasadan yararlanan işyeri 2004/Kasım ayında da 20 sigortalı işçi çalıştırmaya de

vam ediyor ise bu işyerinde 5350 sayılı yasala ile değişen yeni uygulamanın talep edilmesinde kasım 2004 ayındaki işçi sayısını asgari %20 artırımı ve en az 30 işçi çalıştırma şartı aranacaktır Buna göre bu işyerinde 10 kişilik bir ek istihdam yapılması gerekmekte olup yapılan bu ek istihdama karşılık ($10 \times 2 = 20$) 20 eski işçi ve ilave alınan 10 işçi olmak üzere toplam 30 işçinin tamamı teşvikten yararlanacaktır.

Örnek 7 : Malatya ili 2.organize sanayi bölgesinde faaliyette bulunan ve 31.08.2003 tarihi itibari ile 5 işçi çalıştıran ve 01.02.2004 tarihinde yeni işe aldığı 20 işçi içinde 5084 sayılı yasadan yararlanan işyeri 2004/Kasım ayında da 25 sigortalı işçi çalıştırmaya devam ediyor ise bu işyerinde 5350 sayılı yasala ile değişen yeni uygulamanın talep edilmesinde kasım 2004 ayındaki işçi sayısını asgari %20 artırımı ve en az 30 işçi çalıştırma şartı aranacaktır Buna göre bu işyerinde 5 kişilik bir ek istihdam yapılması gerekmekte olup yapılan bu ek istihdama karşılık ($5 \times 2 = 10$) 10 eski işçi ve ilave alınan 5 işçi olmak üzere toplam 15 işçinin tamamı teşvikten yararlanacaktır. **(Bu işyerinin 5084 sayılı yasadan yararlanması daha uygun olacaktır)**

ÇÖZÜM BEKLEYEN SORUNLAR

12.05.2005 Tarihinde TBMM görüşülerek kabul edilen 5350 sayılı kanun 5084 sayılı maddelerinde değişiklik yapmaktadır Mecliste kabul edilen 5350 sayılı kanunla daha önce 36 ilde uygulanmakta olan 5084 sayılı yasanın kapsamı genişletilerek 13 yeni il daha (**Kilis, Tunceli, Kastamonu, Niğde, Kahramanmaraş, Elazığ, Çorum, Artvin, Kütahya, Trabzon, Rize, Nevşehir, Karaman**) bu kapsama dâhil edilmiş ve yasadan yararlanan il sayısı 49 ulaşmıştır. Kanunda yapılan düzenleme ile kapsama dahil illerde 01.04.2005 tarihinden sonra işe başlayan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri için asgari 30 kişi istihdam etmeleri öngörülmüştür. Bu konuda 5350 sayılı yasa ilişkin SSK tebliğ 27.05.2005 tarihinde yayınlanmış olup, Gelir vergisine ilişkin 2. seri nolu yatırımları ve istihdamı teşviki genel tebliğ 04.06.2005 tarihinde 25835 sayılı resmi gazete-
de yayınlanmıştır

- 5350 Sayılı yasa ile getirilen bu uygulama ile özellikle yasanın resmi gazetede yayınlandığı 18.05.2005 tarihinden önce işe başlayan ve 18.05.2005 tarihinden önce 5084 sayılı yasa kapsamında SSK ve Vergi dairelerine bildirimde bulunan 30 işçinin altında işçi çalıştıran işyerleri için Nisan 2005 dönemine ait olup Mayıs 2005 dönemi içerisinde 5084 yasa kapsamında verilen SSK Bildirgeleri ve Muhtasar beyannameler üzerinden terkin edilen Sigorta primleri ve vergilerin iptali söz konusu olmaktadır.
- 5350 Sayılı yasa ile yapılan düzenleme yürürlük tarihi itibari ile vergi mükelleflerinin 18.05.2005 tarihi itibari ile kazanılmış haklarını ortadan kaldırmaktadır Yasal olarak elde edilen bir hakkın geriye dönük bir düzenleme ile yok sayılmaktadır

- Meslektaşlarımızın iyi niyet içerisinde son günü beklemeden yapmış oldukları SSK ve Muhtasar beyanname bildirimleri nedeni ile cezalı duruma düşmemeleri söz konusu olmaktadır.
- Özellikle Uygulamaya ilişkin SSK il müdürlüklerinde ve vergi dairelerinde tebliğlerden kaynaklanan farklı uygulamalar yapılmaktadır. Bu konuda genel müdürlükler nezdinde girişimde bulunularak birliktelik sağlanması.
- Özellikle Gelir vergisi ve SSP işveren hissesi teşviklerinin uygulanmasına yönelik mevcut durum ile yeni uygulama arasında açıklığa kavuşturulması gereken bir çok konu bulunmaktadır.
- İşe başlamanın tanımlanması,
- 5084 sayılı yasadaki yararlanmakta iken bu hakkını kaybedenler,
- 01.04.2005 tarihinden önce 01.04.2005 tarihi itibarı ile işçi çalıştırmak için müracaat edenler,
- Faaliyetine geçici süre ara veren işyerleri,
- Teşvik tedbirlerinden yararlanmak için verilmesi gereken belgeler,
- Teşvik işlemlerinin meslek mensuplarına getirdikleri iş yoğunluğu

**5084 SAYILI YASAYA GÖRE GELİR VERGİSİ SSP
İŞVEREN HİSSESİ VE ENERJİ TEŞVİKİ MUHASEBE
UYGULAMASI**

5084 sayılı yasa MADDE – 7 Çeşitli hükümler

f) 4 üncü madde hükmüne göre Hazinece karşılanan prim tutarları gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz, 6 ncı madde kapsamında Hazinece karşılanan enerji giderleri, iadenin yapıldığı dönemde gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gelir olarak dikkate alınır

Gelir vergisi stopajı teşviki

5084 sayılı kanunun MADDE 3.- 31.12.2008 tarihine kadar uygulanmak üzere, 2 nci maddenin (a) bendi kapsamındaki illerde, 1.10.2003 tarihinden itibaren yeni işe başlayan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, bu iş yerlerinde çalıştırdıkları işçiler ile 1.10.2003 tarihinden önce işe başlamış olan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu tarihten önce ilgili idareye vermiş oldukları en son dört aylık sigorta prim bordrolarında bildirdikleri işçi sayısına ilâve olarak yeni işe aldıkları ve bu iş yerlerinde fiilen çalıştırdıkları işçilerin ücretleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinin organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu iş yerleri için tamamı, diğer yerlerdeki iş yerleri için % 80'i, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden terkin edilir.

Terkin edilecek tutar, yeni işe alınan işçi sayısı ile asgari ücret üzerinden ödenmesi gereken verginin çarpımı sonucu bulunacak tutarın organize sanayi ve endüstri bölgelerindeki iş yerlerinde tamamını,

diğer yerlerdeki iş yerlerinde ise % 80'ini aşamaz. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir

Buna göre ; Yasa kapsamında istihdam edilen işçiler için muhtasar beyanname ile beyan edilen ve beyan döneminde vergi daire - since terkin edilen Gelir vergisi stopajı işverenler için bir gelir olduğundan 602 DİĞER GELİR hesabına alacak olarak kaydedilerek ilgili dönemde beyan edilir.

Sigorta primi işveren paylarında teşvik

5084 sayılı kanun MADDE 4.- 31.12.2008 tarihine kadar uygulanmak üzere, 2 nci maddenin (a) bendi kapsamındaki illerde, 1.10.2003 tarihinden itibaren yeni işe başlayan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, bu iş yerlerinde çalıştırdıkları işçiler ile 1.10.2003 tarihinden önce işe başlamış olan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu tarihten önce ilgili idareye vermiş oldukları en son dört aylık sigorta prim bordrolarında bildirdikleri işçi sayısına ilâve olarak yeni işe aldıkları ve bu iş yerlerinde fiilen çalıştırdıkları işçiler için, 17.7.1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 72 ve 73 üncü maddeleri uyarınca prime esas kazançları üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin işveren hissesinin organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu iş yerleri için tamamı, diğer yerlerdeki iş yerleri için % 80'i Hazinece karşılanır

Hazinece karşılanacak tutar, organize sanayi ve endüstri bölgelerindeki iş yerleri için 506 sayılı Kanunun 78 inci maddesi uyarınca belirlenen kazanç alt sınırına göre hesaplanan işveren hissesi prim tutarını, diğer yerlerdeki iş yerleri için 506 sayılı Kanunun 78 inci maddesi uyarınca belirlenen kazanç alt sınırına göre hesaplanan işveren hissesi prim tutarının % 80'ini aşamaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakan-

lığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakanlıkça müştereken belirlenir

Buna göre ; Yasa kapsamında istihdam edilen işçiler için Hazine - ce karşılanan Sosyal sigortalar primi işveren hissesi ve beyan dö - neminde Sosyal sigortalar kurumunca terkin edilen Sigorta pri - mi işveren hissesi işverenler için bir gelir olduğundan 602 Dİ - ĞER GELİR hesabına alacak olarak kaydedilerek ilgili dönem - de beyan edilir. Veya Gider yazılan SSP işveren hissesi ters kayıt - la düzeltilir.

Enerji desteği

5084 sayılı yasa MADDE 6.- 31.12.2008 tarihine kadar uygulanmak üzere, 2 nci maddenin (a) bendi kapsamındaki illerde, 1.10.2003 tarihinden itibaren imalât sanayi, madencilik, hayvancılık (su ürünleri yetiştiriciliği ve tavukçuluk dahil), seracılık, soğuk hava deposu, turizm konaklama tesisi, eğitim veya sağlık alanında faaliyete geçen, fiilen ve sürekli olarak asgari on işçi çalıştıran işletmelerin elektrik enerjisi giderlerinin % 20'si Hazinece karşılanır. Bu orana ondan sonraki her bir işçi için 0,5 puan eklenir. Hazinece karşılanacak oran, organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu bulunan işletmeler için % 50'yi, diğer alanlarda kurulu bulunan işletmeler için % 40'ı geçemez.

01.10.2003 tarihinden önce birinci fıkrada belirtilen konularda faaliyete geçmiş olan işletmeler, bu maddenin yürürlük tarihini müteakip 1.10.2003 tarihinden önce ilgili idareye vermiş oldukları en son dört aylık sigorta prim bordrolarında bildirdikleri işçi sayılarını fiilen ve sürekli olarak en az % 20 oranında artırmaları ve asgari on işçi çalıştırmaları koşuluyla % 20 oranında enerji desteğinden yarar-

lanır. Bundan sonraki her bir işçi için destek oranı 0,5 puan artırılır. Yararlanılabilecek destek oranı organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu bulunan işletmeler için % 50'yi, diğer alanlarda kurulu bulunan işletmeler için % 40'ı geçemez.

Fiilen ve sürekli olarak çalıştırılan işçi sayısının tespitinde, bir takvim yılının en az 3/4'ünde çalıştırılmış işçi sayısı esas alınır. Yıl içinde faaliyete başlanmış olması halinde, faaliyette bulunulan süredikkate alınır.

Bu maddenin uygulanmasına yönelik asgari kapasiteleri belirlemeye Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığı, enerji giderlerinin iadesine ilişkin süreleri tespit etmeye, iadeyi nakden veya mahsuben yaptırmaya ve uygulamanın usul ve esaslarını belirlemeye Maliye Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakanlık müştereken yetkilidir.

Buna göre ; Yasa kapsamında Hazinece sağlanan enerji desteği işverenler için bir gelir olduğundan iadenin yapıldığı dönemde 602 DİĞER GELİR hesabına alacak olarak kaydedilerek ilgili dönemde beyan edilir.

5084 SAYILI YASA VE MUHASEBE UYGULAMALARI

Organize Sanayi Bölgesindeki İşyerleri İçin;

a. Asgari ücretli bir işçinin aylık ücret bordosu örnek yevmiye kaydı;

720	DİREK İŞÇİLİK GİDERLERİ	593,78
720.01	Brüt Ücretler	488,70
720.02	SSP İşveren Hissesi	95,30
720.03	İşsizlik Sigortası İşveren Hs	9,77
335	PERSONELE BORÇLAR	350,15
335.01	Ücret Ödemeleri	350,15
360	ÖDENECEK VERGİ RESİM VE HARÇ	65,24
360.01	İşçi G.V. Stopaj Kesinti	62,31
360.02	Damga Vergisi	2,93
361	ÖDENECEK SOSYAL GÜV. KESİNTİ	178,38
361.01	S.S.Primleri	163,71
361.02	İşsizlik Sig.Primleri	14,66
	(İşçilik Bordosunu tahakkuk kaydı)	

b. Aylık düzenlenen Elektrik faturasının mahsup işlemine ait yevmiye kaydı

730	GENEL ÜRETİM GİDERLERİ	1.000,00
730.01	Elektrik Gideri	1.000,00
191	İNDİRİLECEK KDV	180,00
191.01	Mal ve Hiz. İnd. Kdv	180,00
320	SATICILAR	1.180,00
329.01	TEDAŞ	1.180,00
	(Elektrik faturasının kaydı)	

BEYANNAME VE ÖDEME DÖNEMİNDE YAPILACAK KAYITLAR

c. Hazinece karşılanan SSP işveren hissesinin ve Vergi dairesince terkin edilen Gelir vergisi stopajının yevmiye kaydı

Örnek 1

360	ÖDENECEK VERGİ RESİMVE		
	HARÇLAR		62,31
360.01	İşçi G.V Stopaj Kesint	62,31	
361	ÖDENECEK SOSYAL GÜV. KESİNT		95,30
361.01	S.S.Primleri	95,30	
720	D. İŞÇİLİK GİDERLERİ		95,30
720.02	SSP İşveren Hissesi	95,30	
602	DİĞER GELİRLER		62,31
602.01	İşçi Gv.Stopaj Teşviki (GV.stopaj ve SSP primi teşviki kaydı)	62,31	

Veya Örnek 2

360	ÖDENECEK VERGİ RESİMVE		
	HARÇLAR		62,31
360.01	İşçi G.V Stopaj Kesint	62,31	
361	ÖDENECEK SOSYAL GÜV. KESİNT		95,30
361.01	S.S.Primleri	95,30	
602	DİĞER GELİRLER		157,61
602.01	İşçi Gv.Stopaj Teşviki	62,31	
602.02	SSP. Teşviki (GV.stopaj ve SSP primi teşviki kaydı)	95,30	

d. Enerji komisyonuna enerji teşvikine ilişkin belgelerin verilmesi ve enerji desteğinin ödenmesi

136	DİĞERALACAKLAR	200,00	
136.01	TEDAŞ	200,00	
	602	DİĞER GELİRLER	200,00
	602.01	Enerji Teşviki	200.00
		(Enerji teşviki kaydı)	

e. Enerji desteğinin banka hesaba aktarılması

102	BANKALAR	200,00	
102.01	Ziraat Bankası	200,00	
	136	DİĞERALACAKLAR	200,00
	136.01	TEDAŞ	200.00
		(Enerji teşvikinin Banka hesabına aktarılması kaydı)	

Diğer bölgelerdeki işyerleri için;

(GV.ve SSP teşviki %80 olarak uygulanan yerler)

a. Asgari ücretli bir işçinin aylık ücret bordosu örnek yevmiye kaydı

720	DİREK İŞÇİLİK GİDERLERİ	593,78
720.01	Brüt Ücretler	488,70
720.02	SSP İşveren Hissesi	95,30
720.03	İşsizlik Sigortası İşveren Hs	9,77
335	PERSONELE BORÇLAR	350,15
335.01	Ücret Ödemeleri	350,15
360	ÖDENECEK VERGİ RESİM VE HARÇ	65,24
360.01	İşçi G.V. Stopaj Kesinti	62,31
360.02	Damga Vergisi	2,93
361	ÖDENECEK SOSYAL GÜV. KESİNT	178,38
361.01	S.S.Primleri	163,71
361.02	İşsizlik Sig.Primleri	14,66
	(İşçilik Bordosunu tahakkuk kaydı)	

b. Aylık düzenlenen Elektrik faturasının mahsup işlemine ait yevmiye kaydı

730	GENEL ÜRETİM GİDERLERİ	1.000,00
730.01	Elektrik Gideri	1.000,00
191	İNDİRİLECEK KDV	180,00
191.01	Mal ve Hiz. İnd. Kdv	180,00
320	SATICILAR	1.180,00
329.01	TEDAŞ	1.180,00
	(Elektrik faturasının kaydı)	

BEYANNAME VE ÖDEME DÖNEMİNDE YAPILACAK KAYITLAR

c) Hazinece karşılanan SSP işveren hissesinin ve Vergi dairesince terkin edilen Gelir vergisi stopajının yevmiye kaydı

Örnek 1

360	ÖDENECEK VERGİ RESİM VE HARÇLAR	49,85
360.01	İşçi G.V Stopaj Kesint	49,85
361	ÖDENECEK SOSYAL GÜV. KESİNTİ	76,24
361.01	S.S.Primleri	76,24
720	D. İŞÇİLİK GİDERLERİ	76,24
720.02	SSP İşveren Hissesi	76,24
602	DİĞER GELİRLER	49,85
602.01	İşçi Gv.Stopaj Teşviki (GV.stopaj ve SSP primi teşviki kaydı)	49,85

Veya Örnek 2

360	ÖDENECEK VERGİ RESİM VE HARÇLAR	49,85
360.01	İşçi G.V Stopaj Kesint	49,85
361	ÖDENECEK SOSYAL GÜV. KESİNTİ	76,24
361.01	S.S.Primleri	76,24
602	DİĞER GELİRLER	126,09
602.01	İşçi Gv.Stopaj Teşviki	49,85
602.02	SSP Teşviki	76,24
	(GV.stopaj ve SSP primi teşviki kaydı)	

d. Enerji komisyonuna enerji teşvikine ilişkin belgelerin verilmesi ve enerji desteğinin ödenmesi

136	DİĞERALACAKLAR	200,00	
136.01	TEDAŞ	200,00	
602	DİĞER GELİRLER		200,00
602.01	Enerji Teşviki (Enerji teşviki kaydı)	200.00	

e. Enerji desteğinin banka hesaba aktarılması

102	BANKALAR	200,00	
102.01	Ziraat Bankası	200,00	
136	DİĞERALACAKLAR		200,00
136.01	TEDAŞ (Enerji teşvikinin Banka hesabına aktarılması kaydı)	200.00	

T.C.
MALATYA VALİLİĞİ
Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

SAYI : B.07.4.DEF.0.44.10.2000-GVK/385

KONU:

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
BAŞKANLIĞINA MALATYA

İlgi: 11/01/2005 tarih ve 2005/008 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazınızla, basit usule tabi mükelleflerin, 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun hükümleriyle öngörülen teşvikten yararlanıp yararlanamayacağını sormaktasınız.

Bilindiği üzere, 5084 sayılı Kanununun 3 'üncü maddesinde " 3 ı. 1 2.2008 tarihine kadar uygulanmak üzere, 2 nci maddenin (a) bendi kapsamındaki illerde, 1.10.2003 tarihinden itibaren yeni işe başlayan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, bu iş yerlerinde çalıştırdıkları işçiler ile 1.10.2003 tarihinden önce işe başlamış olan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu tarihten önce ilgili idareye vermiş oldukları en son dört aylık sigorta prim bordrolarında bildirdikleri işçi sayısına ilave olarak yeni işe aldıkları ve bu iş yerlerinde fiilen çalıştırdıkları işçilerin ücretleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinin organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu iş yerleri için tamamı, diğer yerlerdeki iş yerleri için % 80'i, verile-

cek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden terkin edilir. Terkin edilecek tutar, yeni işe alınan işçi sayısı ile asgari ücret üzerinden ödenmesi gereken verginin çarpımı sonucu bulunacak tutarın organize sanayi ve endüstri bölgelerindeki iş yerlerinde tamamını, diğer yerlerdeki iş yerlerinde ise % 80'ini aşamaz. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir. "hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94'üncü maddesiyle, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçilerin, hizmet erbabına nakden veya hesaben yapacakları ödemeler üzerinden Tevkifat yapacakları, aynı kanunun 98'inci maddesiyle, 94'üncü madde gereğince vergi Tevkifat yapmaya mecbur olanların bir ay içinde yaptıkları ödemeler veya tahakkuk ettirdikleri karlar ve iratlarla bunlardan tevkif ettikleri vergileri ertesi ayın yirminci günü akşamına kadar, ödeme veya tahakkukun yapıldığı yerin bağlı olduğu vergi dairesine bildirmeye mecbur oldukları hüküm altına alınmıştır

Yukarıdaki hükümlerden de anlaşılacağı üzere, 5084 sayılı Kanun hükümlerine göre gelir vergisi stopaj ı teşvikinden gerçek usulde gelir vergisi mükellefleriyle kurumlar vergisi mükellefi olanların yararlanması öngörülmüş olup, basit usulde vergiye tabi olanların gelir vergisi Tevkifat yapma mecburiyetlerinin olmaması nedeniyle gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanması mümkün değildir.

Bilgilerinize rica ederim.

Fikret ÜNAL
Defterdar

T.C.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
SOSYAL SİGORTALAR KURUMU BAŞKANLIĞI
SİGORTA İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
MALATYA SİGORTA İL MÜDÜRLÜĞÜ

MALATYA

SAYI : VIII-I-309

KONU : Basit usul mükellefleri

**MALATYA SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
ODASI BAŞKANLIĞI'NA**

MALATYA

İLGİ: 11.1.2005 tarih ve 2005/007 sayılı yazınız,

Bilindiği üzere 5084 sayılı yatırımların ve istihdamın teşviki ile bazı Kanunlarda değişiklik yapılması hakkında Kanun" 06.02.2004 tarihli 25565 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

İlgide kayıtlı yazınızla basit usule tabi mükellefler ile stopaj yönünden mükellef olanların 5084 sayılı yatırımların ve istihdamın teşviki ile bazı Kanunlarda değişiklik yapılması hakkında Kanun Hükümleri ile öngörülen teşvikten yararlanıp yararlanmadığı ile ilgili T.C. Malatya Valiliği Defterdarlık Gelir Müdürlüğü'nün konu ile ilgili 27.1.2005 tarih ve 754 sayılı yazıları ekte gönderilmiştir.

5084 sayılı Kanun hükümlerine göre gelir vergisi stopajı teşvikin-

den gerçek usulde gelir vergisi mükellefleri ile Kurumlar vergisi mükellefi olanların yararlanması öngörölmüş basit usulde vergiye tabi olanların gelir vergisi tevkifatı yapma mecburiyetlerinin olmaması nedeniyle gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanması mümkün görülmemiştir. Bilgi edinilmesini, Odanıza bağlı Serbest Muhasabeci Mali Muşavirlerin bilgilendirilmesini, önemine binaen,

Rica ederiz.

İzzetin BORAN
Sigorta İl Müdür Yardımcısı

Ahmet ÖZAKDAĞ
Sigorta İl Müdür

EK : 1 (İl Defterdarlık Makamı Gelirler Müd. Yazısı)

